

Załącznik
do Uchwały Nr...../08
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia ... marca 2008 r.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO NA LATA 2007 – 2010

Luty 2008 r.

Zamawiający:

Zarząd Województwa Podlaskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok

Wykonawca:

EKOTON s.c.

ul. Św. Rocha 5 lok 210A, 15-879 Białystok
tel./fax (085) 744-67-95; GSM: 0605 5712 97
e-mail: beata@ekoton.pl

*Kopiowanie, przetwarzanie, skanowanie i zapisywanie całości
lub fragmentów niniejszego dokumentu
wymaga podania nazwy dokumentu
oraz jego autora tj. EKOTON s.c.*

Zespół autorów:

dr Grzegorz Chocian
mgr inż. Beata Gładkowska-Chocian
mgr inż. Anna Saczuk
mgr inż. Agnieszka Zaleska
inż. Magdalena Kuźmicka

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	6
I.1.	Podstawa prawna.....	6
I.2.	Cel opracowania.....	7
I.3.	Zakres opracowania	7
I.4.	Sposób zbierania informacji oraz ich źródła	8
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO.....	10
III.	AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI	14
III.1.	Odpady komunalne.....	14
III.1.1.	Rodzaj, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych.....	14
III.1.2.	Odpady ulegające biodegradacji.....	22
III.1.3.	System gospodarowania odpadami komunalnymi.....	23
III.1.3.1.	Ilość odpadów zebranych z terenu województwa podlaskiego	23
III.1.3.2.	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi.....	28
III.1.3.3.	Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi.....	31
III.2.	Odpady niebezpieczne	32
III.2.1.	Ilość, rodzaje i źródła powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie województwa podlaskiego.....	32
III.2.2.	Odpady zawierające PCB.....	35
III.2.3.	Odpady zawierające azbest.....	38
III.2.4.	Oleje odpadowe.....	40
III.2.5.	Zużyte baterie i akumulatory.....	41
III.2.6.	Odpady medyczne i weterynaryjne.....	42
III.2.7.	Pojazdy wycofane z eksploatacji	43
III.2.8.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	45
III.2.9.	Środki ochrony roślin	46
III.2.10.	Sposoby gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.....	46
III.3.	Pozostałe odpady	48
III.3.1.	Zużyte opony	48
III.3.2.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	49
III.3.3.	Komunalne osady ściekowe	50
III.3.4.	Odpady z wypadków i powstałe w wyniku awarii przemysłowej lub poważnej awarii przemysłowej.....	51
III.3.5.	Inne odpady, z wyłączeniem odpadów komunalnych, wytwarzane na terenie województwa podlaskiego.....	54
III.4.	Istniejące systemy zbierania odpadów	55
III.4.1.	Systemy zbierania odpadów komunalnych.....	55
III.4.2.	Systemy zbierania odpadów niebezpiecznych	57
III.4.3.	Systemy zbierania odpadów pozostałych	58
III.5.	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	58
III.6.	Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów.....	65
III.7.	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami	66
III.7.1.	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	66
III.7.2.	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	67

III.7.3. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki pozostałymi odpadami	69
IV. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	70
IV.1. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	73
IV.1.1. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji	76
IV.2. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	78
IV.2.1. Odpady zawierające PCB	78
IV.2.2. Oleje odpadowe	79
IV.2.3. Zużyte baterie i akumulatory	80
IV.2.4. Odpady medyczne i weterynaryjne	81
IV.2.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji	81
IV.2.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	81
IV.2.7. Odpady zawierające azbest	82
IV.3. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami pozostałymi	82
IV.3.1. Zużyte opony	82
IV.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	83
IV.3.3. Komunalne osady ściekowe	84
IV.3.4. Odpady opakowaniowe	85
V. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I TERMINY ICH REALIZACJI	86
V.1. Gospodarka odpadami w świetle „Polityki ekologicznej państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014”	86
V.2. Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	89
V.3. Odpady niebezpieczne	89
V.3.1. Odpady zawierające PCB	89
V.3.2. Oleje odpadowe	90
V.3.3. Baterie i akumulatory	90
V.3.4. Odpady medyczne i weterynaryjne	91
V.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji	91
V.3.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	92
V.3.7. Odpady zawierające azbest	93
V.3.8. Przeteterminowane środki ochrony roślin	93
V.4. Pozostałe odpady	94
V.4.1. Zużyte opony	94
V.4.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	94
V.4.3. Komunalne osady ściekowe	94
V.4.4. Odpady opakowaniowe	94
VI. KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	96
VI.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów	96
VI.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	97
VI.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania	97
VI.3.1. Odpady komunalne	97
VI.3.2. Odpady niebezpieczne	99
VI.3.3. Odpady pozostałe	101

VI.4.	Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów	102
VI.5.	Plan zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, niespełniających wymagań ochrony środowiska	105
VI.6.	Plan unieszkodliwiania PCB, azbestu oraz dekontaminacji i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB.....	105
VI.7.	Plan zbierania i unieszkodliwiania odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową	107
VI.8.	Planowane regiony zagospodarowania odpadów komunalnych oraz zakłady zagospodarowania odpadów komunalnych	107
VII.	HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ...	118
VIII.	SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW.....	133
IX.	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	137
X.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	157
	SPIS TABEL	164
	SPIS WYKRESÓW	166
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	167
	SPIS SKRÓTÓW	168

I. WPROWADZENIE

I.1. Podstawa prawna

Niniejszy dokument powstał na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.), która w rozdziale 3 art. 14 ust. 14 wprowadza obowiązek aktualizowania planów gospodarki odpadami. Pierwszy Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami został przyjęty 27 czerwca 2003 roku Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr IX/81/03.

Oprócz wyżej wymienionej ustawy o odpadach w polskim prawodawstwie istnieje wiele innych aktów prawnych odnoszących się do gospodarki odpadami, a w szczególności dotyczących zakresu, sposobu i formy sporządzania planów gospodarki odpadami. Najważniejsze z nich to rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.), określająca tryb uchwalania planów, jako części odpowiednich programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzania planów gospodarki odpadami nakłada również prawo Unii Europejskiej, co regulowane jest przez następujące przepisy:

- art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/12/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 114 z 27.04.2006 r.),
- art. 6 dyrektywy Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych znowelizowanej dyrektywą Rady 94/31/WE (tekst pierwotny: OJ L 377 31.12.1991 p. 20),
- art. 14 dyrektywy Rady i Parlamentu Europejskiego 94/62/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (OJ L 365 31.12.1994 p. 10).

Przedmiotowy *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego* opracowany został na lata 2007 – 2010 oraz perspektywnie na lata 2011 – 2018. Aktualizowany *Plan* jest zgodny z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 (zwanym dalej Kpgo 2010), który obowiązuje od 1 stycznia 2007 r., natomiast pierwszy Kpgo obowiązywał do 31 grudnia 2006 roku.

1.2. Cel opracowania

Niniejszy dokument został opracowany dla osiągnięcia celów założonych w Polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad dotyczących (art. 14, ust. 1 ustawy o odpadach):

- zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczeniu ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewnienia zgodnie z zasadami ochrony środowiska odzysku, jeżeli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów,
- zapewnienia zgodnie z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienia odpadów, których powstawaniu nie udało się zapobiec, lub których nie udało się poddać odzyskowi (art. 5 ustawy o odpadach),

a także stworzenia w województwie podlaskim zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach ochrony środowiska (art. 14, ust. 1 ustawy o odpadach).

Plan gospodarki odpadami stwarza możliwość uzyskania ogólnego poglądu na gospodarkę odpadami na analizowanym obszarze, przez co łatwiejsza staje się identyfikacja najważniejszych problemów związanych z gospodarką odpadami i rozwiązywanie ich w sposób systemowy. Ponadto sporządzony *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007 - 2010* pozwala na określenie kosztów systemu gospodarki odpadami i tworzy podstawy prowadzenia analiz, i ocen inwestycji niezbędnych dla potrzeb systemu.

1.3. Zakres opracowania

Zakres wojewódzkiego planu gospodarki odpadami określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Zgodnie z powyższym niniejszy dokument zawiera:

1. aktualny stan gospodarki odpadami,
2. prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych,
3. działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami,

4. projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi oraz innymi niż komunalne, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie,
5. szacunkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne proponowanego systemu, szacunkowe koszty realizacji poszczególnych działań oraz sposoby finansowania realizacji zamierzonych celów,
6. system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Dodatkowo niniejsze opracowanie jest zgodne z art. 14 ust. 2 ustawy o odpadach.

Zgodnie z powyższym niniejszy *Plan Gospodarki Odpadami* składa się z następujących rozdziałów:

- Wprowadzenie,
- Ogólna charakterystyka województwa podlaskiego,
- Aktualny stan gospodarki odpadami,
- Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami,
- Cele w zakresie gospodarki odpadami i terminy ich realizacji,
- Kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami,
- Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań,
- System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów,
- Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko,
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

W niniejszym opracowaniu posłużono się informacjami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz informacjami udostępnionymi przez:

- Główny Urząd Statystyczny oraz Urząd Statystyczny w Białymstoku,
- Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Inspekcję Weterynaryjną (Podlaski Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Białymstoku),

- Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Białymstoku,
- Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej (województwo podlaskie),
- Starostwa Powiatowe (województwo podlaskie),
- Urzędy Miast i Gmin (województwo podlaskie),
- Zarządców oczyszczalni ścieków,
- Zarządców instalacji unieszkodliwiania i odzysku odpadów.

Informacje Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zostały wygenerowane przez pracowników Urzędu z wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzonej za pomocą programu Zintegrowany System Odpadowy (ZSO).

W przypadku Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Białymstoku posłużono się bazą danych dostępną na stronie internetowej: www.stat.gov.pl, jak również informacjami zawartymi w następujących rocznikach statystycznych: Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2004 i w 2005 roku, Ochrona Środowiska 2004, 2005, 2006.

Sposób zbierania informacji od pozostałych jednostek opierał się przede wszystkim na ankietyzacji. Zestawienia tabelaryczne zostały rozesłane do instytucji, które następnie wypełnione ankiety odsyłały drogą e-mailową i pocztą tradycyjną na adres firmy EKOTON. Dodatkowo informacje były uzupełniane w drodze rozmów telefonicznych przeprowadzanych z pracownikami instytucji oraz w ramach bezpośrednich spotkań z ankietowaną jednostką.

W trakcie opracowywania aktualizacji *Planu* odbyły się dwa spotkania Zespołu Konsultacyjnego powołanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego oraz przeprowadzono konsultacje założeń do niniejszego dokumentu z przedstawicielami wszystkich gmin i powiatów z terenu województwa podlaskiego.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Województwo podlaskie położone jest w obrębie Niziny Wschodniobałtycko-Białoruskiej, należącej do podprowincji Pojezierzy Wschodniobałtyckich i podprowincji Nizin Podlasko-Białoruskich. Głównymi makroregionami województwa podlaskiego jest Nizina Północnopolaska i Pojezierze Litewskie.

Województwo graniczy od zachodu i południa z województwem warmińsko-mazurskim, mazowieckim i lubelskim oraz od wschodu na długości 246 km z Białorusią, zaś od północy, na ponad 103 kilometrowym odcinku z Litwą.

Województwo podlaskie jest jednym z 16 województw w Polsce, powstałych na mocy ustawy z 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 45 poz. 497). W skład województwa wchodzi 17 powiatów, obejmujących 118 gmin, w tym 13 gmin miejskich, 23 gminy miejsko-wiejskie i 82 gminy wiejskie, 3 powiaty grodzkie (miasta na prawach powiatu: Białystok, Suwałki i Łomża). Stolicą województwa jest miasto Białystok.

Ludność województwa podlaskiego na dzień 31.12.2006r. wynosiła 1 199 055, co stanowi 3,13% ludności Polski. Ludność miejska stanowi 59,17% wszystkich mieszkańców. Cechą charakterystyczną województwa jest duże zróżnicowanie rozmieszczenia ludności. Mieszkańcy trzech miast na prawach powiatu (Białystok, Łomża Suwałki) stanowią 35,42% ludności województwa, natomiast gęstość zaludnienia jest najniższa w kraju i wynosi 59 osób na km² (dla Polski 123,6 osób/km²).

Województwo podlaskie zajmuje obszar 20 187 km², co stanowi 6,40% powierzchni Polski. Użytkowanie gruntów kształtuje się w następujący sposób:

- użytki rolne – 53,96%,
- lasy i grunty leśne – 30,20%,
- grunty budowlane i zurbanizowane – 5,84%,
- wody – 1,90%,
- pozostałe – 8,10%,

Województwo podlaskie jest regionem o charakterze rolniczo-przemysłowym. W strukturze powierzchni dominują użytki rolne oraz tereny leśne. Województwo podlaskie należy do regionów Polski o najczystszej jakości środowiska naturalnego, o czym świadczą niższe niż w innych częściach kraju wskaźniki w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, ilości i jakości odprowadzonych ścieków, zawartości metali ciężkich w glebie, czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz innych czynników obciążających środowisko.

Niemal całe województwo podlaskie położone jest w dorzeczu Wisły. Tylko północno-wschodni fragment znajduje się w dorzeczu Niemna. Główną sieć hydrograficzną tworzą Narew, Biebrza i Bug, a uzupełnieniem tej sieci są jeziora. Do największych zalicza się: Wigry, Hańcza, Szurpiły, Necko, Rajgrodzkie.

Województwo podlaskie charakteryzuje się słabą jakością gleb w porównaniu do przeciętnych warunków krajowych. Największy procent stanowią grunty należące do IV i V klasy bonitacyjnej. W Polsce występuje największy udział łąk i pastwisk, które w województwie podlaskim stanowią aż 37,5 % powierzchni użytków rolnych.

Ze względu na mało korzystne warunki omawianego regionu (słabe gleby oraz krótki okres wegetacyjny) rolnictwo nastawione jest na hodowlę bydła mlecznego i trzody chlewnej. W ciągu ostatnich lat wzrosła obsada bydła na 100 ha użytków rolnych z 56 (stan na 2000 r.) na 67 sztuki (stan na 2005 r.). Stan obsady trzody chlewnej utrzymuje się na jednym poziomie 79 na 100 ha (stan na 2005 r.).

Województwo podlaskie jest terenem bogatym w obszary o unikalnych walorach przyrodniczych (aż 31,63% powierzchni całego województwa stanowią tereny chronione – o łącznej powierzchni 644 996,2 ha). Różne formy ochrony prawnej obejmują najcenniejsze elementy systemu ekologicznego. System ten tworzą cztery Parki Narodowe (Białowieski, Biebrzański, Narwiański i Wigierski), 89 rezerwatów przyrody, 3 Parki Krajobrazowe oraz 15 obszarów chronionego krajobrazu. Ochroną przyrody objętych jest ponad 250 użytków ekologicznych oraz ponad 2055 pomników przyrody. Wśród form wieloprzestrzennych najcenniejszymi obiektami są parki narodowe, z których Białowieski Park Narodowy jest wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa. Wszystkie parki narodowe i krajobrazowe, 68 rezerwatów przyrody oraz część obszarów chronionego krajobrazu znalazły się w granicach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Całe województwo położone jest w obszarze funkcjonalnym Zielonych Płuc Polski, obejmującym najczystsze ekologicznie i posiadające największe walory

przyrodnicze tereny północno-wschodniej Polski. Mimo tak dobrych warunków przyrodniczych, turystyka w województwie podlaskim nie jest dostatecznie rozwinięta. Brakuje miejsc noclegowych, a istniejąca baza, na ogół jest na niskim poziomie. Wyjątek stanowi region Puszczy Białowieskiej oraz Pojezierze Suwalskie, skupiające ponad połowę miejsc noclegowych (główne ośrodki to: Augustów - uzdrowisko i ośrodek sportów wodnych, Suwałki, Rajgród, Sejny).

Na nienajlepszy stan sanitarny wód powierzchniowych województwa niewątpliwie ma wpływ niedostateczna ilość oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej oraz generalnie brak systemów podczyszczających przy wylotach kanalizacji deszczowej do zbiorników wodnych. Z kanalizacji sanitarnej korzystało zaledwie około 62 % ogółu mieszkańców województwa podlaskiego. Sporo zanieczyszczeń wprowadzają do wód powierzchniowych wody opadowe, ze względu na niedostateczny rozwój systemów kanalizacji deszczowej.

Na obszarze województwa znajdują się trzy zbiorniki wód podziemnych (GZWP Nr 216 – „Sandr Kurpie”, nr 217 – „Pradolina rzeki Biebrzy” i nr 218 – „Pradolina rzeki Supraśl”). Wody podziemne odznaczają się dobrą jakością, lecz wymagają ochrony ilościowej i jakościowej.

Przemysł województwa zdominowany jest przez produkcję i przetwórstwo artykułów spożywczych. Ponad 25% krajowej produkcji mlecznej pochodzi z województwa podlaskiego, a wskaźnik ten stale rośnie. W województwie znajdują się największe zakłady mleczarskie do których należy zaliczyć Mlekpol w Grajewie oraz Mlekovitę w Wysokiem Mazowieckiem. Oba zakłady przetwarzają łącznie ponad 1,5 mln ton mleka rocznie, co stanowi aż 18% produkcji krajowej.

Ważną rolę odgrywa również przemysł mięsny, owocowo-warzywny, piwowarski i spirytusowy. Do największych zakładów należy zaliczyć zakłady:

- PMB S.A. Białystok,
- Zakłady Mięsne „Netter” w Czyżew-Osadzie, Bielsku Podlaskim i Zambrowie,
- AGROVITA Białystok,
- PPS „Pepees” S.A. w Łomży,
- „Browar Dojlidy” Sp. z o.o. w Białymstoku,
- Przedsiębiorstwo „Polmos Białystok” S.A.

W strukturze gospodarki województwa istotną funkcję odgrywa również produkcja maszyn i urządzeń, produkcja tkanin oraz drewna i wyrobów z drewna. Potencjał wytwórczy województwa zlokalizowany jest głównie w sektorze prywatnym.

W końcu 2006 r. zarejestrowanych było w rejestrze REGON ok. 88 tys. podmiotów gospodarczych, w tym sektor prywatny dotyczył 85 tys.

Przez województwo przebiegają ważne szlaki komunikacyjne ze wschodu na zachód i z północy na południe. Pierwszy z nich biegnie z Berlina przez Warszawę i Grodno do Sankt Petersburga, a drugi, po modernizacji utworzy drogę ekspresową VIA BALTICA, w ciągu drogi krajowej nr S8 na odcinku: granica województwa – Zambrów – Białystok – Augustów – Suwałki – Budzisko - Warszawa – Białystok – Suwałki – Kaunas – Talin - Helsinki.

W województwie podlaskim funkcjonuje 13 przejść granicznych obsługujących ruch osobowy i towarowy prowadzący na Litwę i Białoruś.

Założone priorytety w dokumencie programowym „Strategia rozwoju województwa podlaskiego do roku 2020” obejmuje zasady „zrównoważonego gospodarowania przestrzenią województwa z zachowaniem ważnych w skali krajowej i europejskiej walorów przyrodniczych i kulturowych, a także z ich racjonalnym wykorzystaniem dla przyspieszonego rozwoju”.

III. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI

Analiza stanu istniejącego w sektorze gospodarki odpadami jest podstawowym źródłem informacji, na podstawie których został sporządzony niniejszy *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2007 - 2010*.

Zgodnie z art. 15 ust. 7 ustawy o odpadach wojewódzki plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na obszarze danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej obszar, a w szczególności odpady komunalne, z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory.

Zgodnie z Kpgo 2010, powstające na terenie województwa odpady podzielono na trzy grupy:

- odpady komunalne,
- odpady niebezpieczne,
- pozostałe odpady, w tym odpady powstające w przemyśle, osady ściekowe, przy czym szczegółowo odniesiono się do tych rodzajów odpadów, dla których zidentyfikowano znaczące problemy.

III.1. Odpady komunalne

III.1.1. Rodzaj, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3, ust. 3, pkt. 4 ustawy o odpadach przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są zarówno gospodarstwa domowe, jak również objekty infrastruktury (2/3 stanowią odpady z gospodarstw domowych i 1/3 odpady powstające w obiektach infrastruktury). Ilość powstających

odpadów uzależniona jest przede wszystkim od: standardu życia, rodzaju zabudowy, obiektów użyteczności publicznej, handlu, drobnego przemysłu, działalności budowlano – rozbiórkowej, pory roku, techniczno – sanitarnego wyposażenia budynku.

W tabeli Nr 1 przedstawiono bilans odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie województwa podlaskiego. W analizie przyjęto 2005 rok jako rok bazowy.

Tabela Nr 1. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku

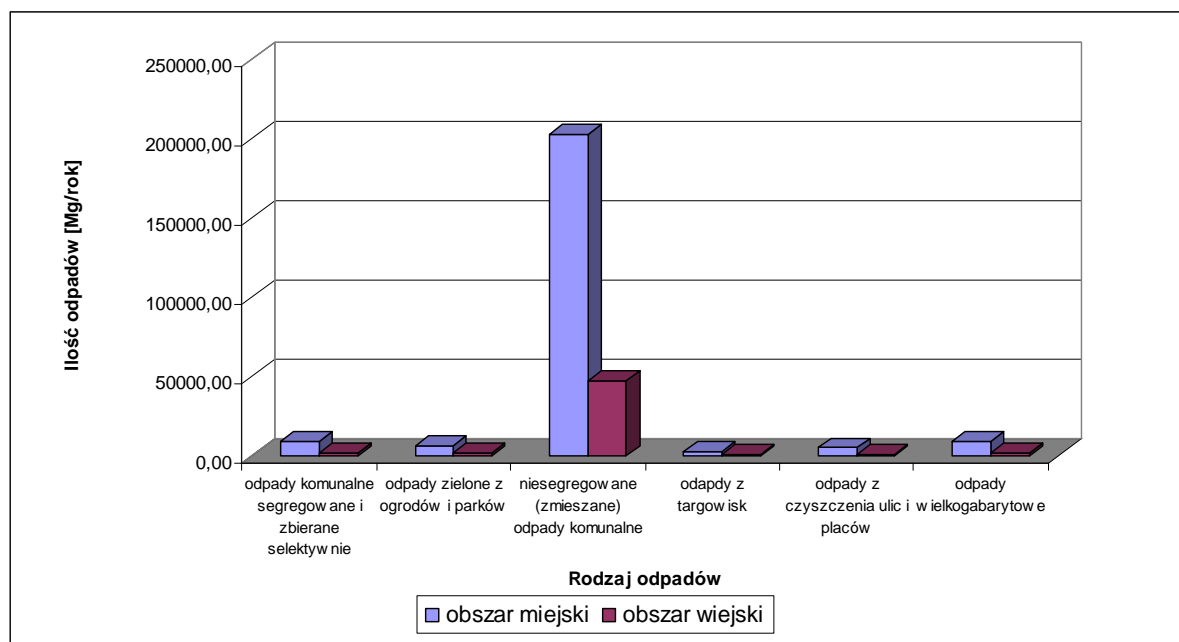
L.p.	Nazwa	Ilość wytworzonych odpadów [Mg/rok]	
		Obszar miejski	Obszar wiejski
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	8643,38	2015,62
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	6342,42	1479,03
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym:	202666,16	47260,72
3.1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	66879,84	8506,92
3.2	<i>Odpady zielone</i>	4053,32	1890,43
3.3	<i>Papier i tektura</i>	40533,23	5671,29
3.4	<i>Odpady wielomateriałowe</i>	8106,65	1417,82
3.5	<i>Tworzywa sztuczne</i>	28373,26	5671,29
3.6	<i>Szkło</i>	16213,29	3780,86
3.7	<i>Metal</i>	10133,31	2363,04
3.8	<i>Odzież, tekstylia</i>	2026,66	472,61
3.9	<i>Drewno</i>	4053,32	945,21
3.10	<i>Odpady niebezpieczne</i>	2026,66	472,61
3.11	<i>Odpady mineralne</i>	20266,62	16068,64
4	Odpady z targowisk	2217,90	517,21
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	4883,28	1138,76
6	Odpady wielkogabarytowe*	8774,33	2046,14
Łącznie		233 527,47	54 457,48
		287 984,95	

Źródło: Obliczenia własne

* meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznymi i elektronicznym)

Poniżej przedstawiono analizę graficzną bilansu odpadów komunalnych na terenie województwa podlaskiego.

Wykres Nr 1. Bilans powstających odpadów na terenie województwa podlaskiego (stan na koniec 2005 r.)

Na podstawie dokonanych obliczeń szacuje się, iż mieszkańcy województwa podlaskiego w 2005 roku wytworzyli łącznie 287 984,95 Mg odpadów komunalnych, z czego 81,09 % stanowiły odpady wytworzone na terenach miejskich, a 18,91 % odpady wytworzone na obszarach wiejskich.

W województwie podlaskim wytwarzane były następujące grupy odpadów:

- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogródków i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

Charakterystyka poszczególnych grup odpadów komunalnych

Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie

Zgodnie z art. 10 ustawy o odpadach odpady powinny być zbierane selektywnie. W województwie podlaskim w 2005 roku selektywne zbieranie obejmowało następujące rodzaje odpadów: papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne, metale, tekstylia, które zostały zebrane łącznie w ilości 4786 Mg. Dodatkowo oprócz selektywnego zbierania, część odpadów stanowiących surowce wtórne wysegregowano ze zmieszanych odpadów komunalnych. Z danych GUS wynika, iż w 2005 roku ilość tych odpadów wyniosła 5873 Mg.

Odpady zielone z ogródków i parków

Z przeprowadzonych obliczeń wynika, iż w województwie podlaskim w 2005 roku wytworzono około 7 821,45 Mg odpadów zielonych z ogródków i parków, w skład których wchodził głównie materiał roślinny o zróżnicowanej strukturze. Odpady te stanowiły około 3 % całkowitej ilości odpadów wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku. Szacuje się, iż przeważająca część odpadów zielonych z ogródków i parków została wytworzona na obszarach miejskich – 6 342,42 Mg, natomiast 1 479,03 Mg wytworzono na obszarach wiejskich.

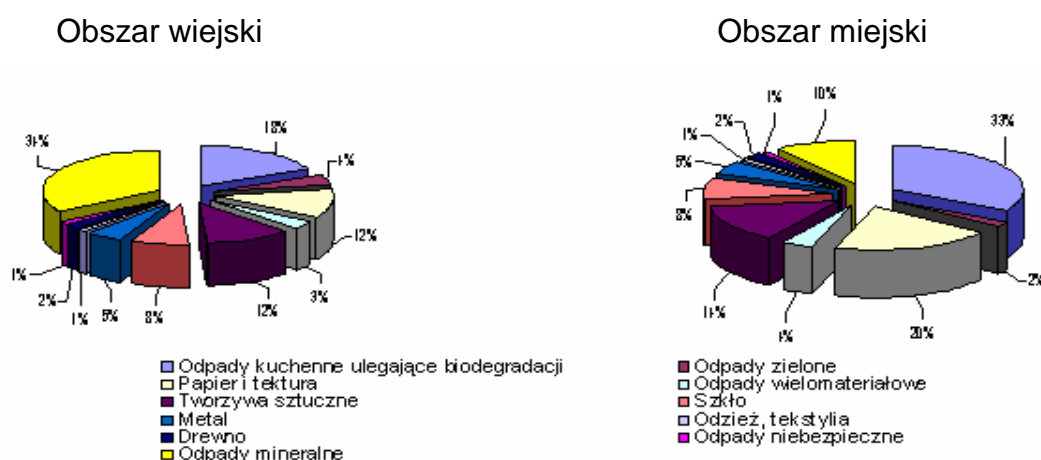
Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne

Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne stanowią największą grupę spośród wszystkich rodzajów odpadów komunalnych zidentyfikowanych na obszarze analizowanego województwa.

Szacuje się, iż w 2005 roku w województwie podlaskim wytworzono 249 926,88 Mg nieselegrowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowiło 87 % całkowitej ilości odpadów komunalnych wytworzonych na Podlasiu. Z obliczeń wynika, iż na terenach miejskich wytworzono 202 666,16 Mg tego rodzaju odpadów, natomiast na obszarach wiejskich – 47 260,72 Mg.

Skład morfologiczny nieselegrowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych określono w oparciu o wskaźniki Kpgo 2010, które ustalono na podstawie wyników badań prowadzonych na terenie Polski w latach 2000 – 2005.

Rysunek Nr 1 Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów wytwarzanych na obszarach miejskich i wiejskich wg Kpgo 2010 (M.P. Nr 90, poz. 946)

Zgodnie z powyższym szacuje się, iż na terenie województwa skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przedstawia się następująco:

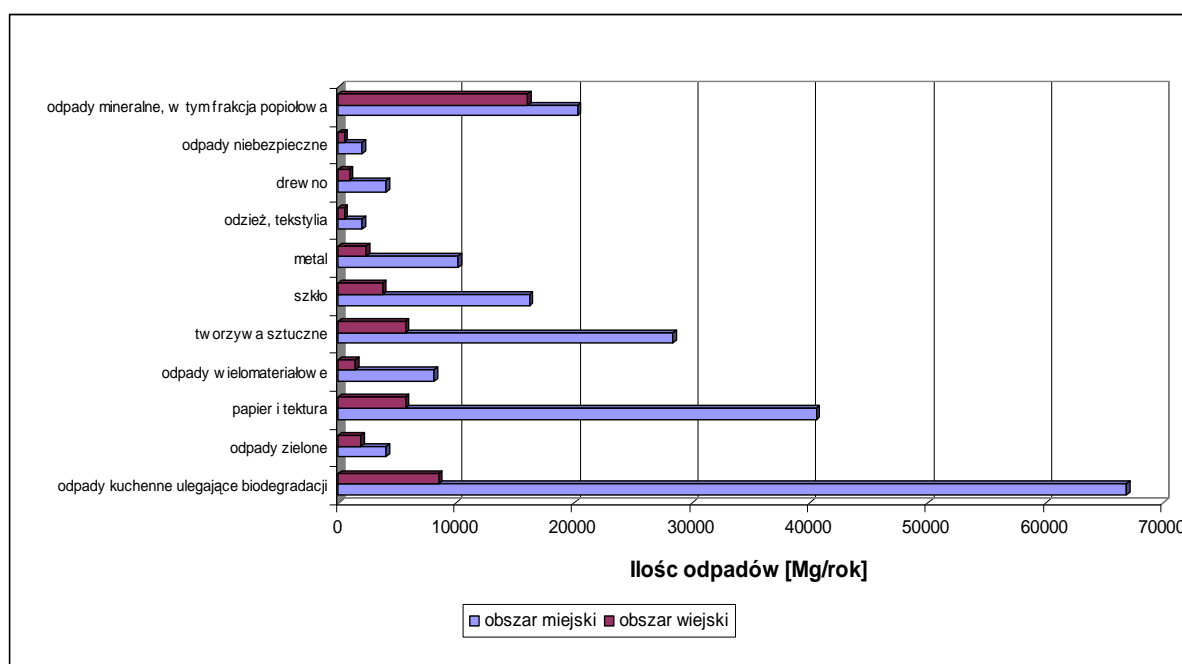
Tabela Nr 2. Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku

	<i>Obszar miejski</i>	<i>Obszar wiejski</i>	<i>Razem</i>
<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	66879,84	8506,92	75386,76
<i>Odpady zielone</i>	4053,32	1890,43	5943,75
<i>Papier i tektura</i>	40533,23	5671,29	46204,52
<i>Odpady wielomateriałowe</i>	8106,65	1417,82	9524,47
<i>Tworzywa sztuczne</i>	28373,26	5671,29	34044,55
<i>Szkoło</i>	16213,29	3780,86	19994,15
<i>Metal</i>	10133,31	2363,04	12496,35
<i>Odzież, tekstylia</i>	2026,66	472,61	2499,27
<i>Drewno</i>	4053,32	945,21	4998,53
<i>Odpady niebezpieczne</i>	2026,66	472,61	2499,27
<i>Odpady mineralne</i>	20266,62	16068,64	36335,26
Łącznie	202666,16	47260,72	249926,88

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

Poniżej przedstawiono interpretację graficzną składu morfologicznego niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytworzonych w 2005 r.

Wykres Nr 2. Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych w województwie podlaskim w 2005 roku

Szacuje się, że w województwie podlaskim w 2005 roku wytworzono 249 926,88 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów, z czego 202 666,16 Mg powstało na obszarach miejskich, a pozostałą ilość wytworzono na terenach wiejskich. Spośród tej grupy odpadów największy udział miały odpady kuchenne ulegające biodegradacji oraz papier i tektura. W 2005 roku wytworzono kolejno następujące ilości tych odpadów 75 386,76 Mg i 46 204,52 Mg.

Odpady z targowisk

Odpady z targowisk należą do grupy odpadów mieszanych, zawierających w swym składzie różnorodne materiały, a w szczególności: opakowania z tworzyw sztucznych, tekturę, drewno, odpady nadające się do kompostowania, w tym resztki odpadów spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz zmiotki z oczyszczania targowisk, a także szereg innych materiałów. Szacuje się, że w województwie podlaskim w 2005 roku wytworzono 2 217,9 Mg odpadów z targowisk na obszarach miejskich i 517,21 Mg na terenach wiejskich.

Odpady z czyszczenia ulic i placów

Zakłada się, iż na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku wytworzono 6 022,05 Mg odpadów z czyszczenia ulic i placów, do których przede wszystkim zaliczono odpady pochodzące z mechanicznego oraz ręcznego podczyszczania ulic, placów i chodników, oraz zawartość koszy ulicznych. Szacuje się, iż ponad 80 % podanej ilości odpadów została wytworzona na obszarach miejskich, a pozostała ilość na obszarach wiejskich.

Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe (wielkorozmiarowe) stanowią dość specyficzną grupę odpadów komunalnych, do której zaliczane są odpady o dużych rozmiarach, jak np. meble i inne, z wyłączeniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Szacuje się, iż w województwie podlaskim w 2005 roku wytworzono 10 820,47 Mg tego typu odpadów (8 774,33 Mg – obszary miejskie, 2 046,14 Mg – obszary wiejskie).

W tabeli poniżej zamieszczono szacunkowe dane dotyczące ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych powiatach w województwie podlaskim w 2005 roku.

Tabela Nr 3. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w 2005 roku

Powiat	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych [Mg/rok]	
	Obszar miejski	Obszar wiejski
Augustowski	10774,50	2960,76
Białostocki	16539,60	9852,81
Bielski	10102,29	3282,95
Grajewski	9322,17	2496,56
Hajnowski	7889,64	2739,00
Kolneński	4424,64	2996,07
Łomżyński	1294,26	5204,98
Moniecki	5021,28	3122,02
Sejneński	1964,16	1727,77

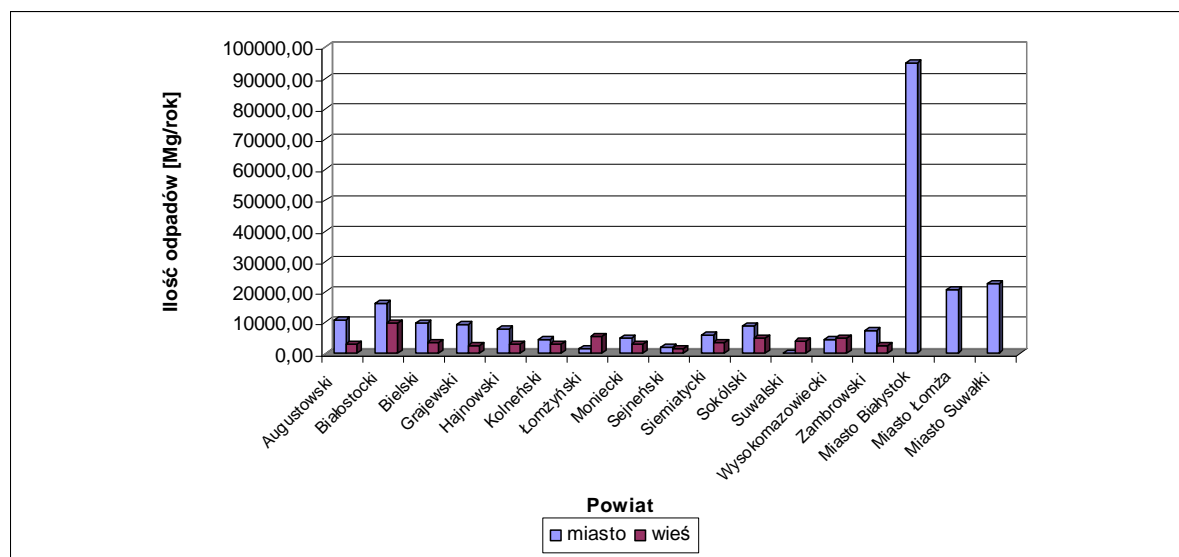
PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Siemiatycki	5767,74	3526,82
Sokólski	9077,64	5069,35
Suwalski	-	3945,92
Wysokomazowiecki	4699,53	5073,97
Zambrowski	7568,55	2458,50
Miasto Białystok	95269,02	-
Miasto Łomża	20903,85	-
Miasto Suwałki	22908,60	-
Łącznie	233527,47	54457,48

Źródło: Obliczenia własne

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w powiatach województwa podlaskiego w 2005 roku w podziale na obszary wiejskie i obszary miejskie.

Wykres Nr 3. Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w powiatach województwa podlaskiego w 2005 roku

Zaobserwowano, iż na obszarach wiejskich powstaje mniej odpadów niż w miastach. Różnice w ilości wytwarzanych odpadów na obszarach wiejskich i miejskich wiążą się przede wszystkim z innym stylem życia mieszkańców. Standard życia w mieście jest znacznie wyższy, przez co zwiększa się ilość wytwarzanych odpadów. Większa ilość odpadów powstających w miastach wiąże się również z większą liczbą mieszkańców.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zaobserwowano, iż najwięcej odpadów komunalnych wytworzono w mieście Białystok oraz w powiecie białostockim. Są to obszary o najwyższym zaludnieniu w województwie podlaskim, z czym wiąże się większa ilość powstających odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w ostatnich czterech latach (2003 r. – 288 924,02 Mg, 2004 r. – 288 459,71 Mg, 2006 r. – 287 989,79 Mg) zaobserwowano, iż ilość tych odpadów maleje. W 2005 roku wytworzono około 0,3 % mniej odpadów komunalnych w stosunku do roku 2003. Stan ten wiąże się przede wszystkim z migracją ludzi z obszaru Podlasia. W przeciągu trzech ostatnich lat liczba ludności województwa podlaskiego zmniejszyła się o około 0,4 %.

III.1.2. Odpady ulegające biodegradacji

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. przez odpady ulegające biodegradacji rozumnie się odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Tabela Nr 4. Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2005 roku w województwie podlaskim

L.p.	Nazwa	Ilość [Mg/rok]
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	1887,00
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	7 821,45
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	132 533,56
4	Odpady z targowisk	1914,57
Łącznie		144 156,58

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

W 2005 roku na terenie województwa podlaskiego wytworzono 144 156,58 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Ilość ta jest o około 8 % większa w stosunku do roku bazowego 1995, w którym to wytworzono 132 446,43 Mg odpadów ulegających biodegradacji.

III.1.3. System gospodarowania odpadami komunalnymi

III.1.3.1. Ilość odpadów zebranych z terenu województwa podlaskiego

W 2005 roku z terenu województwa zebrano łącznie 267 991,00 Mg odpadów komunalnych, z czego:

- 263 205,00 Mg stanowiły zmieszane odpady komunalne,
- 4 786,00 Mg stanowiły odpady zebrane w sposób selektywny.

Zmieszane odpady komunalne

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2005 r. na terenie województwa podlaskiego zebrano następujące ilości odpadów komunalnych:

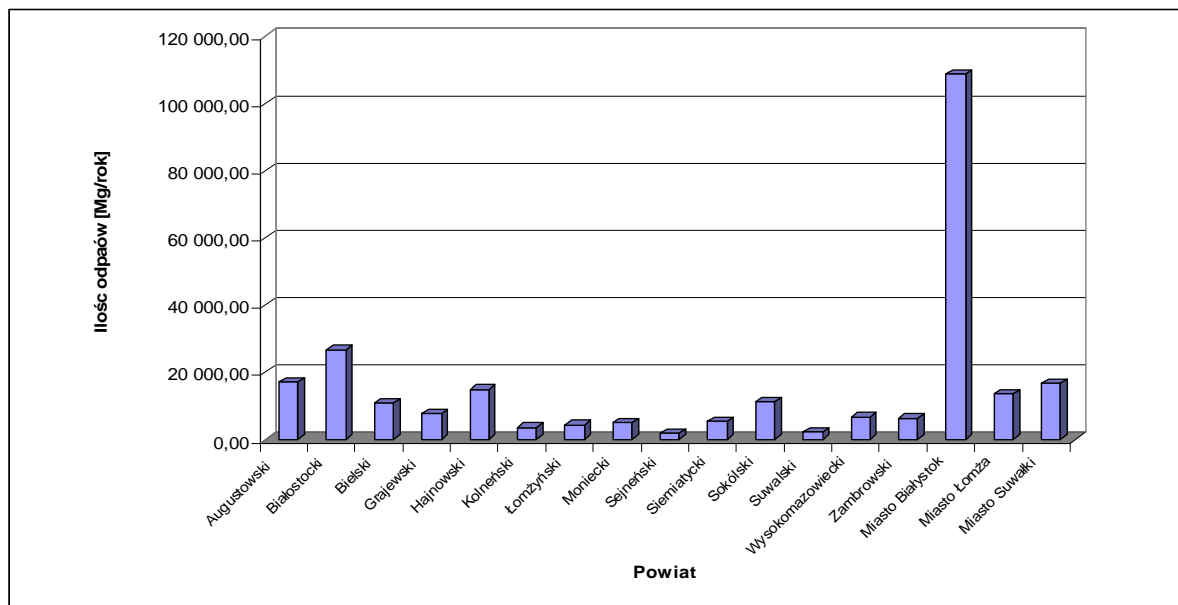
Tabela Nr 5. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w 2005 roku na terenie województwa podlaskiego

Powiat	Ilość odpadów [Mg/rok]
Augustowski	17 011,00
Białostocki	26 680,00
Bielski	10 850,00
Grajewski	7 792,00
Hajnowski	14 885,00
Kolneński	3 626,00
Łomżyński	4 316,00
Moniecki	4 974,00
Sejneński	1 936,00
Siemiatycki	5 435,00
Sokólski	11 226,00
Suwalski	2 212,00
Wysokomazowiecki	6 789,00
Zambrowski	6 356,00
Miasto Białystok	108 793,00
Miasto Łomża	13 568,00
Miasto Suwałki	16 756,00
Łącznie	263 205,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2006 r.

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z terenu województwa podlaskiego w 2005 r.

Wykres Nr 4. Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.

Zgodnie z informacjami GUS, w 2005 z obszaru województwa podlaskiego zebrano łącznie 263 205 Mg zmieszanych odpadów komunalnych, w tym największy udział miały odpady z terenu Miasta Białystok, które stanowiły ponad 40 % łącznej ilości zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie analizowanego województwa.

Analizując ilość zbieranych odpadów komunalnych na przestrzeni ostatnich lat, zaobserwowano, iż ilość ta odznacza się tendencją spadkową. W 2005 roku zebrano około 18 % mniej zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do roku 2003.

Odpady zbierane selektywnie

W tabeli Nr 6 przedstawiono ilości i rodzaje odpadów zebranych selektywnie z obszaru województwa podlaskiego w 2005 roku.

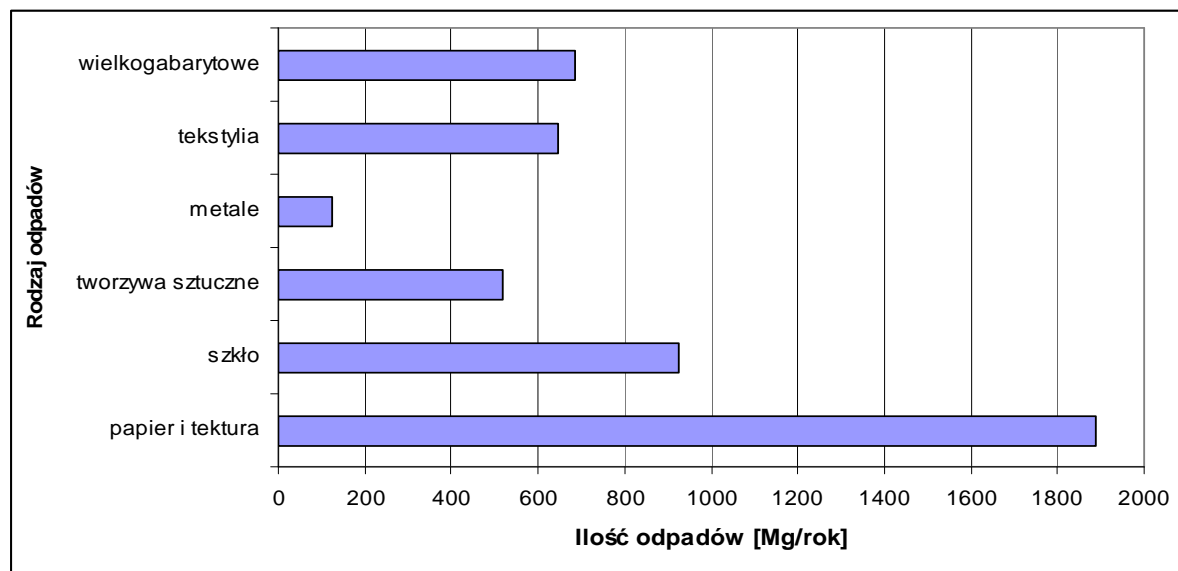
Tabela Nr 6. Odpady zebrane selektywnie z terenu województwa podlaskiego w 2005 roku

Rodzaj odpadów	Ilość odpadów [Mg/rok]	Udział %
papier i tektura	1887,00	39,43
szkło	924,00	19,31
tworzywa sztuczne	518,00	10,82
metale	126,00	2,63
tekstylnia	647,00	13,52
wielkogabarytowe	684,00	14,29
Łącznie	4786,00	100,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2005 r.

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny z terenu województwa podlaskiego w 2005 roku.

Wykres Nr 5. Odpady zebrane selektywnie z terenu województwa podlaskiego w 2005 roku

W celu przedstawienia ilości i rodzajów odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie województwa podlaskiego wykorzystano informacje Głównego Urzędu Statystycznego - Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim 2005 r.

Z uzyskanych informacji wynika, iż w 2005 roku w sposób selektywny zebrano 4786,00 Mg odpadów. Spośród sześciu rodzajów odpadów zbieranych w sposób selektywny na terenie województwa podlaskiego w badanym okresie najwięcej zebrano papieru i tektury. Odpady te stanowiły 39,43 % łącznej ilości odpadów pochodzących z selektywnego zbierania. Pozostałe odpady, zebrane w mniejszych ilościach stanowiły kolejno 19,31 % - szkło, 10,82 % - tworzywa sztuczne, 2,63 % metale, 13,52 % tekstylia i 14,29 % odpady wielkogabarytowe.

Przeprowadzona powyżej analiza dowodzi, iż stopień selektywnego zbierania odpadów na terenie województwa podlaskiego jest nadal niski. W 2005 roku około 50 % gmin województwa podlaskiego nie prowadziła selektywnego zbierania odpadów.

Odpady zebrane w sposób selektywny kierowane były bezpośrednio do zakładów wykorzystania lub przetwórstwa surowców wtórnych. Część odpadów gromadzono również we wspólnych tradycyjnych pojemnikach i kierowano na składowiska, gdzie wysegregowywano część surowców wtórnych, które w dalszej kolejności poddawane były obróbce w innych zakładach.

Dodatkowo oprócz selektywnego zbierania, część odpadów stanowiących surowce wtórne wysegregowano ze zmieszanych odpadów komunalnych. Z danych GUS wynika, iż w 2005 roku ilość tych odpadów wyniosła 5873 Mg.

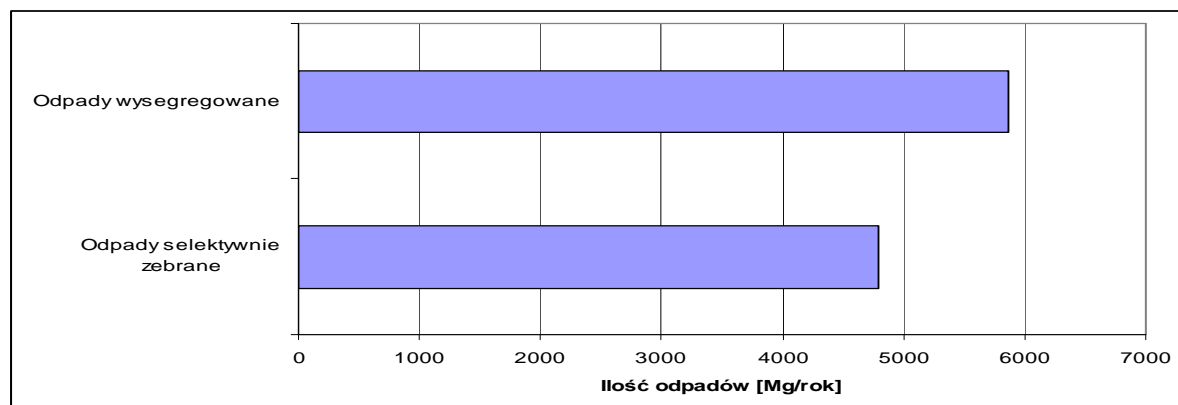
Tabela Nr 7. Łączna ilość odpadów z selektywnego zbierania oraz wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych

Odpady	Ilość odpadów [Mg/rok]
Odpady selektywnie zebrane	4786
Odpady wysegregowane	5873
Łącznie	10659

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2005 r.

Poniżej przedstawiono analizę graficzną łącznej ilości odpadów zebranych selektywnie oraz wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych.

Wykres Nr 6. Łączna ilość odpadów z selektywnego zbierania oraz wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych

Łącznie na terenie województwa podlaskiego wysegregowano ze zmieszanych odpadów komunalnych oraz zebrano w sposób selektywny 10 659 Mg odpadów. Ilość tych odpadów stanowiła około 4 % wszystkich odpadów komunalnych zebranych w 2005 roku w województwie podlaskim. Dodatkowo zauważa się, iż ilość odpadów wyselekcjonowanych i segregowanych wzrosła o około 37 % w stosunku do roku 2003. Pomimo tego stwierdza się, że stopień selektywnego zbierania odpadów na terenie województwa podlaskiego jest nadal niski. Z przeprowadzonej ankietyzacji wynika, iż ponad 50 % gmin nie prowadzi systemu selektywnego zbierania odpadów.

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu województwa podlaskiego w 2005 r.

W tabeli poniżej przedstawiono łączną ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu województwa podlaskiego w 2005 r., uwzględniając podział na odpady komunalne zebrane jako zmieszane oraz odpady komunalne zbierane w sposób selektywny.

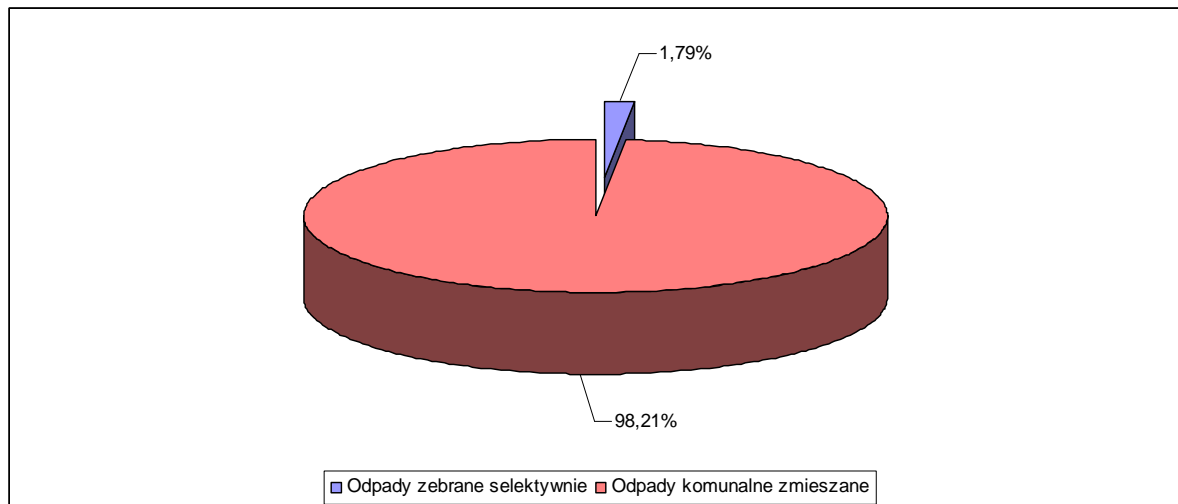
Tabela Nr 8. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.

Ilość odpadów [Mg/rok]	Ilość odpadów [Mg/rok].
Odpady zebrane selektywnie	4786,00
Odpady komunalne zmieszane	263 205,00
Łącznie	267 991,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2006 r.,

Poniżej przedstawiono interpretację graficzną łącznej ilości odpadów komunalnych zebranych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.

Wykres Nr 7. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych w województwie podlaskim w 2005 r.

Jak wynika z powyższego wykresu na terenie województwa podlaskiego w analizowanym okresie zebrano łącznie 267 991 Mg odpadów komunalnych, z czego około 98 % stanowiły zebrane zmieszane odpady komunalne, natomiast pozostała część została zebrana w sposób selektywny.

Na terenie województwa podlaskiego obserwuje się sukcesywny spadek ilości zbieranych odpadów komunalnych. W 2005 roku ilość ta zmniejszyła się o około 18 % w stosunku do roku 2003.

III.1.3.2. Sposób postępowania z odpadami komunalnymi

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż odpady wytwarzane w województwie podlaskim w 2005 roku poddawane były procesom odzysku i unieszkodliwiania. Zgodnie z ustawą o odpadach przez odzysk rozumie się wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. Przez unieszkodliwianie rozumie się poddawanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

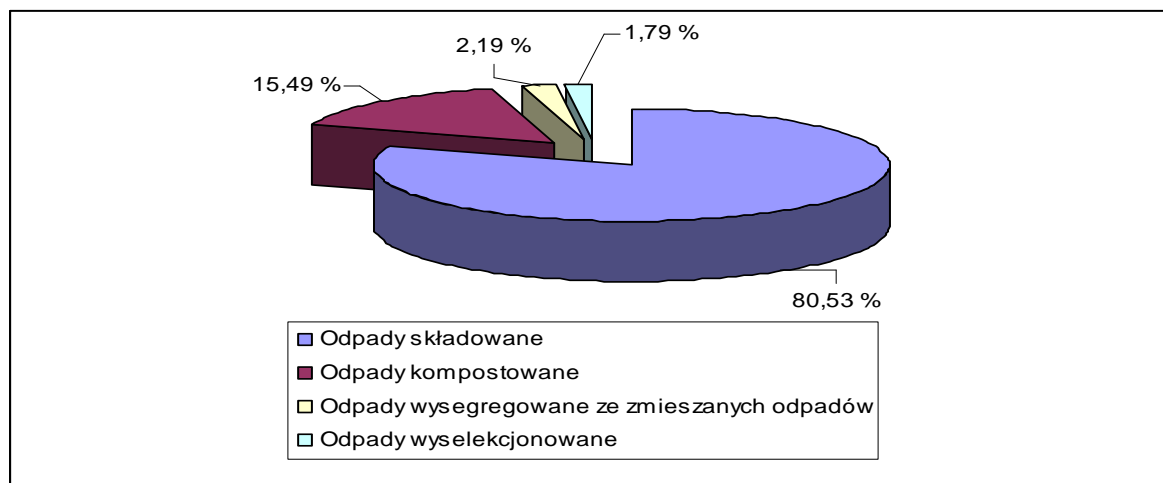
Tabela Nr 9. Sposób postępowania z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie województwa podlaskiego w 2005 r.

Lata	Odpady składowane	Odpady kompostowane	Odpady wysegregowane ze zmieszanych odpadów	Odpady wyselekcjonowane
2005 r.	215 811,00	41 521,00	5873,00	4786,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2006 r.

Poniżej przedstawiono analizę graficzną postępowania z odpadami komunalnymi w 2005 roku w województwie podlaskim.

Wykres Nr 8. Sposób postępowania z odpadami komunalnymi w 2005 roku

W roku 2005 do unieszkodliwienia za pomocą składowania przekazano 215 811,00 Mg odpadów komunalnych, co stanowiło ponad 80% łącznej ilości zebranych odpadów. Do odzysku za pomocą kompostowania przekazano około 15,5 % zebranych odpadów komunalnych, czyli 41521,00 Mg. Z odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane dodatkowo w 2005 roku wysegregowano 5873,00 Mg odpadów, co stanowiło 2,19%. Oprócz tego na terenie województwa podlaskiego prowadzone było selektywne zbieranie odpadów, dzięki czemu zebrano 4786 Mg odpadów. Z odpadów wysegregowanych i wyselekcjonowanych w 2005 roku do recyklingu przekazano 368,70 Mg odpadów. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Głównego Urzędu Statystycznego na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku osiągnięto następujące poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych:

Tabela Nr 10. Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych w 2005 r. w województwie podlaskim

Lata	Odpady z papieru i tektury	Odpady z tworzyw sztucznych
	Osiągnięty poziom recyklingu [%]	Osiągnięty poziom recyklingu [%]
2005 r.	24,9	62,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona środowiska 2006.

Zgodnie z danymi GUS, w 2005 roku na rynek łącznie wprowadzono 525,9 Mg opakowań z papieru i tektury, 475,3 Mg opakowań z tworzyw sztucznych i 21,9 Mg opakowań ze szkła gospodarczego. Wszystkie wprowadzone na rynek w/w opakowania powinny zostać odzyskane w procesie recyklingu.

Niestety nie wszystkie opakowania podlegające obowiązkowi recyklingu zostały faktycznie poddane temu procesowi. Z uzyskanych informacji wynika, iż faktycznie odzyskowi poddano 113,1 Mg opakowań z papieru i tektury oraz 255,5 Mg tworzyw sztucznych. W związku z tym osiągnięto następujące poziomy odzysku:

- opakowania z papieru i tektury - 24,9 %,
- opakowania z tworzyw sztucznych – 62,2 %.

Po wnikliwej analizie zaobserwowano tendencję spadkową zarówno w odniesieniu do ilości odpadów wytworzonych, jak i zebranych. Zaobserwowano również, iż do odzysku i unieszkodliwienia przekazano około 93 % łącznej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Zakłada się, iż spowodowane to jest następującymi czynnikami:

- nie zawieraniem umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, co może być spowodowane między innymi niską świadomością ekologiczną społeczeństwa, kosztami jakie należy ponieść za wywóz odpadów, zakup, bądź dzierżawę pojemników,
- niezgodnością ze stanem faktycznym rejestracji ilości odpadów komunalnych trafiających do unieszkodliwienia lub odzysku na skutek braku wag na wielu składowiskach odpadów,

- brakiem kontroli ze strony gmin spełniania wymogów zezwoleń w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli,
- wywozem odpadów na dzikie wysypiska śmieci - przeprowadzona ankietyzacja Urzędów Gmin wskazuje, iż na obszarze województwa jest 140 takich wysypisk,
- zagospodarowywanie odpadów we własnym zakresie, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

III.1.3.3. Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi

Głównymi kosztami związanymi z gospodarką odpadami, jakie ponoszą mieszkańcy województwa podlaskiego są przede wszystkim koszty:

- dzierżawy pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych,
- koszty wywozu odpadów komunalnych,
- koszty przyjęcia odpadów komunalnych na składowisko,
- inne koszty.

Z przeprowadzonej ankietyzacji wynika, iż w/w koszty są bardzo zróżnicowane. Na terenie województwa podlaskiego koszty dzierżawy pojemnika, w głównej mierze zależą od rodzaju pojemnika i przedstawiają się następująco:

Pojemnik	Średni koszt dzierżawy [zł/mc.]
PA-1100	12,00
SM-110	2,00
SM-120	2,40
SM-660	6,22
SM-1100	12,30
MGB-120	2,20
MGB-240	3,00
MGB-1100	9,30
MaB-120	2,00
110 I	1,75
120 I	3,16
1100 I	11,20
KP-7	46,00

W niektórych gminach dzierżawa pojemników do gromadzenia odpadów jest bezpłatna lub pojemniki są zakupywane na własność.

W gminach, które objęte są zorganizowanym systemem zbierania odpadów koszty wywozu odpadów komunalnych uzależnione są głównie od rodzaju stosowanych tam pojemników, w większości przypadków wynoszą one około:

- 25,50 zł/m³,
- 100 zł/Mg,
- 5,50 zł/pojemnik 120 l,
- 7,51 zł/pojemnik 110 l,
- 8,60 zł/pojemnik 240 l,
- 23,60 zł/pojemnik 1100 l,
- 153 zł/KP-7,
- 2 zł/osobę/miesiąc.

III.2. Odpady niebezpieczne

III.2.1. Ilość, rodzaje i źródła powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie województwa podlaskiego

Źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest przede wszystkim działalność przemysłowa i usługowa. Nie mniej jednak odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia, szkolnictwie.

Poniżej przedstawiono bilans odpadów niebezpiecznych wytworzonych w sektorze gospodarczym w województwie podlaskim, w latach 2003 – 2006:

- 2003 r. 2259,535 Mg,
- 2004 r. 5703,121 Mg,
- 2005 r. 4095,265 Mg,
- 2006 r. 4417,846 Mg,

Powyższe dane zostały wygenerowane z wojewódzkiej bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa.

W niniejszym opracowaniu jako rok bazowy przyjęto rok 2005. Na terenie województwa podlaskiego główny strumień odpadów niebezpiecznych w 2005 r. powstał w mieście Białystok. Szacuje się, iż na terenie miasta Białystok powstało wówczas ok. 36,5% odpadów niebezpiecznych w stosunku do wszystkich odpadów

niebezpiecznych wytworzonych na terenie województwa w tym czasie. Najmniejsze ilości odpadów niebezpiecznych powstały w powiatach: sejneńskim (0,29%) i suwalskim (0,84%).

Porównując ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych z latami 2003, 2004 i 2006 zauważono, iż najwięcej odpadów niebezpiecznych powstało w 2004 r. – 5703,121 Mg, najmniej w 2003 r. – 2259,535 Mg, w roku 2006 stwierdzono natomiast wzrost w stosunku do roku 2005, do wartości 4417,846 Mg.

Największe ilości odpadów niebezpiecznych wytworzonych w 2005 r. pochodziły z następujących grup odpadów:

- 13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19),
- 16 – odpady nieujęte w innych grupach,
- 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),
- 18 – odpady medyczne i weterynaryjne.

Poniżej przedstawiono ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez sektor gospodarczy na terenie województwa podlaskiego wg grup odpadów, wraz z określeniem udziału procentowego tych grup.

Tabela Nr 11. Ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez sektor gospodarczy na terenie województwa podlaskiego w podziale na grupy odpadów, stan na 2005 r.

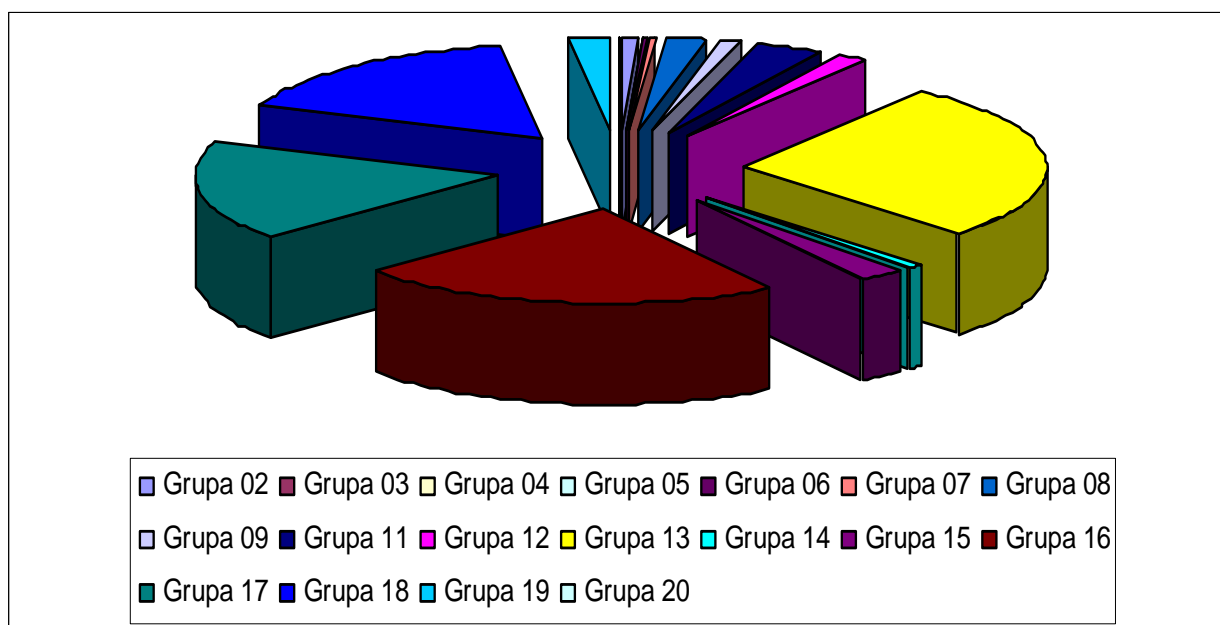
Lp.	Grupa odpadu	Ilość odpadów [Mg/rok]	Udział procentowy [%]
1.	02 – odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	37,273	0,9101
2.	03 – odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	0,710	0,0173
3.	04 – odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	0,062	0,0015
4.	05 – odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pizolitycznej przeróbki węgla	0,020	0,0005

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

5.	06 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	1,787	0,0436
6.	07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	16,487	0,4026
7.	08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	90,970	2,2213
8.	09 – odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	46,002	1,1233
9.	11 – odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych	151,199	3,6920
10.	12 – odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	66,785	1,6308
11.	13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	1128,239	27,5498
12.	14 – odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	29,323	0,7160
13.	15 – odpady opakowaniowe: sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	98,077	2,3949
14.	16 – odpady nieujęte w innych grupach	942,521	23,0149
15.	17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	695,766	16,9895
16.	18 – odpady medyczne i weterynaryjne	696,564	17,0090
17.	19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków, oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	92,110	2,2492
18.	20 – odpady komunalne łącznie w z frakcjami gromadzonymi selektywnie	1,370	0,0335
Ogółem w województwie podlaskim		4095,265	100

Źródło: Wojewódzka baza danych dotycząca wytwarzania i gospodarowania odpadami

Wykres Nr 9. Udział procentowy poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez sektor gospodarczy w województwie podlaskim w 2005 r.

III.2.2. Odpady zawierające PCB

Nazwą "polichlorowane bifenyle", w skrócie "PCB", określa się grupę związków organicznych, w których cząsteczce występują atomy chlorowca - najczęściej chloru - jako podstawniki w pierścieniach związków aromatycznych.

Na terenie województwa podlaskiego istnieje wiele urządzeń zawierających PCB. Według danych Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego do urządzeń tych należą:

- kondensatory,
- transformatory,
- wyłączniki,
- rozruszniki.

Poniżej przedstawiono analizę urządzeń zawierających PCB. Interpretacja ta została oparta na informacjach uzyskanych z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

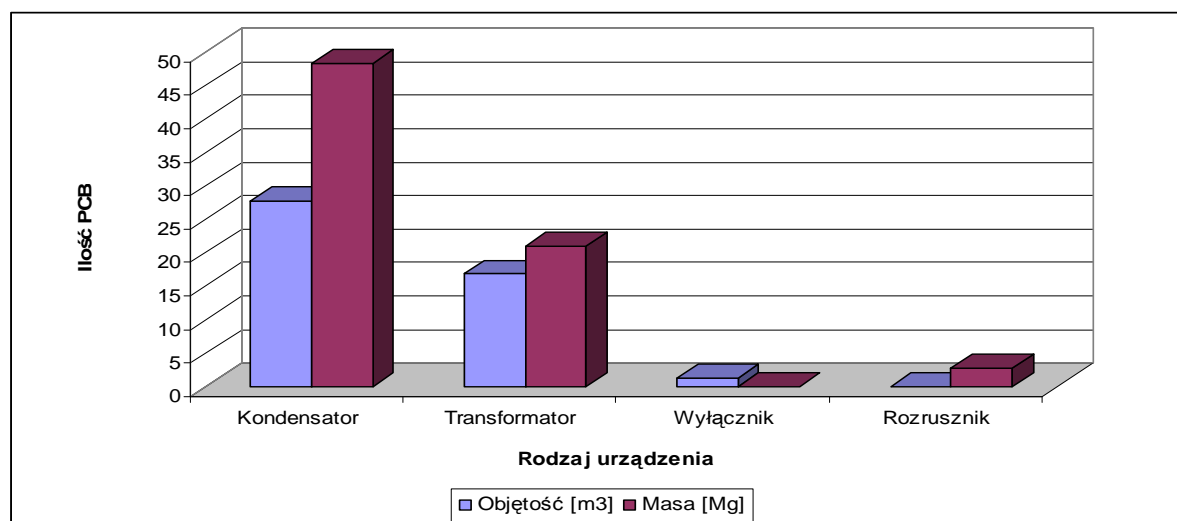
Tabela Nr 12. Ilość PCB w wyrobach zlokalizowanych w województwie podlaskim, stan na koniec 2006 roku

L.p.	Rodzaj wyrobu zawierającego PCB	Ilość PCB	
		Objętość [m ³]	Masa [Mg]
1	Kondensator	27,71	48,27
2	Transformator	16,80	21,01
3	Wyłącznik	1,32	0,04
4	Rozrusznik	-	2,81
	Łącznie	45,83	72,13

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości PCB w urządzeniach na obszarze województwa podlaskiego.

Wykres Nr 10. Ilość PCB w urządzeniach na obszarze województwa podlaskiego

Na terenie województwa podlaskiego łącznie występuje 45,83 m³ i 72,13 Mg PCB. Substancja ta zlokalizowana została w kondensatorach, transformatorach, rozpuszczalnikach oraz wyłącznikach.

Poniżej przeprowadzono analizę stanu urządzeń zawierających PCB zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego.

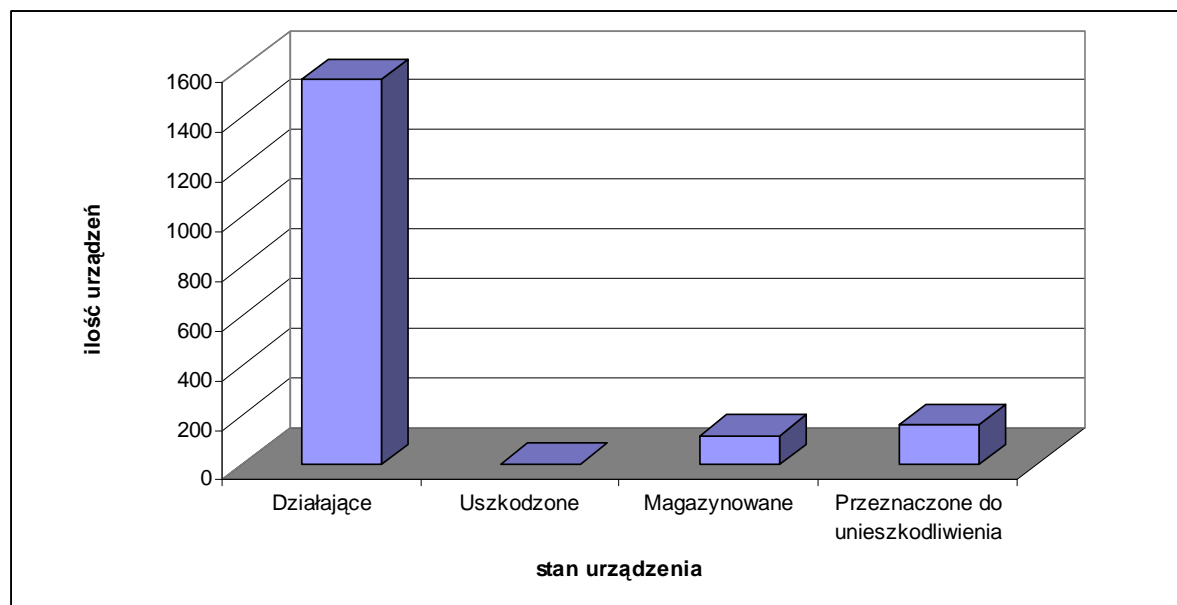
Tabela Nr 13. Stan urządzeń zawierających PCB; stan na koniec 2006 r.

Rodzaj urządzenia	Liczba urządzeń			
	Działające	Uszkodzone	Magazynowane	Przeznaczone do unieszkodliwienia
Kondensator	1194	-	88	139
Transformator	220	-	10	3
Wyłącznik	125	3	19	17
Rozrusznik	7	-	-	2
Łącznie	1546	3	117	161

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

Poniżej przedstawiono analizę graficzną stanu urządzeń zawierających PCB

Wykres Nr 11. Stan urządzeń zawierających PCB; stan na koniec 2006 r.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż stan urządzeń zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego zawierających PCB można określić jako dobry. 84,62 % stanowią urządzenia działające. Wśród nich jest 1194 kondensatorów, 220 transformatorów, 125 wyłączników oraz 7 rozruszników. Spośród wszystkich urządzeń zaledwie 0,16 % jest uszkodzonych (3 wyłączniki). 8,82 % urządzeń z PCB przeznaczonych jest do unieszkodliwienia, w tym 139 kondensatorów, 3 transformatory, 17 wyłączników i 2 rozruszniki. Z informacji Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, iż pozostałe ponad 6 % urządzeń zawierających PCB jest magazynowana. Wśród tych urządzeń znajduje się: 88 kondensatorów, 10 transformatorów oraz 19 wyłączników.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2006 r. Nr 133 poz. 935 z późn. zm.) posiadacze odpadów zawierających PCB zobowiązani są do usunięcia z nich oraz unieszkodliwienia PCB albo, jeśli usunięcie jest niemożliwe, do unieszkodliwienia tych odpadów, w terminie nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

Obecnie na terenie kraju funkcjonuje 1 instalacja do dekontaminacji transformatorów, o mocy przerobowej 600 Mg/rok. Oleje i ciecze zawierające PCB unieszkodliwiane są metodą termicznego przekształcania w 2 instalacjach o łącznej maksymalnej mocy przerobowej 14 000 Mg/rok. Brak jest natomiast w kraju instalacji do unieszkodliwiania kondensatorów zawierających PCB. Na terenie województwa podlaskiego nie ma instalacji zajmujących się dekontaminacją i unieszkodliwianiem olejów zanieczyszczonych PCB.

III.2.3. Odpady zawierające azbest

Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 z późn. zm.) wprowadzono zakaz stosowania azbestu na terenie Polski. W kolejnych latach wprowadzano jeszcze wiele innych aktów prawnych, które regulują kwestię postępowania z azbestem i usuwania wyrobów zawierających azbest. Uzupełnieniem ustaw oraz rozporządzeń dotyczących azbestu jest „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” (zwany Krajowym Programem), który został przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku.

W tabeli Nr 14 podano ilość zinwentaryzowanych odpadów azbestowych na terenie województwa podlaskiego. Poniższe dane uzyskano z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku. Przedstawione informacje odnoszą się jedynie do przedsiębiorstw i jest to stan na 2006 rok.

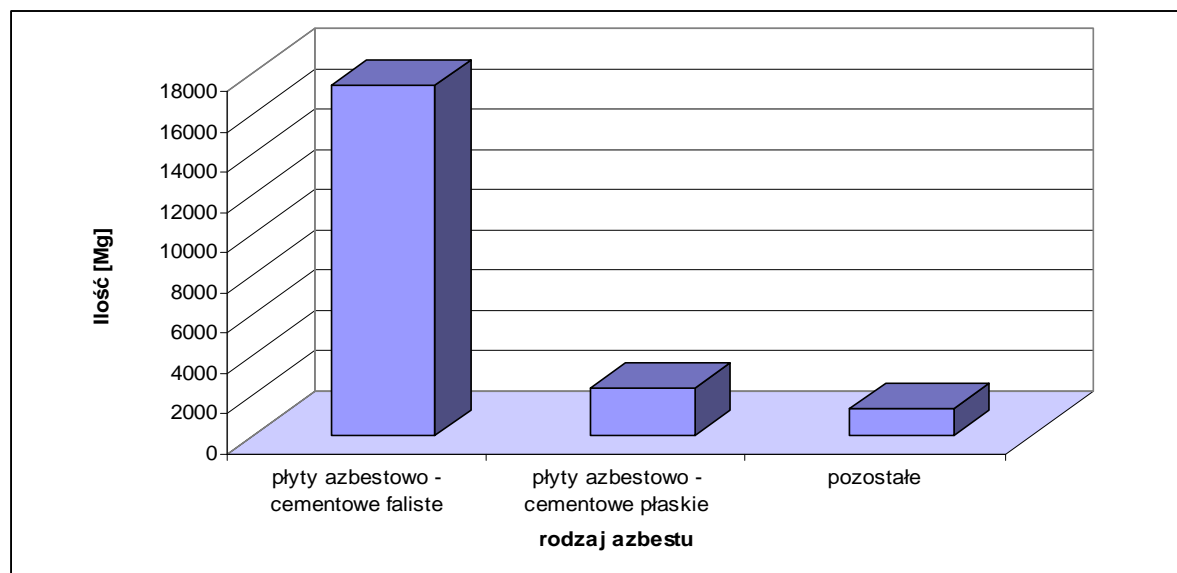
Tabela Nr 14. Ilość wyrobów azbestowych (własność przedsiębiorców)

Rodzaj wyrobu	Ilość [Mg]	Udział %
Płyty azbestowo – cementowe faliste	17 374,26	82,71
Płyty azbestowo – cementowe płaskie	2 317,87	11,03
pozostałe	1 314,37	6,26
Łącznie	21 006,50	100

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości zinwentaryzowanych odpadów azbestowych na terenie województwa podlaskiego (stan na 2006 rok).

Wykres Nr 12. Ilość wyrobów zawierających azbest (własność przedsiębiorców)

Z informacji uzyskanych z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, iż ilość wyrobów zawierających azbest, będących w posiadaniu przedsiębiorców w 2006 roku wynosiła 21 006,5 Mg. Przedsiębiorcy posiadają najwięcej płyt azbestowo – cementowych falistych. Ilość ich wyniosła 17 374,26 Mg, co stanowi 82,71 % w stosunku do całkowitej ilości wyrobów zawierających azbest. Na terenie województwa występuje również 2 317,87 Mg płyt azbestowo – cementowych płaskich, co stanowi 11,03 %. Pozostałe 6,26 % stanowią rury azbestowo – cementowe.

Ze względu na brak inwentaryzacji wyrobów azbestowych będących w posiadaniu osób fizycznych, do obliczenia ilości azbestu występującego na terenie

województwa posłużono się danymi zamieszczonymi w „Krajowym programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Z dokumentu tego wynika, iż na terenie województwa podlaskiego łącznie (podmioty gospodarcze i osoby fizyczne) występuje 1 103 270 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego 1 083 170 Mg stanowią płyty azbestowo – cementowe, a 20 100 Mg rury azbestowo – cementowe. Informacje te dotyczą stanu na 2000 rok.

Z uwagi na fakt, iż wyroby zawierające azbest należy usunąć do końca 2032 roku zakłada się, że ilość tych odpadów będzie sukcesywnie rosła. Dominującym sposobem unieszkodliwiania azbestu w Polsce jest jego składowanie.

Obecnie na terenie województwa podlaskiego jest tylko jedna kwatery na odpady zawierające azbest na składowisku odpadów komunalnych Miasta Łomży i Gminy Miastkowo, które jest zlokalizowane na gruntach wsi Czartoria i Korytki Leśne w gminie Miastkowo. Kwatery ta o pojemności 805 m³ zajmuje powierzchnię równą 400 m² i jest wypełniona w około 33 %. Obecnie składowane są tu odpady pochodzące jedynie z Gminy Łomża i Gminy Miastkowo.

Dodatkowo na terenie całego kraju istnieje 26 prawidłowo eksploatowanych składowisk (w tym wydzielone kwatery), które przyjmują odpady azbestowe. Wykaz tych składowisk stanowi załącznik Nr 1 niniejszego planu.

III.2.4. Oleje odpadowe

Oleje odpadowe powstają głównie w trakcie wymiany zużytych olejów, awarii instalacji i urządzeń oraz w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Głównymi źródłami pochodzenia olejów odpadowych są przede wszystkim: stacje paliw, serwisy, stacje obsługi, zakłady przemysłowe, transport, przedsiębiorstwa budowlane, jednostki budżetowe, rolnictwo.

Na podstawie danych wygenerowanych z Wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami oszacowano, że w 2005 r. na terenie województwa podlaskiego wytworzono 1 128,239 Mg olejów odpadowych i odpadów ciekłych paliw, co stanowi 27,76% wszystkich odpadów niebezpiecznych wytworzonych w danym roku. Porównując otrzymane wyniki zauważono, iż ilość olejów odpadowych wytwarzanych na terenie województwa sukcesywnie wzrasta: w roku 2003 wytworzono 829,288 Mg tych odpadów, w 2004 r. – 999,826 Mg,

natomiast w 2006 r. 1233,763 Mg. Wzrost ten może być powodowany wzmoczoną kontrolą podmiotów w zakresie przestrzegania ustawowych obowiązków, a co za tym idzie - dokładniejszą sprawozdawczością składaną przez wytwórców tych odpadów do Urzędu Marszałkowskiego.

Zużyte oleje wytwarzane na terenie województwa podlaskiego poprzez liczne firmy pośredniczące funkcjonujące na terenie województwa trafiają do organizacji odzysku. Na terenie kraju wiodącymi, w zakresie zbierania i przerobu olejów przepracowanych, są organizacje odzysku, z których największe z nich to:

- Konsorcjum Olejów Przepracowanych Organizacja Odzysku S.A.,
- Oiler Organizacja Odzysku S.A.,
- PLASTEKOL Organizacja odzysku S.A.,
- Południowe Zakłady Rafineryjne Naftopol S.A.

Zalecaną metodą postępowania z powstającymi odpadami z grupy 13 jest przede wszystkim przekazanie tych odpadów specjalistycznym firmom zajmujących się ich zagospodarowaniem do odzysku, w tym regeneracji lub unieszkodliwiania. Preferowanym sposobem zagospodarowania olejów odpadowych w pierwszej kolejności jest ich odzysk poprzez regenerację. Regeneracją w tym przypadku jest każdy proces, w którym oleje bazowe mogą być produkowane przez rafinowanie olejów odpadowych, przez usunięcie zanieczyszczeń, produktów utleniania i dodatków zawartych w tych olejach. W przypadku braku możliwości odzysku lub regeneracji olejów dopuszcza się ich unieszkodliwianie.

III.2.5. Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory są powszechnie stosowane jako przenośne źródła prądu. Zwykle występują jako wielkogabarytowe i małogabarytowe. Do akumulatorów wielkogabarytowych zalicza się akumulatory kwasowo – ołowiowe oraz niklowo – kadmowe. Baterie i akumulatory małogabarytowe dzielą się na baterie alkaliczne, manganowe, litowe, srebrne a także: akumulatory: niklowo – kadmowe, wodorkowe i litowe.

Zgodnie z danymi wygenerowanymi z Wojewódzkiej bazy danych na terenie województwa podlaskiego w 2005 r. wytworzono łącznie 170,143 Mg zużytych baterii i akumulatorów, w tym 165,743 Mg stanowiły odpady niebezpieczne.

W poszczególnych latach ilość wytwarzanych baterii i akumulatorów kształtowała się następująco:

- 2003 r. 191,603 Mg, w tym 190,303 Mg odpadów niebezpiecznych,
- 2004 r. 127,468 Mg, w tym 124,968 Mg odpadów niebezpiecznych,
- 2006 r. 273,203 Mg, w tym 272,006 Mg odpadów niebezpiecznych.

Od roku 2004 zauważono wzrost wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów, co może być uzasadnione powszechnym zastosowaniem ich jako źródła energii, a także dynamicznie rozwijającą się motoryzacją. W latach 2003 – 2006 najliczniej powstającym rodzajem odpadów z tej grupy były odpady o kodzie 16 06 01* – baterie i akumulatory ołowiowe. Szacuje się, iż ilość powstających w ciągu roku baterii i akumulatorów ołowiowych stanowi ponad 93% wszystkich odpadów z podgrupy 16 06 – baterie i akumulatory. Najmniej licznym odpadem jest selektywnie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów.

III.2.6. Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne i weterynaryjne to specyficzna grupa odpadów, powstająca w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych oraz prowadzenia badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny. Do tej grupy odpadów zalicza się dwie podgrupy o kodach: 18 01 – odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej oraz 18 02 – odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej. Na terenie województwa podlaskiego znajduje się łącznie 1669 placówek ochrony zdrowia, w tym:

- Szpitale – 28,
- Przychodnie, Ośrodki Zdrowia – 595,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej – 113,
- Indywidualna praktyka lekarska – 499,
- Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska – 377,
- Grupowa praktyka lekarska – 19,
- Grupowe praktyki pielęgniacyjne i inne zakłady świadczące usługi medyczne – 38.

Oprócz tego w województwie funkcjonuje 238 zakładów leczniczych dla zwierząt:

- Gabinety – 170,
- Lecznice – 18,

- Przychodnie – 48,
- Kliniki – 1,
- Laboratoria - 1.

Według danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku na terenie województwa podlaskiego w 2005 r. wytworzono łącznie 697,764 Mg odpadów z leczenia i profilaktyki medycznej i weterynaryjnej, z czego 696,564 Mg stanowiły odpady niebezpieczne (665,205 Mg – odpady medyczne i 31,359 Mg odpady weterynaryjne). Szacuje się, iż odpady niebezpieczne z leczenia i profilaktyki medycznej i weterynaryjnej stanowią ok. 17% wszystkich odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie województwa.

W roku 2003 na analizowanym terenie wytworzono łącznie 674,139 Mg odpadów medycznych i weterynaryjnych, w 2004 – 836,719 Mg, w 2006 – 752,46 Mg.

Odpady medyczne wytwarzane na terenie województwa poddawane są głównie procesom spalania, szacuje się, iż w 2005 r. unieszkodliwiono w ten sposób w sumie 481,492 Mg odpadów. Odpady weterynaryjne unieszkodliwiane są poza składowaniem, w 2005 r. unieszkodliwiono 31,561 Mg tego rodzaju odpadów. Z przeprowadzonej analizy wynika, że ilość odpadów medycznych wytwarzanych i unieszkodliwianych na terenie województwa nie bilansuje się, z tego względu, iż część odpadów medycznych wytwarzanych na terenie województwa podlaskiego przekazywana jest do zakładów unieszkodliwiania z poza województwa.

III.2.7. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów pojazdy wycofane z eksploatacji stanowią odpady o kodzie 16 01 04* - zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy i są klasyfikowane jako odpady niebezpieczne. Odpady te powinny być przetwarzane w sposób bezpieczny dla środowiska i zdrowia ludzi. Zgodnie z ustawą z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, właściciel takiego pojazdu może przekazać go wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów. Przy czym demontaż może być prowadzony wyłącznie na stacjach demontażu.

Szacuje się, iż na terenie omawianego województwa w 2005 roku około 8000 pojazdów przekazano do demontażu, w wyniku którego powstało około 10648,425 Mg odpadów należących do grupy 16 01. Przy czym zaobserwowano, iż najwięcej tych odpadów powstaje na terenie Miasta Białystok, w dalszej kolejności na terenie Miasta Łomża i Miasta Suwałki. W 2003 roku wytworzono 2982,740 Mg odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, w 2004 r. - 1987,279 Mg, a w 2006 r. – 5615,528 Mg. Znaczny wzrost odpadów z demontażu pojazdów, jaki odnotowano w 2005 roku może być spowodowany wymianą starych pojazdów na nowe. Dodatkowo zakłada się, iż w analizowanym roku wiele samochodów mogło być sprowadzonych z zagranicy.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w województwie podlaskim z demontażu pojazdów najliczniejszą grupą powstających odpadów są metale żelazne (kod 16 01 17), szkło (kod 16 01 20), tworzywa sztuczne (kod 16 01 19), a także zużyte opony (kod 16 01 03) i zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy niezawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów (kod 16 01 06). Oszacowano, że w 2005 r. w wyniku demontażu pojazdów powstało 114,425 Mg odpadów niebezpiecznych.

Na terenie województwa podlaskiego dominującym sposobem gospodarowania odpadami z demontażu pojazdów są procesy odzysku oznaczone symbolami R11, R12, R13 i R14. Ilość odpadów poddawanych odzyskowi sukcesywnie wzrasta z roku na rok. W największym stopniu odzyskowi poddawane są odpady o kodzie 16 01 04*, tj. zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy, w dalszej kolejności odpady o kodzie 16 01 19 – tworzywa sztuczne.

Oszacowano, iż w 2005 r. odzyskowi poddano 24,5% wytworzonych odpadów. Unieszkodliwieniu w wyniku procesów D1, D3, D5, D7 i D12 podlega niewielka część odpadów powstających w trakcie demontażu pojazdów – ok. 0,2% wytworzonych w ciągu roku odpadów.

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje 25 instalacji posiadających stosowne zezwolenia w zakresie prowadzenia demontażu pojazdów oraz 6 punktów zbierania pojazdów. Moc przerobowa tych instalacji jest wystarczająca w stosunku do ilości odpadów wywarzanych w wyniku demontażu pojazdów. Sieć zbierania pojazdów na terenie województwa zapewnia każdemu właścicielowi możliwość oddania pojazdu wycofanego z eksploatacji do punktu zbierania lub stacji demontażu, które oddalone są od siebie w odległości nie większej niż 50 km.

Wykaz stacji demontażu i punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji zawiera załącznik Nr 2.

III.2.8. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) wyróżniono następujące grupy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy, przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów, przyrządy do nadzoru i kontroli, automaty do wydawania.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny stanowi mieszaninę różnych metali i stopów (stali, aluminium, miedzi), składników niemetalicznych (mas plastycznych, ceramiki, szkła, gumy, papieru, drewna), a także substancji niebezpiecznych (metale ciężkie – ołów, rtęć, kadm, ołów, PBB – polibromowane bifenyle, chrom sześciowartościowy).

W 2005 r. na terenie województwa podlaskiego wytworzono łącznie 341,168 Mg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (w tym 26,368 Mg stanowiły odpady niebezpieczne). Zgodnie z deklaracjami przedsiębiorców, składanymi do Urzędu Marszałkowskiego wynika, iż najmniej tego sprzętu wytworzono w 2003 r. – 112,757 Mg, najwięcej natomiast w 2004 r. - 424,988 Mg, w 2006 r. – 239,236 Mg. Przeprowadzona analiza dowodzi, że na terenie województwa podlaskiego nie wszyscy zobowiązani do składania informacji przedsiębiorcy składają sprawozdawczość w zakresie sposobów gospodarowania tym sprzętem. Z danych pozyskanych z wojewódzkiej bazy gospodarowania odpadami wynika, iż jedynie sprawozdawczość w tym zakresie, w 2006 roku złożyli przedsiębiorcy z powiatu łomżyńskiego i z miasta Białystok.

Zużyty sprzęt unieszkodliwiony był w 2006 r. poprzez składowanie – procesy: D1, D3, D5, D7, D12. Łącznie unieszkodliwiono 3,9 Mg zużytego sprzętu, z czego 0,2 Mg pochodziło z terenu miasta Białystok, 3,7 Mg z terenu powiatu łomżyńskiego.

Jednocześnie stwierdzono brak danych, w odniesieniu do lat 2003 – 2005. Brak jest również danych dotyczących ilości sprzętu odzyskiwanego.

W Rejestrze Przedsiębiorców i Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego, prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w województwie podlaskim figurują 32 podmioty wprowadzające sprzęt elektryczny i elektroniczny, 227 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu oraz 2 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

III.2.9. Środki ochrony roślin

Zgodnie z informacjami z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na terenie województwa podlaskiego do likwidacji pozostały 3 mogilniki, zlokalizowane na terenie powiatu białostockiego.

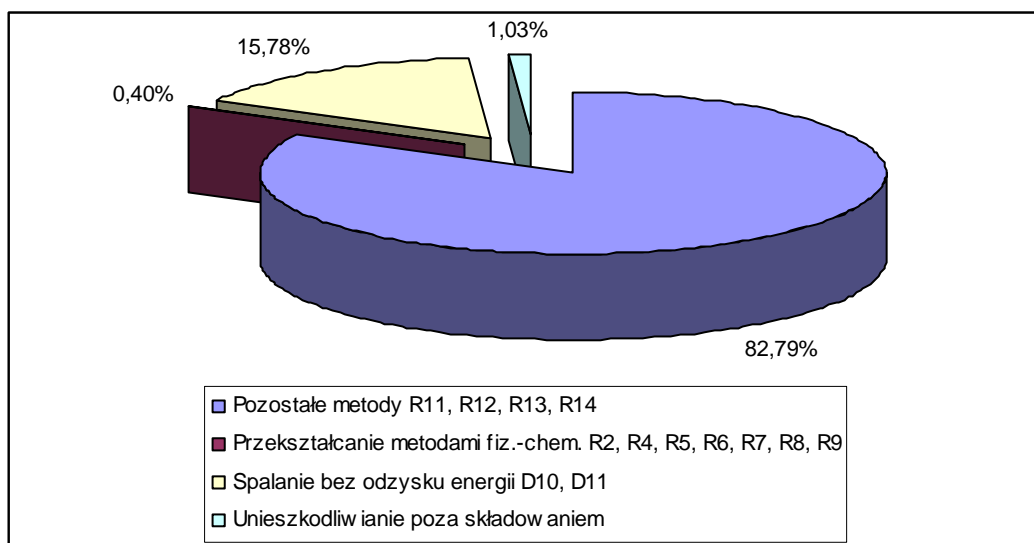
Charakterystykę istniejących obiektów przedstawiono poniżej:

- 4 zbiorniki z kręgów betonowych, zlokalizowane w miejscowości Baciuty, gm. Turośń Kościelna, w których magazynowane są: 1,0 Mg środków ochrony roślin, 1,0 Mg opakowań, właściciel – Rejonowa Sp. Ogrodniczo – Pszczelarska „WITAMINA”, ul. 27 Lipca 91, 15 – 181 Białystok,
- 3 zbiorniki z kręgów betonowych zlokalizowane w miejscowości Folwarki Tylwickie, w gm. Zabłudów, w których magazynowane są: 0,02 Mg chemikalii, 0,5 Mg opakowań, właścicielem gruntu jest Gospodarstwo Sadowniczo – Hodowlane Kulesza Witold, Stelmachowo 11, 16 – 073 Jeżewo Stare,
- 1 zbiornik z kręgów betonowych, zlokalizowany w miejscowości Łapy, gm. Łapy, w którym magazynuje się 0,9 Mg środków ochrony roślin, odpady składowane są przez GS „SCh” w Łapach, obecny właściciel gruntu: Gmina Łapy.

III.2.10. Sposoby gospodarowania odpadami niebezpiecznymi

Sposoby zagospodarowania odpadów niebezpiecznych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 r. przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres Nr 13. Struktura gospodarowania odpadami niebezpiecznymi na terenie województwa podlaskiego w 2005 r.

Na terenie województwa podlaskiego dominującym sposobem zagospodarowania odpadów niebezpiecznych są procesy odzysku, głównie metody:

- R11 (wykorzystanie odpadów pochodzących z któregokolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R10) -
- R12 (wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11),
- R13 (magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukoliwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbierania w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane),
- R14 (inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części).

Szacuje się, iż w 2005 r. przy wykorzystaniu tych metod odzyskano łącznie 2526,278 Mg odpadów niebezpiecznych, w tym przede wszystkim odpady o kodzie 16 01 04* - zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy (2525,336 Mg) oraz 0,942 Mg niebezpiecznych elementów lub części składowych usuniętych z zużytych urządzeń (kod 16 02 15*), co stanowi łącznie 82,79%. W 2005 r. procesom spalania bez odzysku energii poddano łącznie 481,492 Mg odpadów, głównie odpadów pochodzących z leczenia i profilaktyki medycznej. Przekształceniu metodami fizyko – chemicznymi poddano 12,189 Mg odpadów o kodzie 08 01 13*, tj. szlamów z usuwania farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub

inne substancje niebezpieczne. Oprócz tego odpady niebezpieczne pochodzące z leczenia i profilaktyki weterynaryjnej (31,561 Mg) poddawane były unieszkodliwieniu poza składowaniem.

III.3. Pozostałe odpady

III.3.1. Zużyte opony

Zużyte opony, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów klasyfikowane są do odpadów z grupy 16, o kodzie 16 01 03 stanowią najważniejszą pozycję w grupie odpadów gumowych, powstających w trakcie eksploatacji i demontażu samochodów. Zużyte opony ze względu na ich wzrastającą ilość oraz dużą trwałość w środowisku, a także dynamiczny rozwój motoryzacji, stanowią poważny problem. W związku z tym podejmowane powinny być odpowiednie kroki zmierzające do zagospodarowania tego rodzaju odpadów.

W latach 2003 i 2004 na terenie województwa podlaskiego ilość zużytych opon utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie, tj. w granicach 207 – 213 Mg. W roku 2005 zauważono znaczny wzrost ilości wytworzonych opon, do poziomu równego 329,05 Mg, przy czym wielkość ta w roku 2006 zmalała do 239,9 Mg. Wzrost ilości wytworzonych opon w 2005 roku związany jest między innymi ze wzrostem ilości odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, jak również zależy od wymiany sezonowej opon. Przeprowadzona analiza dowodzi, iż na terenie analizowanego województwa ilość odzyskanych i unieszkodliwianych zużytych opon, w stosunku do ogólnej ilości wytwarzanych zużytych opon jest niewielka. Przyczyną tego może być brak pełnej i dokładnej sprawozdawczości, składanej przez wytwórców tego rodzaju odpadów. Jak wynika z uzyskanych informacji sprawozdawczość w tym zakresie składają wytwórcy jedynie z Miasta Powiatu Białystok, powiatu grajewskiego oraz z Miasta Powiatu Suwałki. Nie mniej jednak dominującym sposobem gospodarowania tego rodzaju odpadami są procesy odzysku – głównie R11, R12, R13 i R14. Zgodnie z informacjami pozyskanymi z wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami, najwięcej odpadów o kodzie 16 01 03 – zużytych opon odzyskano w 2003 i 2004 roku, tj. odpowiednio: 52,4 i 31,5 Mg/rok, przy czym dane te dotyczą tylko Miasta Powiatu Białystok. W roku 2005 ilość zużytych opon,

poddana odzyskowi była najmniejsza i wyniosła 2,6 Mg (dane dotyczą powiatu grajewskiego i Miasta Powiatu Suwałki). Natomiast w 2006 r. odzyskano 16,3 Mg tych odpadów (dotyczy Miasta Powiatu Białystok).

Oprócz procesów odzysku zużyte opony w latach 2003 – 2006 poddawane były procesom unieszkodliwiania. Ilość unieszkodliwionych odpadów w procesach: D1, D3, D5, D7, D12 była niewielka i w roku 2003 wyniosła 0,3 Mg (dane z powiatu białostockiego), w 2004 – 0,8 Mg (dane z powiatu grajewskiego).

III.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Zgodnie z katalogiem odpadów, podstawową grupą, w której powstają odpady budowlane (wyłączając odpady wchodzące w skład strumienia komunalnych) jest grupa 17. Głównym wytwórcą odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej jest budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe, a także drogownictwo. Ilość wytwarzanych odpadów z tej grupy ma charakter zmienny i uzależniona jest przede wszystkim od prowadzonych robót budowlanych, remontowych.

Na terenie województwa podlaskiego ilość wytwarzanych odpadów budowlanych wykazywała tendencję wzrostową od roku 2003, w którym wytworzono 11547,14 Mg odpadów, do 2005 r., w którym powstało 17761,37 Mg odpadów, po czym w 2006 r. odnotowano niewielki spadek do wartości 15587,56 Mg.

Wśród odpadów budowlanych najliczniejszą grupę odpadów stanowią odpady o kodach: 17 01 01, 17 01 02, 17 04 05 i 17 04 07, tj. odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, żelazo i stal oraz mieszaniny metali.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż odpady budowlane powstające na terenie województwa podlaskiego były poddawane zarówno procesom odzysku, jak i procesom unieszkodliwiania. Zgodnie z deklaracjami przedsiębiorców składających sprawozdawczość do Urzędu Marszałkowskiego oszacowano, iż w 2005 r. odzyskano 21,9% wytworzonych odpadów budowlanych, unieszkodliwiono – ok. 18,5% odpadów.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej stanowią cenny surowiec wtórny, wykorzystywany głównie do budowy obiektów budowlanych i dróg, a także kierowane są na miejskie

składowiska odpadów, gdzie wykorzystywane są jako warstwy przykrywające lub wbudowywane w drogi eksploatacyjne.

III.3.3. Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe powstają w komunalnych oczyszczalniach ścieków w procesie oczyszczania ścieków. Ilość powstających osadów uzależniona jest od zawartości zanieczyszczeń w ściekach, przyjętej i realizowanej technologii oczyszczania, oraz stopnia rozkładu substancji organicznych w procesie tzw. stabilizacji. Odpady te są klasyfikowane w grupie 19 i określone kodem 19 08 05 - ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Na terenie województwa podlaskiego istnieją zaledwie 3 instalacje służące do zagospodarowania odpadów z oczyszczalni ścieków, o łącznej wydajności około 1 663 Mg/rok.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z publikacji GUS na terenie województwa podlaskiego ilość komunalnych oczyszczalni ścieków stopniowo wzrastała w kolejnych latach. Oszacowano, iż w 2003 roku na terenie województwa funkcjonowało 96 oczyszczalni ścieków, w 2004 roku ilość oczyszczalni wzrosła do 100, w roku 2005 na terenie województwa podlaskiego funkcjonowało 106 komunalnych oczyszczalni ścieków, w 2006 r. - 108. W związku ze wzrastającą ilością oczyszczalni ścieków zaobserwowano również stopniowy wzrost powstających osadów ściekowych – od ok. 13000 Mg s.m. w latach 2003 i 2004 do 15846 Mg w roku 2005.

Głównym sposobem postępowania z osadami jest ich składowanie (9293 Mg s.m. w 2005 r.), wykorzystanie w rolnictwie (2000 Mg s.m. w roku 2005) oraz wykorzystanie do rekultywacji terenów w tym na cele rolne (100 Mg s.m. w 2005 r.). Z przeprowadzonej analizy wynika, iż znaczną część stanowią także osady nagromadzone, których ilość praktycznie dwukrotnie przewyższa ilość wytwarzanych osadów w ciągu danego roku. Szacuje się, iż w roku 2005 na terenie własnym zakładu – na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych nagromadzono 4400 Mg s.m. osadów z komunalnych oczyszczalni ścieków.

III.3.4. Odpady z wypadków i powstałe w wyniku awarii przemysłowej lub poważnej awarii przemysłowej

Głównym źródłem powstawania odpadów powstałych w wyniku awarii przemysłowej lub poważnej awarii przemysłowej są przede wszystkim akcje ratownicze lub gaśnicze prowadzone na terenach zakładów przemysłowych, w których doszło do wystąpienia awarii przemysłowej lub do poważnej awarii przemysłowej, a także dalekosiężny transport ciekłych i gazowych paliw energetycznych oraz transport materiałów niebezpiecznych. Do odpadów z wypadków zalicza się odpady powstałe podczas prowadzenia akcji ratowniczych lub gaśniczych, z wyłączeniem odpadów powstałych w wyniku poważnej awarii lub poważnej awarii przemysłowej.

Poniżej przedstawiono wykaz zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej. Dane te pozyskano ze strony internetowej Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

Zakłady o dużym ryzyku powstania awarii przemysłowej

- 1) PERN Przyjaźń, 09-400 Płock, ul. Kazimierza Wielkiego 2A, Stacja nr 1 w Adamowie, 17-307 Adamowo. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Siemiatyczach.
- 2) TERMINAL INTEGRO Sp. z o.o., 00-054 Warszawa, ul. Jasna 24, Zakład w Plancie 17-220 Narewka. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Hajnówce.
- 3) CYKLON S.C., Narewka, Zabłotczyzna 30. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Hajnówce.
- 4) NAFTOBAZY Sp. z o.o., 00-613 Warszawa, ul. Chałubińskiego 8, Baza Paliw Nr 15 w Narewce, 17-220 Narewka. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Hajnówce.
- 5) BARTER Sp. z o.o., 15-281 Białystok, ul. Legionowa 28, SAGA oddział w Sokółce, Sokółka, ul. Oś. Buchwałowo 2. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Sokółce.

- 6) GASPOL S.A., 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 41, Region Wschodni Rozlewnia Łomża, ul. Piłsudskiego 135. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Łomży.
- 7) PETROLINVEST sp. z o.o., 81-319 Gdynia, ul. Śląska 17, Rozlewnia Gazu Płynnego, 16-400 Suwałki, ul. Przemysłowa 1. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Suwałkach.
- 8) PKN ORLEN S.A., 09-411 Płock, ul. Chemików 7, Baza Magazynowa Nr 21, 16-100 Sokółka, Oś. Buchwałowo. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Sokółce.
- 9) ORLEN GAZ Sp. z o.o., 09-411 Płock, ul. Zglenickiego 46A. Rozlewnia Gazu Płynnego w Łapach, 18-100 Łapy, ul. Południowa. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Białymstoku.

Zakłady o zwiększonym ryzyku powstania awarii przemysłowej

- 1) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., 15-423 Białystok, ul. Grochowa 2A, Zakład Gazu Bezprzewodowego, 7-200 Hajnówka, ul. Białostocka 7D. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Hajnówce.
- 2) PFLEIDERER S.A., 9-203 Grajewo, ul. Wiórowa 1. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Grajewie.
- 3) EuRoPol GAZ S.A., 04-028 Warszawa, Al. St. Zjednoczonych 61, Tłocznia Gazu i Pomiarownia w Kondratkach, 16-054 Jałówka gm. Michałowo. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Białymstoku.
- 4) POL ENERGY S. z o.o., 00-195 Warszawa, ul. Słomińskiego 15/504, Baza Przeładunkowa Gazu Płynnego Propan - Butan, 16-400 Suwałki, ul. Diamentowa 5. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Suwałkach.
- 5) EuRoPol GAZ S.A., 04-028 Warszawa, Al. St. Zjednoczonych 61, Tłocznia Gazu Zambrów, 18-300 Zambrów, m. Grzymały. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Zambrowie.
- 6) POLSKI GAZ Sp. z o.o., 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 37, Baza Gazu Płynnego, 18-411 Śniadowo, ul. Kolejowa 29. Zakład znajduje się na terenie działania Komendy Miejskiej PSP w Łomży.

W poniższej tabeli przedstawiono ogólną liczbę zdarzeń, jakie miały miejsce na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006.

Tabela Nr 15. Liczba zdarzeń oraz zużytych neutralizatorów i sorbentów podczas usuwania zagrożeń przez Państwową Straż Pożarną na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006

Źródło informacji	Ogólna liczba zdarzeń	Łączna ilość zużytych neutralizatorów i sorbentów
KP PSP Augustów	69	1504 kg (w tym 1230 kg sorbentów i 274 kg neutralizatorów) 4 dm ³ neutralizatorów
KM PSP w Białymstoku	813	14941 kg
KP PSP w Bielsku Podlaskim	b.d.	b.d.
KP PSP w Grajewie	b.d.	b.d.
KP PSP w Hajnówce	23	89 kg (w tym 30 kg sorbentów, 59 kg neutralizatorów)
KP PSP w Kolnie	43	1065 kg sorbentów 45 dm ³ neutralizatorów
KM PSP w Łomży	118	919 kg (w tym 507 kg sorbentów, 412 kg neutralizatorów)
KP PSP w Mońkach	26	1341 kg (w tym 70 kg neutralizatorów, 1271 kg sorbentów)
KP PSP w Sejnach	6	19 kg (w tym 15 kg neutralizatorów, 4 kg sorbentów)
KP PSP w Siemiatyczach	16	95 kg (w tym 45 kg sorbentów, 50 kg neutralizatorów)
KP PSP w Sokółce	99	1220 kg (w tym 626 kg sorbentów, 594 kg neutralizatorów)
KM PSP w Suwałkach	279	3388 kg
KP PSP w Wysokiem Mazowieckiem	46	105 kg sorbentów 116 dm ³ neutralizatorów
KP PSP w Zambrowie	65	574 kg
Łącznie na terenie województwa podlaskiego	1603	25260 kg sorbentów i neutralizatorów oraz 165 dm³ neutralizatorów

Źródło: Ankiety wypełnione przez KM i KP PSP z poszczególnych powiatów

Zgodnie z deklaracjami Komend Miejskich i Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006 miały miejsca 1603 zdarzenia, w trakcie których wykorzystywane były neutralizatory i sorbenty. Z uwagi na fakt, iż dwie komendy powiatowe PSP nie odesłały ankiet szacuje się, iż ilość zdarzeń na terenie województwa jest większa. Nie mniej jednak oszacowano, iż w trakcie zinwentaryzowanych 1603 zdarzeń zużyto łącznie 25260 kg sorbentów i neutralizatorów oraz 165 dm³ neutralizatorów.

III.3.5. Inne odpady, z wyłączeniem odpadów komunalnych, wytwarzane na terenie województwa podlaskiego

Łącznie w 2003 roku na terenie województwa podlaskiego wytworzono 927500 Mg odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, w 2004 r. – 887400 Mg, w 2005 r. – 927900 Mg, natomiast w 2006 r. – 957400 Mg.

Zgodnie z danymi GUS, powstające na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku odpady, z wyłączeniem odpadów komunalnych najliczniej powstawały w następujących grupach odpadów:

- 02 - Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności – 609200 Mg (65,7% wytworzonych odpadów produkcyjnych w 2005 r.),
- 03 - Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury – 96400 Mg (10,4% wytworzonych odpadów produkcyjnych w 2005 r.),
- 10 - Odpady z procesów termicznych – 106800 Mg (11,5% wytworzonych odpadów produkcyjnych w 2005 r.),
- 17 - Odpady z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz obiektów infrastruktury drogowej – 27900 Mg (3,0% wytworzonych odpadów produkcyjnych w 2005 r.),
- 19 - Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz uzdatniania wody pitnej i do celów przemysłowych – 79500 Mg (8,6% wytworzonych odpadów produkcyjnych w 2005 r.).

Odpady wytworzone w pięciu wyżej wymienionych grupach łącznie stanowią 99,1% wszystkich odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 r.

Odpady, z wyłączeniem odpadów komunalnych, które powstają na terenie województwa są poddawane zarówno procesom odzysku, jaki i procesom unieszkodliwiania. Roczniki statystyczne GUS podają, iż z łącznej ilości odpadów wytworzonych w 2005 r. procesom odzysku poddano 795100 Mg odpadów, unieszkodliwieniu – 69800 Mg, w tym kompostowaniu 4900 Mg, składowaniu – 47300 Mg, czasowo magazynowano 63000 Mg odpadów. Wyżej wymienione dane dowodzą, iż w 2005 r. łącznie procesom odzysku poddano 85,7% wytworzonych odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, procesom unieszkodliwiania – 7,5%, czasowo magazynowano – 6,8%.

III.4. Istniejące systemy zbierania odpadów

III.4.1. Systemy zbierania odpadów komunalnych

Na terenie województwa podlaskiego system zorganizowanego zbierania zmieszanych odpadów komunalnych obejmuje około 70 % mieszkańców, natomiast systemem selektywnego zbierania odpadów objęto około 50 % mieszkańców województwa.

Pierwszym etapem w procesie usuwania odpadów jest ich gromadzenie, które pełni jedną z funkcji utrzymania porządku i czystości na analizowanym obszarze. Polega ono na magazynowaniu odpadów usuwanych bezpośrednio z miejsc bytowania lub działalności gospodarczej do odpowiednich urządzeń lub pojemników. Dodatkowo odpady wielkogabarytowe odbierane są przez przedsiębiorców posiadających decyzję zezwalającą na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości po wcześniejszym, telefonicznym uzgodnieniu. Odpady budowlane najczęściej gromadzone są w kontenerach rozstawianych na terenie gminy lub dostarczane są we własnym zakresie na wyznaczone do tego celu tereny, gruzowiska i w dalszej kolejności wykorzystywane np. do utwardzania miejsc pod planowane inwestycje.

Na terenie województwa podlaskiego najczęściej wykorzystywane są następujące rodzaje pojemników i kontenerów:

- KP 7,
- PA 700, 1100,
- SM 110, 120, 170, 1100,
- MGB 120, 140, 240, 360, 400, 660, 770, 1100,
- Pojemniki i worki do selektywnego zbierania odpadów.

Pojemniki i kontenery do gromadzenia odpadów opróżniane są w miarę potrzeb, najczęściej raz lub dwa razy w miesiącu.

Poniżej przedstawiono przykładowe rysunki stosowanych pojemników i kontenerów na terenie województwa podlaskiego:

Źródło: www.ekopromet.com

W załączniku Nr 3 przedstawiono udział procentowy mieszkańców objętych zorganizowanym zbieraniem odpadów, rodzaj wykorzystywanych pojemników oraz częstotliwość wywozu nieczystości w poszczególnych gminach województwa podlaskiego (zgodnie z deklaracjami Urzędów Gmin).

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, ze późn. zm.) gminy mają obowiązek uchwalania regulaminu utrzymania porządku i czystości na terenie gminy. Zgodnie z deklaracjami Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego wg stanu na 30.08.2007 r. regulaminów nie posiadają jedynie dwie gminy województwa podlaskiego.

W załączniku Nr 4 przedstawiono przebieg procesu uchwalania nowych regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach na terenie województwa podlaskiego.

III.4.2. Systemy zbierania odpadów niebezpiecznych

Na terenie województwa podlaskiego prowadzone są następujące systemy zbierania odpadów niebezpiecznych:

- zbieranie zużytych baterii, akumulatorów, świetlówek, prowadzona w szkołach, przedszkolach, obiektach handlowych, punktach zbierania,
- przekazywanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do punktów sprzedaży sprzętu lub odbiór tych odpadów przez przedsiębiorców posiadających decyzje zezwalającą na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, po wcześniejszym, telefonicznym uzgodnieniu,
- punkty zwrotu przeterminowanych leków na terenie aptek, przychodni,
- przekazywanie zużytych olejów do organizacji odzysku poprzez liczne firmy pośrednicze funkcjonujące na terenie województwa,
- bezpośredni odbiór odpadów niebezpiecznych od posiadaczy odpadów przez specjalistyczne firmy,
- punkty zbierania odpadów niebezpiecznych tworzone na terenach między innymi baz Miejskich Przedsiębiorstw Gospodarki Komunalnej,
- gminne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,

- umieszczanie informacji na stronach internetowych urzędów miast i gmin dotyczące firm świadczących usługi w zakresie odbioru i transportu odpadów niebezpiecznych.

III.4.3. Systemy zbierania odpadów pozostałych

Na terenie województwa odpady pozostałe zbierane są w następujący sposób:

- zbieranie folii po sianokiszonkach i worków po nawozach bezpośrednio od rolników lub przekazywanie folii po sianokiszonkach firmom świadczącym usługi w zakresie odbierania odpadów celem przekazania do recyklingu,
- zbieranie zużytych opon m.in. w punktach serwisowych, stacjach demontażu pojazdów, firmach eksploatujących pojazdy.

III.5. Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych w województwie podlaskim, w dalszym ciągu polega przede wszystkim na deponowaniu ich na składowiskach. Na terenie województwa funkcjonuje 88 składowisk, w tym 85 przyjmujących odpady komunalne i 3 składowiska odpadów przemysłowych (stan na 31.12.2006 r.).

Zgodnie z Kpgo 2010, przewiduje się do końca 2009 roku zamknięcie obiektów niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych.

Zgodnie z powyższym, do końca 2009 roku przewidzianych jest do zamknięcia 44 obiektów niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych oraz 8 składowisk spełniających wymagania formalne i techniczne, dla których wydana została decyzja o ich zamknięciu lub są one przewidziane do zamknięcia.

Zestawienie funkcjonujących składowisk na terenie województwa podlaskiego przedstawiono w załączniku nr 5 (mapa Nr 1).

Zgodnie z Kpgo 2010 do końca 2014 r. należy dążyć do zredukowania ilości małych nieefektywnych składowisk lokalnych i zapewnienia funkcjonowania składowisk ponadgminnych w ilości od 5 do maksymalnie 15 składowisk w skali województwa.

Tabela Nr 16. Obiekty nie spełniające wymagań formalnych i technicznych przewidziane do zamknięcia do końca 2009 roku

Lp.	Nazwa i lokalizacja obiektu	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)
Powiat augustowski			
1.	Miejskie składowisko odpadów stałych w Augustowie	3,40	62 507/ 952 730 ! Przekroczona pojemność
Powiat białostocki			
2.	Składowisko odpadów poprodukcyjnych w Surżu	0,27	38 754 / 31 013
Powiat bielski			
3.	Składowisko odpadów w Domanowie	0,38	Bd./bd.
4.	Gminne wysypisko odpadów stałych w Boćkach	1,74	45 000/11 250
5.	Składowisko odpadów w Rudce	0,40	Pozostało ok 10%
Powiat grajewski			
6.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Radziłowie	1,10	17 955/14 045
7.	Gminne składowisko odpadów w Wąsoszu	1,20	22 800 t/8 855 t
Powiat hajnowski			
8.	Składowisko odpadów komunalnych dla Miasta Hajnówka w Poryjewie	8,47	B.d./b.d.
9.	Składowisko odpadów komunalnych w Kleszczelach	2,47	72000/26000
10.	Składowisko odpadów komunalnych w Białowieży	2,46	42 000 /25200
11.	Składowisko odpadów w Czeremsze	1,50	25 000 /8 500
12.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Czyżach	0,40	7 400 /2 440
13.	Gminne składowisko odpadów w Dubiczach Cerkiewne	0,30	2 300/700
14.	Składowisko odpadów we wsi Stare Berezowo	1,41	11 250/7 100
15.	Składowisko odpadów w Nowosadach	0,23	2875/201
Powiat kolneński			
16.	Składowisko odpadów w Golankach	1,05	23000/ -
17.	Składowisko odpadów we wsi Mściwuje	0,80	12 555/ 7206
Powiat łomżyński			
18.	Gminne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Nowogrodzie	1,60	50 000 /35 000
Powiat moniecki			
19.	Gminne składowisko komunalne koło wsi Jasionówka	0,30	10000/8000
20.	Składowisko odpadów w Nowej Wsi	1,00	30950/30
Powiat siemiatycki			
21.	Składowisko odpadów w Dziadkowicach	2,00	667/352
22.	Składowisko odpadów w Drochlinie	0,24	1370/913

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Lp.	Nazwa i lokalizacja obiektu	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)
23.	Składowisko odpadów w Mielniku	1,05	17 000 /11 237
24.	Składowisko odpadów w Milejczycach	4,00	
25.	Składowisko odpadów w Żerczycach	0,90	1500 /750
26.	Składowisko odpadów w Krupicach	0,70	11250 /2835
27.	Składowisko odpadów w Kułygach	1,45	37422 /10590
28.	Składowisko odpadów we wsi Czartajew	3,38	11250 /4005
29.	Składowisko odpadów we wsi Boratyniec Lacki	0,49	12800/3456
30.	Składowisko odpadów we wsi Kłopoty Bańki	0,80	9450 /1833
Powiat sokólski			
31.	Składowisko odpadów w Korycinie	0,24	9 900/6 125
32.	Wysypisko gminne we wsi Ozierskie	2,42	Bd/bd
33.	Gminne Wysypisko odpadów stałych w wsi Cimanie	1,00	24 000/3 740
34.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Nowym Dworze	1,04	12 000 /8290
35.	Składowisko odpadów w Sidrze	0,90	9 600 /4 000
Powiat suwalski i miasto Suwałki			
36.	Gminne składowisko odpadów w Wołowni	0,83	8 119 /7 000
37.	Gminne składowisko odpadów w Baranowie	0,63	19000 /3000
38.	Składowisko odpadów obojętnych w Suwałkach przy ul. Utrata	6,00	1 100 000/1 049 000
Powiat wysokomazowiecki			
39.	Miejsko - Gminne składowisko odpadów w Nowodworach	1,42	21 400 /17 200
40.	Składowisko Odpadów w m. Czyżew-Siedliska	0,60	7 500/6 699
41.	Gminne składowisko odpadów w Żabińcu	2,70	162 000 /34 840
42.	Gminne składowisko odpadów w m. Czarnowo Biki	0,51	21 021/7 907
43.	Wysypisko odpadów stałych, we wsi Racibory Nowe na działce nr 54/3, niedaleko miejscowości Noski Śnietne.	0,90	16 656 /14 616
44.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Dąbrówce Kościelnej	2,30	72 285/55 179

Tabela Nr 17. Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do zamknięcia do końca 2009 roku

Lp.	Nazwa i lokalizacja składowiska	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)
1.	Składowisko odpadów komunalnych, Kol. Tykocin	1,98	37 200/16 740
2.	Gminne składowisko odpadów w Gródku	1,20	39 370/29 074
3.	Składowisko odpadów stałych we wsi Szpaki	0,49	19 249/8 000
4.	Gminne Składowisko odpadów komunalnych w Piątnicy	0,50	19 000 /9 690
5.	Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne w Wiźnie	1,12	1120 /700
6.	Gminne składowisko odpadów w Jaświłach	0,45	18 000/12 300
7.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne dla miasta Siemiatycze	1,20	50 000 /30 654
8.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Kroszówce	0,96	19 400/8 672

Łączna powierzchnia składowisk i obiektów przewidzianych do zamknięcia do końca 2009 roku, na terenie województwa podlaskiego wyniesie około 67 ha. Koszt rekultywacji 1 m² składowiska należy szacować na poziomie 50 - 60 zł (netto). Zakładając powierzchnię około 67 ha, szacuje się, iż koszt rekultywacji zamkniętych składowisk i obiektów wyniesie około 37 mln złotych (netto).

W najbliższym czasie zamknięte powinny zostać także te składowiska, które spełniają wymagania formalne i techniczne, dla których nie została jeszcze wydana decyzja o zamknięciu, ale na których wyczerpuje się wolna pojemność do zapełnienia. Przykład stanowi składowisko odpadów komunalnych w Szofłanach w powiecie sejneńskim, które posiada zaledwie 605 m³ pojemności pozostałej do zapełnienia, co stanowi zaledwie 23% objętości składowiska. Natomiast pojemność pozostała do zapełnienia składowiska odpadów w Szudziałowie, w powiecie sokólskim, wynosi zaledwie 284 m³.

Tabela Nr 18 Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do eksploatacji po 2009 roku

Lp.	Nazwa i lokalizacja składowiska	Powierzchnia [ha]	Pojemność całkowita (m ³)/wykorzystanie (m ³)
Powiat augustowski			
1.	Miejskie składowisko odpadów stałych w Lipsku	1,02	35 701/ -
Powiat białostocki			
2.	Składowisko odpadów komunalnych w Uhowie	2,20	40 000/20 000

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

3.	Składowisko odpadów komunalnych w Studziankach	7,70	420 000/190 000
4.	Gminne składowisko odpadów koło Zabłudowa	0,47	12 500/7 500
5.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach	6,0 (pow. w granicach korony)	240 000/ - *budowa nowych kwater
6.	Gminne składowisko odpadów komunalnych we wsi Odnoga	1,60	48 520/1 440
7.	Składowisko odpadów paleniskowych w Sowlanach	-	43 500/12 300
Powiat bielski			
8.	Składowisko odpadów zlokalizowane na gruntach wsi Augustowo	4,00	106 400/24 263
9.	Miejskie składowisko odpadów w Brańsku	3,00	85 000/20 000
Powiat grajewski			
10.	Komunalne składowisko odpadów we wsi Koszarówka	3,00	304 500/290 800 *budowa nowych kwater
11.	Komunalne składowisko odpadów we wsi Wojdy	0,80	80 500/20 200
12.	Gminne składowisko odpadów komunalnych w Szczuczynie	0,80	50 000/ -
Powiat hajnowski			
13.	Składowisko odpadów w Narwii	0,56	35 932/7 671
14.	Składowisko odpadów w Olchówce	2,36	48 000 /-
Powiat kolneński			
15.	Składowisko odpadów komunalnych w Kolnie	1,40	36 573/35 317
Powiat łomżyński			
16.	Składowisko odpadów we wsi Korytki Borowe	3,80	118 200/34 378
17.	Międzygminne składowisko odpadów komunalnych w Ratowie Piotrowie	0,70	28 020/5 900
18.	Składowisko odpadów dla miasta Łomża we wsi Czartoria	1,80	537 500/ 460 000
19.	Gminne składowisko odpadów w Piankach	1,06	67 400/1 000
Powiat moniecki			
20.	Składowisko odpadów we wsi Łazy	1,40	7 392/1 606
21.	Składowisko odpadów stałych w miejscowości Świerzbienie	2,00	34 000/24 600
22.	Składowisko odpadów w Knyszynie	2,00	60 000/30 000
23.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zastoczcu	0,60	37 800/19 900
Powiat sejneński			
24.	Składowisko odpadów stałych dla miasta Sejny we wsi Konstantynówka	2,80	200 000/110 000
25.	Gminne składowisko odpadów w Szołtanach	1,05	2 300/1 695
Powiat siemiatycki			
26.	Składowisko odpadów w Drohiczynie	2,01	20 000/ -

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Powiat sokólski			
27.	Gminne Składowisko odpadów stałych w Dąbrowie Białostockiej	1,20	137 200/67 468
28.	Składowisko odpadów komunalnych Kol. Karcze	2,10	67 200/54 000
29.	Międzygminne składowisko odpadów w Janowie	1,70	70 000/52 000
30.	Składowisko odpadów w Szudziałowie	0,66	710/426
31.	Gminne Składowisko odpadów w Poświętnem	1,80	48 000/6 000
Powiat suwalski i miasto Suwałki			
32.	Gminne składowisko odpadów w Czerwoncu	2,10	5 000/5 753 * budowa nowych kwater
33.	Gminne składowisko odpadów w Filipowie III	0,68	12 269/7 086
34.	Składowisko odpadów w Zielonym Kamedulskim	3,00	231 080/122 900
Powiat wysokomazowiecki			
35.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wysokim Mazowieckiem	2,89	160 140/64 340
Powiat zambrowski			
36.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Czerwonym Borze	2,55	108 780/80 536

Po 2009 roku eksploatowanych będzie 36 składowisk odpadów komunalnych na terenie województwa podlaskiego. Składowiska te obecnie dysponują łącznie wolną pojemnością około 1368090 m³. Wiele z tych składowisk zapełni swoją pojemność do 2014 r. W związku z tym zakłada się, iż po roku 2014 na terenie województwa podlaskiego nie będzie eksploatowanych więcej niż 15 składowisk.

Załącznik Nr 6 przedstawia składowiska odpadów, przewidziane do eksploatacji po dniu 31.12.2009 r. (mapa Nr 2).

Miejsca odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powinny być wyznaczone zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym. Instalacje lub urządzenia przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów muszą spełniać szereg wymagań określonych między innymi w ustawie – Prawo ochrony środowiska.

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje sieć instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania i odzysku odpadów (stan na 31.12.2007 r.):

- 25 stacji demontażu pojazdów o łącznej mocy przerobowej 867926 Mg/rok;
- 6 punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji;

- 11 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady opakowaniowe i tworzywa sztuczne o łącznej mocy przerobowej 308589,6 Mg/rok
- 2 Zakłady Utylizacji Odpadów Komunalnych (ZUOK w Hryniewiczach w skład którego wchodzi: sortownia i kompostownia KNEER, ZUOK w Suwałkach składający się z: sortowni i biostabilizatora DANO) o łącznej mocy przerobowej 155900 Mg/rok,
- sortownia w Zakładzie Recyklingu, linia w ZUOK Hryniewicze i Suwałki o łącznej mocy przerobowej 140000 Mg/rok,
- 3 instalacje kompostujące osady z oczyszczalni (Zambrowskie Ciepłownictwo Wodociągi; Miejskie przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno – Ściekowej Sp. z o.o w Kolnie) o łącznej mocy przerobowej 6700 Mg/rok,
- 5 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady pochodzenia zwierzęcego i roślinnego w przetwórstwie produktów spożywczych o łącznej mocy przerobowej 432000 Mg/rok,
- 7 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady z procesów termicznych o łącznej mocy przerobowej 454700 Mg/rok,
- 6 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej o łącznej mocy przerobowej 139150 Mg/rok
- 7 instalacji i urządzeń do odzysku odpadów z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury o łącznej mocy przerobowej 322116 Mg/rok,
- 1 linia technologiczna służąca do przetwarzania odpadów wielomateriałowych o łącznej mocy przerobowej 3700 Mg/rok,
- 4 instalacje unieszkodliwiające termicznie odpady medyczne i weterynaryjne o łącznej mocy przerobowej 748 Mg/rok;
- 2 zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o łącznej mocy przerobowej 200 Mg/rok;
- 1 zakład prowadzący produkcję i odzysk węgla aktywnego o łącznej mocy przerobowej 2800 Mg/rok

Istniejące instalacje nie będą wystarczające, aby przetworzyć wytwarzane odpady, dlatego też planowane są dodatkowe instalacje w ramach przyszłych ZZO.

Szczegółowe informacje dotyczące instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów zamieszczone zostały w załączniku Nr 7.

Zgodnie z ustawą o odpadach przez odzysk odpadów rozumie się wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. Natomiast przez unieszkodliwianie odpadów rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonych w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Warunkiem poddania odpadów procesom odzysku/unieszkodliwiania jest przeprowadzenie wstępnej segregacji, ewentualnie selektywnego zbierania. Natomiast, miejsca odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powinny zostać wyznaczone zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym.

Aktualnie sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie województwa podlaskiego jest niewystarczająca, a rezultaty selektywnego zbierania niezadowalające. Duże skupiska instalacji i urządzeń zlokalizowane są wokół aglomeracji miejskich, co zwiększa koszty transportu odpadów powstających na terenie całego województwa.

Rozmieszczenie instalacji i urządzeń na terenie województwa przedstawiono w załączniku Nr 8 (mapa Nr 3).

III.6. Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonują :

- 583 podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów,
- 76 podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów,
- 30 podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów.

Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów zamieszczono w Załączniku Nr 9.

III.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

III.7.1. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Na terenie województwa podlaskiego zidentyfikowano następujące problemy związane z gospodarką odpadami komunalnymi:

- brak instrumentów dyscyplinowania jednostek samorządu terytorialnego w przypadku niewypełnienia przez nie obowiązków ustawowych,
- około 30 % mieszkańców nie jest objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów,
- mały postęp w selektywnym zbieraniu odpadów, jedynie 50 % mieszkańców objęta jest tym systemem,
- brak skutecznych metod wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- duża ilość obiektów (składowisk odpadów komunalnych) niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych, które muszą być zamknięte do 2009 roku,
- brak systematycznych badań morfologii odpadów powstających na terenach miejskich, jak i wiejskich,
- niewielki postęp w zakresie zmniejszania ilości odpadów deponowanych na składowiskach, na korzyść innych metod odzysku odpadów,
- niska aktywność niektórych gmin w działaniach związanych z tworzeniem ponadgminnych jednostek organizacyjnych,
- duża ilość nielegalnych wysypisk śmieci na terenie województwa,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- duża ilość powstających głównie na obszarach wiejskich odpadów z tworzyw sztucznych z produkcji rolnej, w tym folii po sianokiszonkach, folii ogrodniczych, sznurków i worków z tworzyw sztucznych,
- brak odpowiedniego wyposażenia składowisk i niezbędnej infrastruktury.

III.7.2. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Odpady zawierające PCB:

- brak wiarygodnych informacji dotyczących ilości PCB na terenie województwa, w tym informacji na temat ilości i miejsc występowania, stanu urządzeń zawierających PCB, wynikający z niepełnej sprawozdawczość przedsiębiorców składanej do Urzędu Wojewódzkiego,
- wolno postępujący proces usunięcia lub zastąpienia PCB inną substancją w urządzeniach,
- małe zainteresowanie przedsiębiorców usuwaniem urządzeń zawierających PCB wcześniej niż w terminie przewidzianym przez prawo.

Oleje odpadowe:

- słabo rozwinięty system zbierania olejów odpadowych ze źródeł rozproszonych (małe przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe),
- brak pełnej sprawozdawczości dot. ilości i sposobów gospodarowania olejami odpadowymi, składanej przez przedsiębiorców do Urzędu Marszałkowskiego.

Zużyte baterie i akumulatory:

- duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów, głównie zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych,
- słabo rozwinięty system zbierania zużytych baterii i akumulatorów, głównie baterii i akumulatorów małogabarytowych z małych i średnich przedsiębiorstw, indywidualnych gospodarstw domowych, jednostek handlu detalicznego,
- niska świadomość ekologiczna w zakresie postępowania z odpadami zużytych baterii i akumulatorów.

Odpady medyczne i weterynaryjne:

- brak dokładnej sprawozdawczości dotyczącej ilości wytwarzanych odpadów z leczenia i profilaktyki medycznej, i weterynaryjnej, zwłaszcza w indywidualnych praktykach lekarskich,
- słabo rozwinięty system zbierania przeterminowanych leków zwłaszcza powstających w gospodarstwach domowych.

Pojazdy wycofane z eksploatacji:

- masowy import pojazdów z zagranicy, wśród których znajdują się także pojazdy już wyeksploatowane,
- prowadzenie demontażu pojazdów poza stacjami demontażu.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

- słabo rozwinięty system informacyjny dla mieszkańców Podlasia o punktach zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- niska świadomość ekologiczna użytkowników sprzętu niekiedy i sprzedawców detalicznych,
- niewystarczająca moc zakładów przetwarzania zużytego sprzętu, które znajdują się na terenie województwa.

Środki ochrony roślin

- ograniczone środki finansowe na sukcesywną likwidację mogilników oraz na prowadzenie monitoringu terenów skażonych środkami ochrony roślin.

Odpady zawierające azbest:

- brak dokładnej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie województwa podlaskiego, która wynika w głównej mierze z niepełnej (niekiedy zaniżonej) sprawozdawczości ilości wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na posesjach mieszkańców, składanej do urzędów miast i gmin,
- niska świadomość mieszkańców województwa dotycząca szkodliwości azbestu dla zdrowia i życia, a także bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- brak wyznaczonych, zorganizowanych miejsc, składowisk, kwater do składowania azbestu, na terenie województwa podlaskiego obecnie funkcjonuje jedna kwatery, przyjmująca odpady azbestowe jedynie z dwóch gmin (Łomża i Miastkowo),
- wysokie koszty wymiany azbestu i wyrobów zawierających azbest na wyroby bezazbestowe,
- trudności uzyskania bezzwrotnego dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych.

III.7.3. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki pozostałymi odpadami

Zużyte opony:

- nielegalne spalanie części zużytych opon.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:

- niski udział selektywnego zbierania odpadów z grupy 17, zwłaszcza wśród gospodarstw domowych,

Komunalne osady ściekowe

- duży udział osadów ściekowych magazynowanych na terenie oczyszczalni ścieków,
- duży udział osadów ściekowych unieszkodliwianych poprzez składowanie, w porównaniu z osadami ściekowymi wykorzystanymi, np. rolniczo.

IV. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Zmiany, które zachodzą w gospodarce odpadami warunkowane są wieloma czynnikami, z których najistotniejsze to:

- zmiany liczby ludności na terenie województwa,
- zmiany poziomu życia mieszkańców,
- świadomość ekologiczna,
- postęp techniczny i technologiczny ,
- rozwój ekonomiczny i gospodarczy.

Zmiana liczby ludności, jak również wzrost zamożności społeczeństwa wiąże się bezpośrednio ze zmianami w strukturze oraz ilości odpadów komunalnych. Na fakt ten wpływa również wyższa świadomość mieszkańców, dzięki czemu zmianie ulega model konsumpcji na bardziej przyjazny środowisku. Czynnikiem wpływającym na ilość i skład wytwarzanych odpadów jest również system zbierania odpadów, wysokość opłat za świadczone usługi, a także wielkość, ilość i lokalizacja udostępnianych pojemników.

Do istotnych czynników ekonomicznych, mogących mieć wpływ na wytwarzanie odpadów w przyszłości należy Produkt Krajowy Brutto (PKB), który natomiast uzależniony jest od bezrobocia, siły nabywczej konsumentów, inflacji oraz zmian bieżących i przewidywalnych w kluczowych sektorach gospodarki. Z drugiej zaś strony, rozwój gospodarczy w kluczowych sektorach gospodarki często opiera się na oszczędnych i wydajnych technologiach z dużym potencjałem zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów. Trendy te do pewnego stopnia równoważą skutki wzrostu ilości wytwarzanych odpadów.

Zmiany gospodarcze wywołało przystąpienie Polski do Unii Europejskiej, przez co zmienia się struktura przemysłu i rolnictwa. Wiąże się to z mniejszą ilością wytwarzanych odpadów przemysłowych. Mniejsza ilość odpadów ma związek również z coraz częstszym wprowadzaniem w przedsiębiorstwach systemów zarządzania środowiskowego ISO, bądź EMAS, jak również innych rozwiązań proekologicznych.

Prognozy demograficzne

Prognozę zmian demograficznych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018 oszacowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

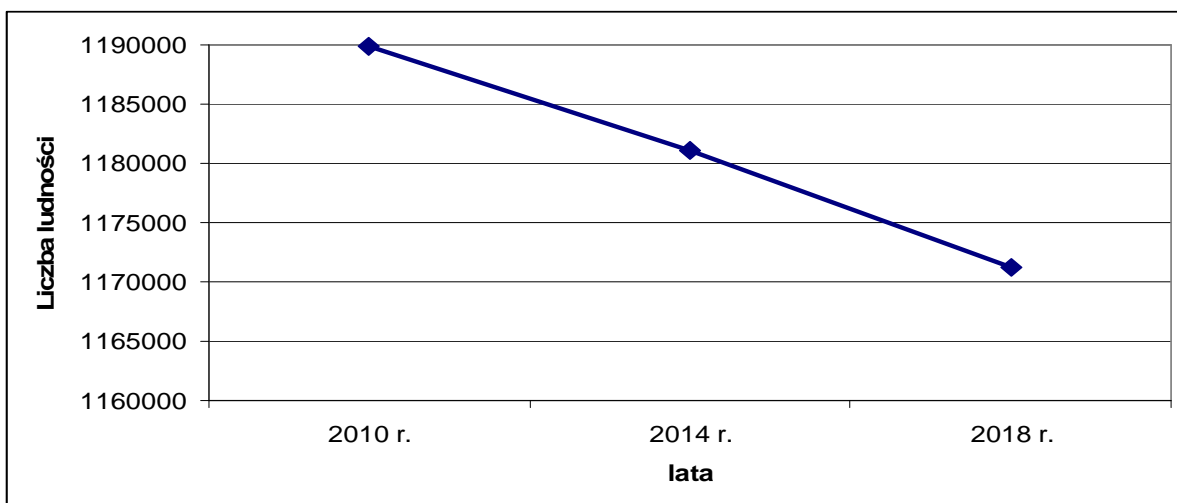
Tabela Nr 19. Prognoza zmian demograficznych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

Powiat	Liczba ludności w poszczególnych latach		
	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Augustowski	58576	58485	58372
Białostocki	139249	140151	141547
Bielski	57806	56321	54965
Grajewski	50125	49861	49749
Hajnowski	45406	43570	41969
Kolneński	39246	38861	38552
Łomżyński	50316	50230	50289
Moniecki	42731	42300	41997
Sejneński	21201	21098	21004
Siemiatycki	47953	47013	46170
Sokólski	70553	68955	67608
Suwalski	35076	35070	35213
Wysokomazowiecki	58575	58167	57842
Zambrowski	44027	43574	43125
Miasto Białystok	295101	293802	290207
Miasto Łomża	63658	63148	62408
Miasto Suwałki	70298	70463	70261
Łącznie	1 189 897	1 181 069	1 171 278

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

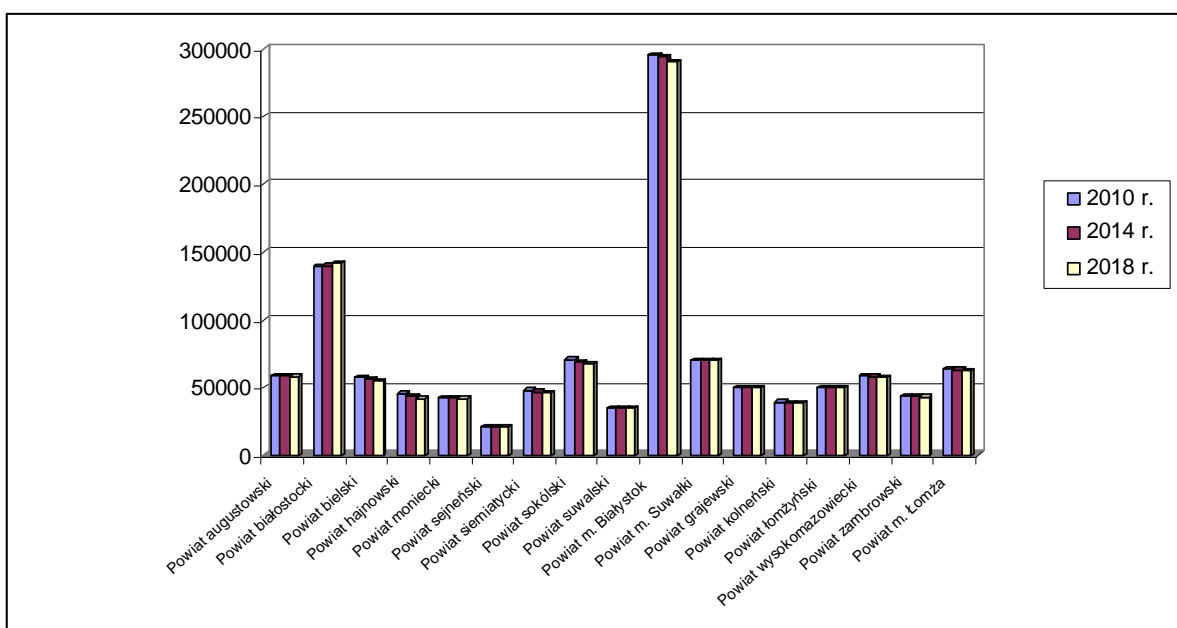
Poniżej przedstawiono analizę graficzną zmian liczby ludności w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Wykres Nr 14. Prognoza zmian liczby mieszkańców w województwie podlaskim w latach 2010, 2014, 2018

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż liczba mieszkańców województwa podlaskiego w kolejnych latach będzie odznaczała się tendencją spadkową. Spowodowane to może być spadkiem przyrostu naturalnego oraz migracją ludności do województw na obszarach których rozwijają się większe ośrodki przemysłowe, jak również z migracją mieszkańców za granicę naszego kraju.

Wykres Nr 15. Prognoza zmian liczby ludności w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

Przeprowadzona analiza zmian liczby ludności w powiatach województwa podlaskiego wskazuje w większości przypadków na tendencję spadkową. Szacuje się, iż wzrost liczby ludności może nastąpić jedynie w powiecie białostockim. Prognozy pokazują, iż będzie on w granicach 1,65 % w roku 2018 w stosunku do 2010 roku. Nieznaczny wzrost zaobserwuje się również w powiecie suwalskim – 0,39 %.

IV.1. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Prognozy zmian w zakresie ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie województwa podlaskiego opracowano w oparciu o prognozowane zmiany założone w Kpgo 2010. Założenia te są następujące:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtować się będzie na poziomie 5 % w okresach 5 letnich,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2 % (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10 % w 2010 r. i 20 % w 2018 r., spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metalu;
- ilość pozostałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie średnio o 5 % w okresach 5 – letnich (1 % w skali roku).

Biorąc pod uwagę prognozowany wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów oraz prognozy demograficzne szacuje się iż w latach 2010, 2014, 2018 na terenie województwa podlaskiego będą powstawać następujące ilości odpadów komunalnych:

Tabela Nr 20. Prognozy wytwarzania odpadów komunalnych w powiatach województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

Powiat	Ilość odpadów [Mg/rok]		
	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Augustowski	15815,52	16434,29	17044,62
Białostocki	37597,23	39382,43	41331,72
Bielski	15607,62	15826,20	16049,78
Grajewski	13533,75	14010,94	14526,71
Hajnowski	12259,62	12243,17	12254,95
Kolneński	10596,42	10919,94	11257,18
Łomżyński	13585,32	14114,63	14684,39
Moniecki	11537,37	11886,30	12263,12
Sejneński	5724,27	5928,54	6133,17
Siemiatycki	12947,31	13210,65	13481,64
Sokółski	19049,31	19376,36	19741,54
Suwalski	9470,52	9854,67	10282,20
Wysokomazowiecki	15815,25	16344,93	16889,86
Zambrowski	11887,29	12244,29	12592,50
Miasto Białystok	79677,27	82558,36	84740,44
Miasto Łomża	17187,66	17744,59	18223,14
Miasto Suwałki	18980,46	19800,10	20516,21
Łącznie	321272,19	331880,39	342013,18

Źródło: Obliczenia własne

Zgodnie z założeniami Kpgo 2010 ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w latach 2010, 2014, 2018 przez mieszkańca w ciągu roku będzie rosła. W związku z powyższym, pomimo malejącej tendencji liczby mieszkańców w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego, szacuje się, iż ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w poszczególnych latach będzie wzrastała. Zakłada się, iż mieszkańcy Podlasia wytwarzać będą następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

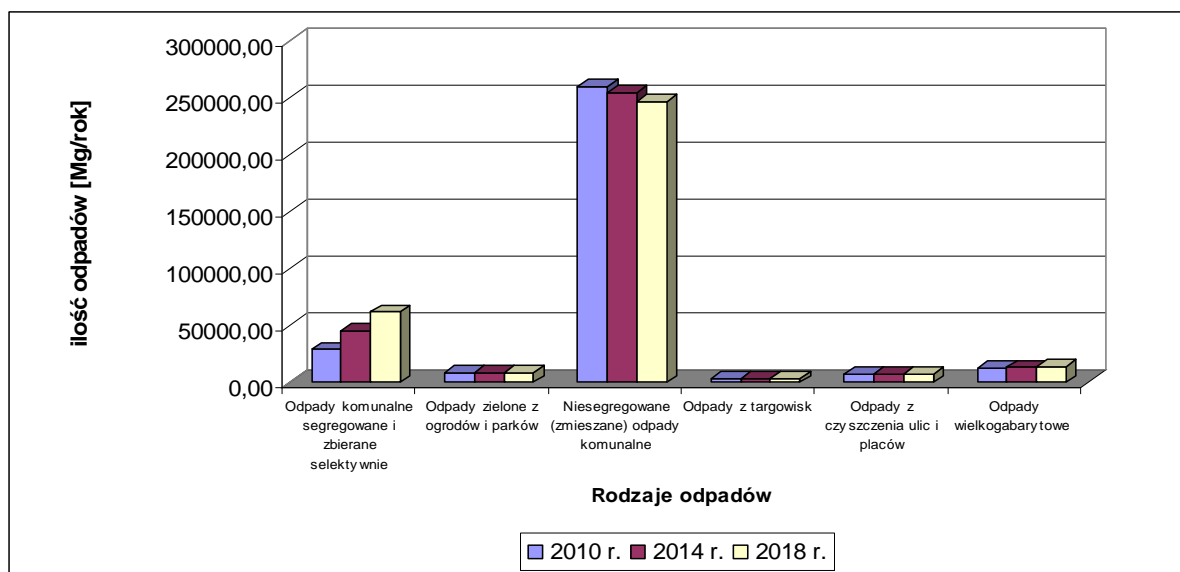
Tabela Nr 21. Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010, 2014, 2018 przez mieszkańców województwa podlaskiego

Strumień odpadów	Przewidywana ilość wytwarzanych odpadów komunalnych [Mg/rok]		
	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	28914,41	44936,6	61801,78
Odpady zielone z ogrodów i parków	9 037,37	8 365,93	7 517,95
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	268847,69	262835,9	248223,41
Odpady z targowisk	3847,29	3697,25	3231,02
Odpady z czyszczenia ulic i placów	7035,84	7301,37	7592,69
Odpady wielkogabarytowe	12625,96	13109,28	13646,33
Razem	321271,19	331880,39	342013,18

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

Poniżej przedstawiono interpretację graficzną prognozy dotyczących zmian ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych.

Wykres Nr 16. Prognozowane zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

Analiza przedstawionych powyżej danych pozwala zaobserwować, iż ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w kolejnych latach będzie rosła. Zgodnie z prognozą spośród wszystkich rodzajów odpadów komunalnych największy wzrost dotyczyć będzie odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie. W związku z powyższym zmniejszeniu ulegnie ilość odpadów składowanych na składowisku odpadów, natomiast zwiększy się ilość odpadów poddawanych procesom odzysku. Zakłada się również, że tendencja wzrostowa odnosić się będzie do odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów z czyszczenia ulic i placów. Ilości pozostałych rodzajów odpadów komunalnych będą ulegały zmniejszeniu.

IV.1.1. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji

W celu oszacowania ilości odpadów ulegających biodegradacji, które będą wytwarzane w kolejnych latach na terenie województwa podlaskiego posłużono się wskaźnikami z Kpgo 2010.

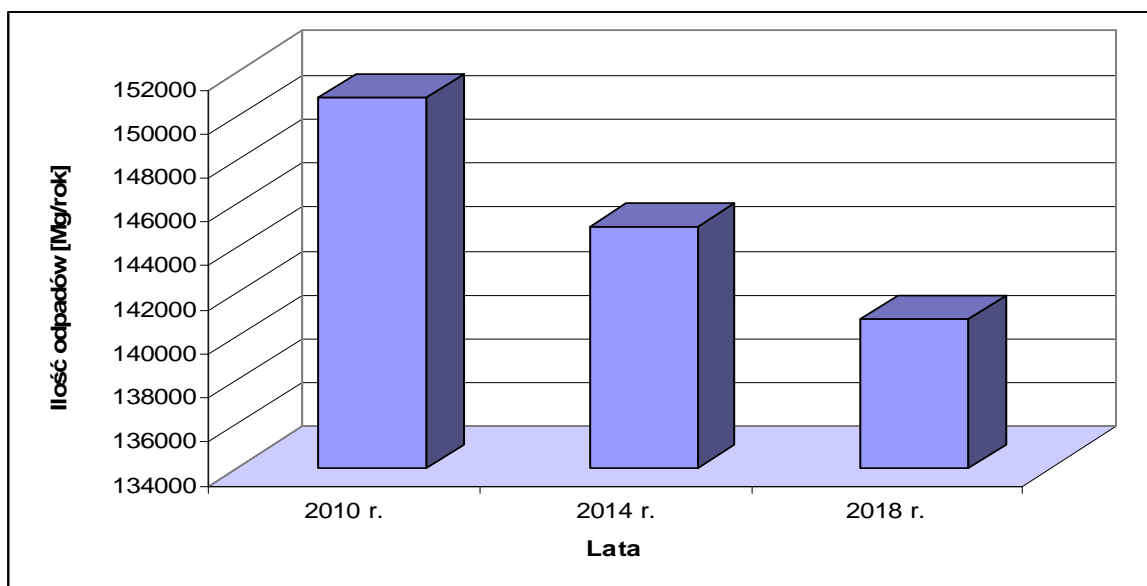
Tabela Nr 22. Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie województwa podlaskiego

Rodzaj	Ilość odpadów [Mg/rok]		
	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Papier i tektura	9 686,13	13 948,06	18 062,78
Odpady zielone (z ogrodów i parków)	9 037,37	8 365,93	7 517,95
Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	129 887,66	120 501,34	113304,15
Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	2 263,11	2 174,85	1900,60
Łącznie	150 874,27	144 990,18	140 785,47

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 przez mieszkańców województwa podlaskiego.

Wykres Nr 17. Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

Przedstawiona prognoza pokazuje, iż w kolejnych latach ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji będzie odznaczała się tendencją spadkową. Szacuje się, że w 2010 roku ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji wyniesie 150 874,27 Mg. W kolejnym badanym okresie – w 2014 roku ilość ta zmniejszy się o około 4 % i wyniesie 144 990,18 Mg, natomiast w 2018 roku ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji zmniejszy się o kolejne 3 % i będzie równa 140 785,47 Mg.

Zgodnie z Kpgo 2010 założono, iż na terenie województwa podlaskiego w kolejnych latach będą powstawać następujące rodzaje odpadów ulegających biodegradacji:

- papier i tektura,
- odpady zielone (z ogrodów i parków),
- odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych,
- odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji).

Spośród wymienionych rodzajów odpadów szacuje się, iż w badanym okresie mieszkańcy Podlasia najwięcej wytwarzać będą odpadów ulegających biodegradacji wchodzących w strumień zmieszanych odpadów komunalnych. Z prognoz wynika, iż ilość tych odpadów w 2010 roku wyniesie 129 887,66 Mg, w 2014 roku – 120 501,34 Mg, natomiast w 2018 roku – 113 304,15 Mg.

IV.2. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

IV.2.1. Odpady zawierające PCB

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2006 r. Nr 133 poz. 935, z późn. zm.) posiadacze odpadów zawierających PCB zobowiązani są do usunięcia z nich oraz unieszkodliwienia PCB albo, jeśli usunięcie jest niemożliwe, do unieszkodliwienia tych odpadów w terminie nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 r. W związku z powyższym ilość powstających odpadów zawierających PCB do roku 2010 będzie wzrastać.

W tabeli poniżej przedstawiono ilość PCB planowanych do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego.

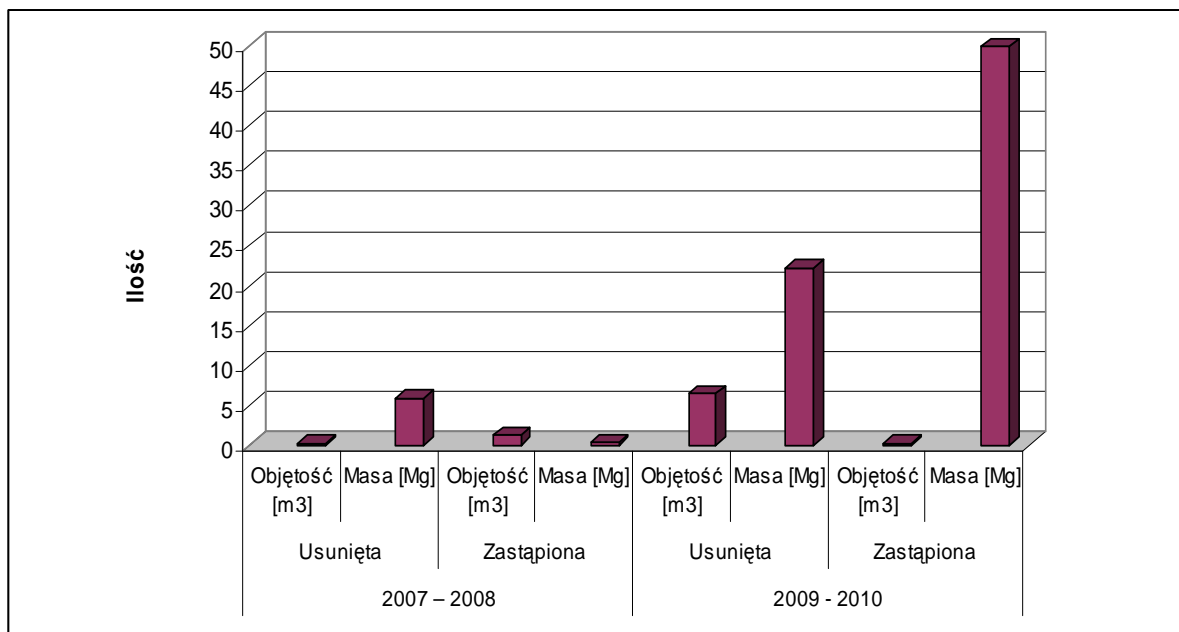
Tabela Nr 23. Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach

Rodzaj urządzenia	2007 – 2008				2009 - 2010			
	Usunięta		Zastąpiona		Usunięta		Zastąpiona	
	Objętość [m ³]	Masa [Mg]	Objętość [m ³]	Masa [Mg]	Objętość [m ³]	Masa [Mg]	Objętość [m ³]	Masa [Mg]
Kondensator	-	5,1	-	-	0,24	20,97	0,22	29,60
Transformator	0,25	0,8	-	0,31	6,2	1,2	-	17,35
Wyłącznik	-	-	1,21	-	-	-	-	0,056
Rozrusznik	-	-	-	-	-	-	-	2,805
Łącznie	0,25	5,9	1,21	0,31	6,44	22,17	0,22	49,81

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

Poniżej przedstawiono ilość PCB planowana do usunięcia w urządzeniach zlokalizowanych na obszarze województwa podlaskiego.

Wykres Nr 18. Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach

Na podstawie uzyskanych informacji szacuje się, iż w latach 2007 – 2008 zostanie usunięte 0,25 m³ i 5,9 Mg PCB oraz 1,21 m³ i 0,31 Mg PCB zostanie zastąpione inną substancją. Na lata 2009 – 2010 do usunięcia przeznaczono 6,44 m³ i 22,17 Mg PCB oraz 0,22 m³ i 49,81 Mg PCB planuje się zastąpić inną substancją.

Na koniec 2010 roku planuje się usunąć łącznie 6,89 m³ i 33,22 Mg PCB, natomiast 3,31 m³ i 50,12 Mg PCB zastąpić inną substancją.

IV.2.2. Oleje odpadowe

Zgodnie z Kpgo 2010 na terenie województwa podlaskiego założono spadek w kolejnych latach możliwych do pozyskania olejów odpadowych. Wiąże się to ze spadkiem zapotrzebowania na oleje smarowe świeże, który jest spowodowany między innymi zwiększeniem czasu pracy eksploatacji olejów.

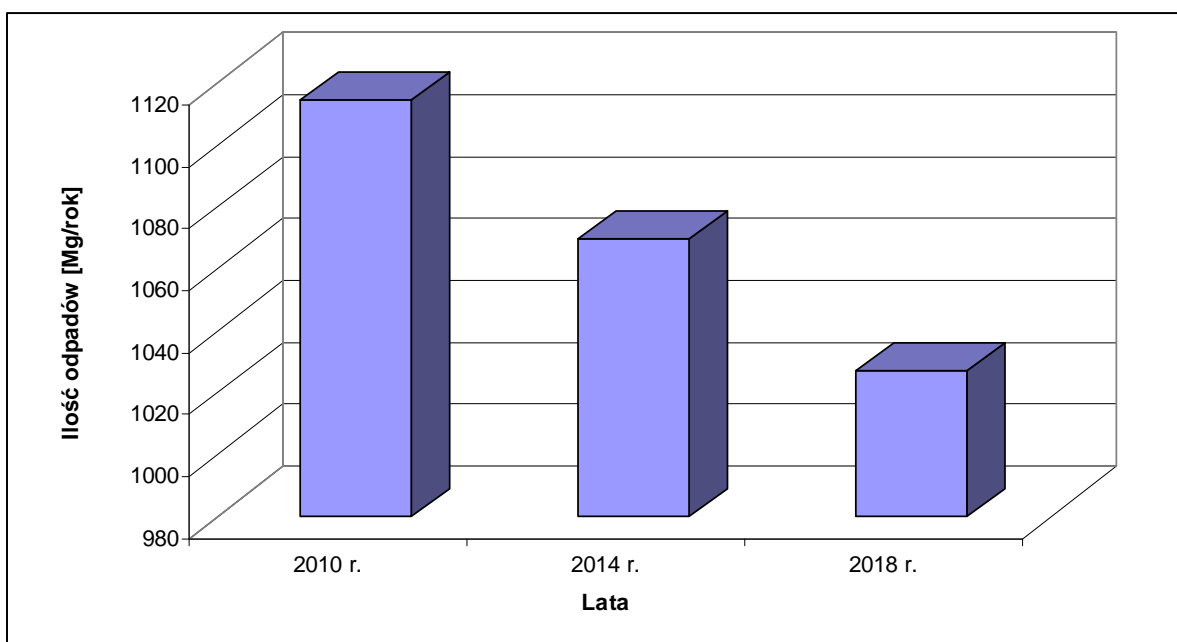
Tabela Nr 24. Prognozowane ilości wytworzonych olejów odpadowych na terenie województw podlaskiego

Lata	Ilość olejów [Mg/rok]
2010 r.	1114,60
2014 r.	1069,64
2018 r.	1027,04

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości wytwarzanych olejów odpadowych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Wykres Nr 19. Ilość wytwarzanych olejów odpadowych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

IV.2.3. Zużyte baterie i akumulatory

Z informacji zawartych w Kpgo 2010 wynika, iż obecnie mieszkańcy naszego kraju zużywają około 60 % baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii pierwotnych przez mieszkańców Unii Europejskiej. W związku z powyższym szacuje się, że w kolejnych latach nastąpi nieznaczny wzrost ilości wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów.

IV.2.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

Ilość wytwarzanych odpadów medycznych i weterynaryjnych uzależniona jest od ilości udzielanych porad. Zgodnie z Kpgo 2010 zakłada się, że ilość udzielanych porad medycznych będzie wzrastać o około 1 % rocznie. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy będzie starzenie społeczeństwa. Do 2018 roku znacznie wzrośnie liczba osób po 65 roku życia. Zakłada się również wzrost ilości odpadów weterynaryjnych.

Ze względu na trudną sytuację finansową służby zdrowia szacuje się, iż wzrost ilości powstających odpadów zarówno medycznych będzie przebiegać wolniej niż w porównaniu do wzrostu usług.

IV.2.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Prognoza ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji zależy od kilku czynników, w tym między innymi od:

- ilości wyrejestrowanych i rejestrowanych pojazdów,
- wartości wskaźnika ilości osób przypadających na 1 pojazd,
- prognoz demograficznych.

Szacuje się, iż na terenie województwa podlaskiego w kolejnych latach nastąpi wzrost zamożności społeczeństwa oraz rozwój gospodarki. W związku z tym zakłada się, iż nastąpi wymiana starszych pojazdów na nowsze modele, przez co szacuje się, iż wzrośnie liczba pojazdów starszych modeli, które będą wycofywane z eksploatacji.

IV.2.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z Kpgo 2010 przyjęto, że dynamika wzrostu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego będzie się wahała w granicach 3 – 5 % w skali rocznej (przy 5 % tempie wzrostu masy wprowadzanego sprzętu na rynek). W związku z czym szacuje, że ilość tego sprzętu w kolejnych latach będzie wzrastać. Zakładając czas eksploatacji sprzętu na poziomie 8 – 12 lat obliczono, iż na terenie województwa podlaskiego w kolejnych latach powstaną następujące ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

- 2010 r. – 279,871 Mg,

- 2014 r. – 327,407 Mg,
- 2018 r. – 383,018 Mg.

System gospodarowania użytym sprzętem powinien być prowadzony w oparciu o zapisy ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W przyszłości planuje się również budowę na terenie gminy Sokoły instalacji do przetwarzania użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Powstające w 2010, 2014 i 2018 roku ilości użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego nie zapewnią osiągnięcia zakładanego poziomu zbierania na poziomie równym 4 kg/Mk/rok. Szacuje się, iż w celu osiągnięcia w/w poziomu w kolejnych latach powinny zostać zebrane następujące ilości tego sprzętu:

- 2010 r. – 4759,59 Mg,
- 2014 r. – 4724,28 Mg,
- 2018 r. – 4685,11 Mg.

IV.2.7. Odpady zawierające azbest

Zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski przyjętym przez Radę Ministrów RP w dniu 14 maja 2002 roku na terenie województwa podlaskiego występuje 1 103 270 Mg wyrobów zawierających azbest, które należy usunąć do końca 2032 roku. W związku z powyższym zakłada się, że ilość tych odpadów będzie sukcesywnie rosła.

IV.3. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami pozostałymi

IV.3.1. Zużyte opony

Szacuje się, iż ilość zużytych opon w kolejnych latach będzie odznaczała się tendencją wzrostową. Na fakt ten wpływ ma zwiększająca się z roku na rok liczba pojazdów mechanicznych.

W tabeli poniżej przedstawiono prognozowane zmiany ilości zużytych opon w województwie podlaskim w latach 2010, 2014, 2018.

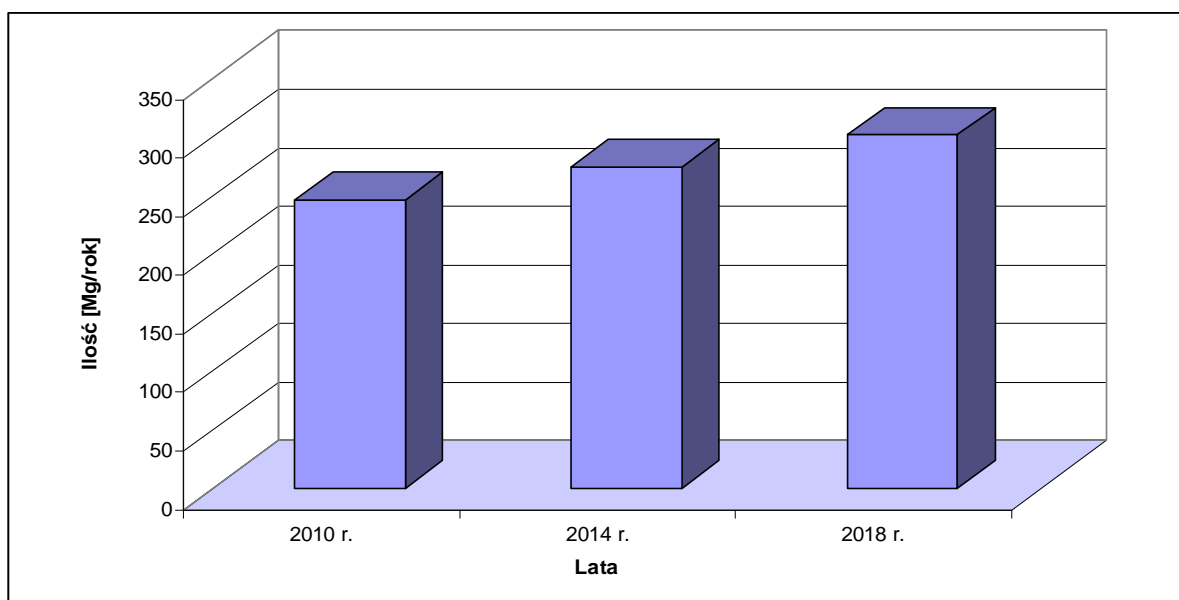
Tabela Nr 25. Prognozowane zmiany ilości zużytych opon w województwie podlaskim w latach 2010, 2014, 2018

Lata	Ilość opon [Mg/rok]
2010 r.	247,22
2014 r.	274,69
2018 r.	302,16

Źródło: Obliczenia własne wg Kpgo 2010

Poniżej przedstawiono analizę graficzną ilości wytwarzanych opon odpadowych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018.

Wykres Nr 20. Ilość zużytych opon na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018

IV.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

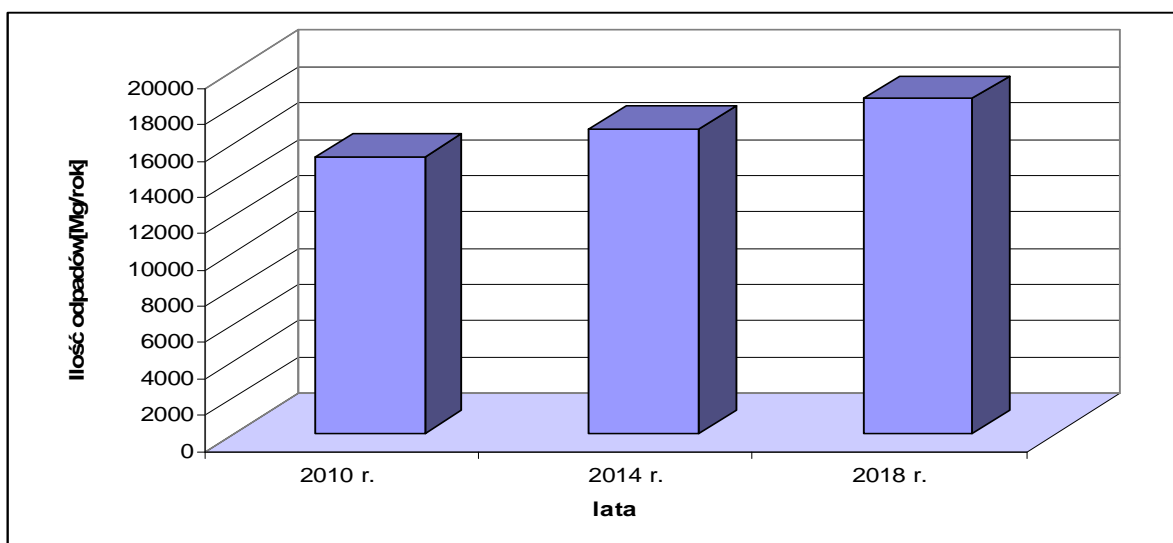
Zgodnie z założeniami Kpgo 2010 prognozuje się wzrost ilości odpadów budowlanych na poziomie 10 % w skali 5 lat. W związku z powyższym szacuje się, iż na terenie województwa podlaskiego odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej wytwarzane będą w następujących ilościach:

- 2010 r. – 15 268 Mg,

- 2014 r. – 16 795 Mg,
- 2018 r. – 18 475 Mg.

Poniżej przedstawiono interpretację graficzną ilości odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.

Wykres Nr 21. Prognozy wytwarzania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

IV.3.3. Komunalne osady ściekowe

Obecnie na terenie województwa podlaskiego z oczyszczalni ścieków korzysta 62,82 % mieszkańców. Przewiduje się, iż w kolejnych latach nastąpi znaczny wzrost osób podłączonych do kanalizacji. Zgodnie z założeniami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) w 2015 roku na terenie województwa co najmniej 98 % mieszkańców będzie obsługiwana przez systemy sieciowe.

W związku z powyższym wzrośnie również ilość powstających osadów ściekowych. Szacuje się, iż w 2015 roku ilość wytwarzanych osadów ściekowych na terenie województwa podlaskiego wzrośnie do 17 550 Mg s.m. osadu.

IV.3.4. Odpady opakowaniowe

Zgodnie z Kpgo 2010 nie zakłada się znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych. Wpływ będą tu miały:

- postęp technologiczny, dzięki czemu obniżana jest masa odpadów,
- obowiązek przedsiębiorców przeprowadzania redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów.

Wszystkie zakłady produkcyjne wprowadzające wraz ze swymi produktami opakowania na rynek, zobowiązane są do odzysku i recyklingu na odpowiednich poziomach, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 752). Pozwoli to ograniczyć ilość odpadów opakowaniowych deponowanych na składowisku.

V. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I TERMINY ICH REALIZACJI

V.1. Gospodarka odpadami w świetle „Polityki ekologicznej państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014”

„Polityka ekologiczna państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014” została sporządzona jako realizacja ustawy – Prawo ochrony środowiska. Opracowanie to jest aktualizacją „Polityki ekologicznej Państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010”. Zgodnie z założeniami „Polityki...” w latach 2007 – 2010 będzie podejmowanych wiele działań odnoszących się do gospodarki odpadami. Chodzi tu przede wszystkim o działania mające na celu zapewnienie czynnego uczestnictwa w tworzeniu mechanizmów prawnych i systemowych Unii Europejskiej i sprawnej implementacji do krajowego porządku prawnego przepisów prawa Unii Europejskiej oraz działania stwarzające system efektywnego egzekwowania przepisów prawa w odniesieniu do gospodarki odpadami, a także wprowadzenia i wdrożenia instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań przez jednostki samorządu terytorialnego, dyscyplinujących w zakresie wykonywania obowiązków w odniesieniu do gospodarki odpadami.

„Polityka...” zakłada również prowadzenie prac nad wzmocnieniem systemu inwentaryzacji powstających odpadów i ich ilości, sposobów ich unieszkodliwiania oraz dostosowanie krajowego systemu monitoringu do wymagań wspólnotowych, jak również kontynuowanie działań mających na celu identyfikację efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii zapobiegania oraz odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.

Za priorytetowe cele w zakresie gospodarowania odpadami w latach 2007 – 2014 zgodnie z „Polityką ekologiczną państwa” uznaje się:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska, a zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowisko odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013 roku nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50 % masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich krajowych składowisk nie spełniających standardów Unii Europejskiej,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 roku,
- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania,
- zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofywanych z eksploatacji,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami.

Aby zrealizować w/w cele założono w latach 2007 – 2010 następujące kierunki działań:

- wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prawne, które przyczyniają się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszania ilości odpadów kierowanych na składowiska,
- sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym

- recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk, tego typu odpadami,
- kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - wspieranie wprowadzenia niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców,
 - intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie,
 - wprowadzenie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
 - objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami,
 - wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
 - weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk nie spełniających wymogów prawa,
 - wzmocnienie kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

V.2. Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Za nadrzędne cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa podlaskiego przyjęto:

- objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców województwa do 2010 r.,
- objęcie wszystkich mieszkańców województwa systemem selektywnego zbierania odpadów do 2010 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów, tak aby nie było składowanych więcej niż:
 - 75% masy tych odpadów w 2010 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
 - 50% masy tych odpadów w 2013 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
 - 35% masy tych odpadów, w 2020 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych maksymalnie do 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

V.3. Odpady niebezpieczne

V.3.1. Odpady zawierające PCB

W okresie 2007 – 2010 zakłada się całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB poprzez kontrolowane unieszkodliwienie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwienie urządzeń zawierających PCB. Dodatkowym celem będzie podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa oraz przedsiębiorców w zakresie szkodliwości PCB i prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB, jak również mobilizacja przedsiębiorców w celu składania sprawozdawczości dotyczącej urządzeń z PCB.

V.3.2. Oleje odpadowe

Jako główny cel w zakresie gospodarowania olejami odpadowymi w latach 2007 – 2011 na terenie województwa podlaskiego zakłada się:

- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa,
- wprowadzenie selektywnego zbierania tych odpadów,
- uzyskanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50 %,
- uzyskanie poziomu recyklingu na poziomie co najmniej 35 %.

V.3.3. Baterie i akumulatory

W stosunku do zużytych baterii i akumulatorów najważniejsze stawiane cele to:

- rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych, w celu osiągnięcia poziomów zbierania wynikających z dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającą dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. L 266 z 26.09.2006):
 - do dnia 26 września 2012 r. co najmniej 25 % masy wyprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów,
 - do dnia 26 września 2016 r. w wysokości 45 % masy wprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów.
- w latach 2007 – 2009 osiągnięcie poziomu recyklingu i odzysku wynikających z ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej:

Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	Poziom odzysku [%]	Poziom recyklingu [%]
Akumulatory kwasowo – ołowiowe	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo – kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60
Akumulatory niklowo – kadmowe (małogabarytowe)	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne wielkogabarytowe	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne małogabarytowe	20	20

Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	25	25*
* nie dotyczy ogniw cynkowo – węglowych i alkalicznych		

- 2008 i 2009 – poziomów wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych:

Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2008 r.		2009 r.	
	% poziomu		% poziomu	
	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
Akumulatory kwasowo – ołowiowe	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo – kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60	60	60
Akumulatory niklowo – kadmowe (małogabarytowe)	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne wielkogabarytowe	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne małogabarytowe	20	20	20	20
Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	18	18*	20	20*

* - nie dotyczy ogniw cynkowo – węglowych i alkalicznych

V.3.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

W okresie od 2007 do 2018 roku głównym celem w zakresie odpadów medycznych i weterynaryjnych będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania tych odpadów oraz przeprowadzenie modernizacji spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych.

V.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Nadrzędnym celem w stosunku do pojazdów wycofanych z eksploatacji jest zapewnienie przede wszystkim pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, jak również odzysku odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Dodatkowo zakłada się osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku:

- od 01.01.2006 r. odpowiednio 75% i 70% dla pojazdów wyprodukowanych przed 01.01.1980 r. oraz 85% i 80% dla pozostałych pojazdów,
- od 01.01.2015 r. odpowiednio 95% i 85% niezależnie od daty produkcji pojazdu.

V.3.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zakłada się, iż w kolejnych latach rozbudowany zostanie system odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, dzięki czemu wyeliminowane zostanie składowanie tego rodzaju odpadów. W związku z tym zakłada się, iż od 01.01.2008 roku zostaną zrealizowane następujące cele:

- osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu dla sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydania:
 - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
- osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu ze zużytego sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu,
- osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych urządzeń przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:

- poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu, poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu,
- osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu dla zużytych gazowych lamp wyładowczych poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp,
- osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Aby osiągnąć zakładany poziom zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na poziomie równym 4 kg/Mk/rok, szacuje się, iż na terenie województwa podlaskiego w kolejnych latach powinny zostać zebrane następujące ilości tego sprzętu:

- 2008 r. – 4777,71 Mg
- 2010 r. – 4759,59 Mg,
- 2014 r. – 4724,28 Mg,
- 2018 r. – 4685,11 Mg.

V.3.7. Odpady zawierające azbest

Nadrzędnym celem do końca 2008 roku jest przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji budynków i urzędzeń zawierających azbest, natomiast w kolejnych latach 2008 - 2018 prowadzenie akcji informacyjnych dla społeczeństwa dotyczących zagrożenia zdrowia ludzi przy samodzielnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Kolejnym celem do osiągnięcia będzie zachęcanie do współpracy powiatowych służb ochrony środowiska ze służbami nadzoru budowlanego oraz sukcesywne usuwanie wyrobów azbestowych.

V.3.8. Przeterminowane środki ochrony roślin

W terminie do 2010 roku zakłada się likwidację wszystkich istniejących mogilników na terenie województwa podlaskiego oraz prowadzenie prac poszukiwawczych ewentualnie niezainwentaryzowanych mogilników.

V.4. Pozostałe odpady

V.4.1. Zużyte opony

W latach 2007 – 2018 nadrzędnym celem jest zwiększenie poziomu zbierania zużytych opon oraz rozbudowa systemu zagospodarowywania tego rodzaju odpadów wraz z osiągnięciem następujących poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon:

- w 2007 r. - odzysk na poziomie 75 %, a recykling – 15 %,
- w 2010 r. - odzysk na poziomie 85 %, a recykling – 15 %,
- w 2018 r. - odzysk na poziomie 100 %, a recykling – 20 %,

V.4.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Nadrzędnym celem dotyczącym odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej jest rozbudowa selektywnego zbierania tych odpadów, aby osiągnąć w 2010 roku poziom odzysku równy 50 %, a w roku 2018 – 80 %.

V.4.3. Komunalne osady ściekowe

Podstawowym celem w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi jest ograniczenie składowania osadów ściekowych, natomiast zwiększenie ilości osadów wykorzystywanych rolniczo, przy dotrzymaniu wymogów jakościowych oraz zwiększenie ilości osadów unieszkodliwianych metodami termicznymi.

V.4.4. Odpady opakowaniowe

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych zakłada się osiągnięcie następujących poziomów odzysku i recyklingu:

Tabela Nr 26. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach

Rodzaj opakowania	2008 r. % poziomu		2009 r. % poziomu		2010 r. % poziomu		2011 r. % poziomu		2012 r. % poziomu		2013 r. % poziomu		2014 r. % poziomu	
	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
opakowania razem	50 ¹⁾	27 ¹⁾	51 ¹⁾	30 ¹⁾	53 ¹⁾	35 ¹⁾	55 ¹⁾	40 ¹⁾	57 ¹⁾	45 ¹⁾	58,5 ¹⁾	50 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾
opakowania z tworzyw sztucznych	-	16 ¹⁾²⁾	-	17 ¹⁾²⁾	-	18 ¹⁾²⁾	-	19 ¹⁾²⁾	-	20 ¹⁾²⁾	-	21,5 ¹⁾²⁾	-	22,5 ¹⁾²⁾
opakowania z aluminium	-	41 ¹⁾	-	43 ¹⁾	-	45 ¹⁾	-	47 ¹⁾	-	48 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾
opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	-	25 ¹⁾	-	29 ¹⁾	-	33 ¹⁾	-	37 ¹⁾	-	42 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	50 ¹⁾
opakowania z papieru i tektury	-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾	-	52 ¹⁾	-	54 ¹⁾	-	56 ¹⁾	-	58 ¹⁾	-	60 ¹⁾
opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	-	39 ¹⁾	-	41 ¹⁾	-	43 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	55 ¹⁾	-	60 ¹⁾
opakowania z drewna	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾

1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.).

2) do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

VI. KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Województwo podlaskie w latach 2007 – 2018 będzie dążyło do osiągnięcia założonych w niniejszym *Planie* celów, poprzez podejmowanie stosownych działań w gospodarce odpadami, które spełniać będą wymagania prawodawstwa krajowego oraz unijnego.

VI.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

W celu zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów na terenie województwa podlaskiego planuje się podjęcie następujących kierunków działań:

- edukacja ekologiczna mieszkańców oraz organizowanie kampanii informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na przydomowe kompostownie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów powstających na obszarach wiejskich i miejskich, które w przyszłości pozwolą na projektowanie rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami dostosowanych do lokalnych warunków i potrzeb,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów z uwzględnieniem technologii polegających na odzysku energii zawartej w odpadach w instalacjach służących do termicznego przekształcania odpadów.

VI.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Przewiduje się następujące kierunki działań zmierzających do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko:

- modernizację, zamykanie i rekultywację obiektów, na których trwa składowanie odpadów, nie spełniających minimalnych wymogów formalnych i prawnych,
- likwidację dzikich wysypisk śmieci zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego,
- rekultywację wszystkich składowisk dotychczas zamkniętych, a nie zrekultywowanych,
- budowę regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem stacji przeładunkowych i instalacji pomocniczych,
- promowanie opakowań ulegających biodegradacji,
- rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków, głównie oczyszczalni biologicznych, zwłaszcza na terenach wiejskich z zabudową rozproszoną, co skutkować będzie zmniejszeniem ilości wytwarzanych osadów ściekowych,
- budowa instalacji przetwarzających odpady komunalne w celu pozyskania paliw,
- budowa instalacji do recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych.

VI.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

VI.3.1. Odpady komunalne

Aby zrealizować cele w zakresie zbierania odpadów komunalnych należy podjąć następujące działania:

- kontrola przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – ustaleń

zawartych w ww. zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

- doskonalenie systemów ewidencji odpadów komunalnych wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianych.

Dodatkowo wymagane jest prowadzenie selektywnego zbierania odpadów i odbierania następujących frakcji odpadów komunalnych: odpady zielone z ogródków i parków, papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itp.), odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywa sztuczne i metale, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itp.), meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano – remontowe. Pozostałe odpady mogą być zbierane jako zmieszane.

Kolejnym działaniem jest opracowanie na poziomie gminnym programu rozwoju selektywnego zbierania odpadów. Wszystkie zebrane odpady powinny być transportowane w sposób uniemożliwiający ich zmieszanie.

W celu maksymalnego zwiększenia ilości odpadów poddawanych procesom odzysku, należy podjąć następujące działania:

- stymulacja rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- promocja produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez działania promocyjne i edukacyjne jak również zamówienia publiczne,
- zachęcenia inwestorów zarówno publicznych, jak i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami*,
- zapewnienie odpowiednich mocy przerobowych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w celu przetworzenia wszystkich odpadów wytwarzanych na analizowanym terenie,
- promowanie termicznych i biologicznych metod odzysku, i unieszkodliwiania odpadów z jednoczesnym zmniejszeniem ilości odpadów unieszkodliwianych za pomocą składowania.

VI.3.2. Odpady niebezpieczne

W celu prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi powstającymi na terenie województwa podlaskiego zakłada się realizację następujących działań:

- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych przez przedsiębiorców i instytucje, a także rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych,
- budowa składowisk odpadów niebezpiecznych lub kwater do tymczasowego magazynowania tych odpadów,
- minimalizacja ilości odpadów niebezpiecznych unieszkodliwianych za pomocą składowania,
- zwiększenie kontroli w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska (w tym w zakresie sprawozdawczości o ilości wytwarzanych odpadów) w szczególności wśród wytwórców odpadów niebezpiecznych,
- monitoring prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi,
- promowanie prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, poprzez podejmowanie działań informacyjno – edukacyjnych, szkoleniowych oraz konkursów.

Odpady zawierające PCB

- działania informacyjne w celu polepszenia jakości bazy danych dotyczącej urządzeń z PCB na terenie województwa podlaskiego oraz wprowadzanie zachęt dla przedsiębiorców w celu przyśpieszenia procesu usuwania z urządzeń PCB,
- zachęcanie właścicieli urządzeń z PCB do wcześniejszego niż w terminie ostatecznie przewidzianym przez prawo sukcesywnego usuwania tych urządzeń,
- dekontaminacja i unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB na terenie kraju lub poza jego granicami,
- monitoring prawidłowego postępowania z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB.

Oleje odpadowe

- rozwój systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych,
- monitoring prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi, które w pierwszej kolejności powinny być poddawane odzyskowi poprzez regenerację, w przypadku gdy proces ten jest niemożliwy oleje odpadowe należy poddawać innym procesom odzysku.

Zużyte baterie i akumulatory

- rozwój systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów,
- przeznaczenie części środków finansowych pochodzących z opłat produktowych na zakup pojemników do selektywnego zbierania baterii i akumulatorów.

Odpady medyczne i weterynaryjne

- rozbudowa systemu selektywnego zbierania przeterminowanych leków prowadzonej przez ludność województwa, poprzez organizację, tworzenie nowych punktów zbierania w aptekach, przychodniach, szpitalach itp.,
- modernizacja spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnych w placówkach świadczących usługi medyczne i weterynaryjne mającej na celu podniesienie świadomości wśród lekarzy o ciążyących na nich obowiązkach wynikających z obowiązującego prawodawstwa, co skutkować będzie zwiększeniem ewidencji ilości i sposobów postępowania z odpadami z profilaktyki medycznej i weterynaryjnej, a także informowanie wytwórców tych odpadów o konsekwencjach wynikających z nieprzestrzegania przepisów prawa.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

- kontrola podmiotów wprowadzających pojazdy, a także prowadzących stacje demontażu i punkty zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Biorąc pod uwagę tendencję malejącą, jaką wykazują prognozy zmian demograficznych oszacowano, iż w celu osiągnięcia zakładanego poziomu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego równego 4 kg/Mk/rok, szacuje się, iż na terenie województwa ilość zbieranego zużytego sprzętu w kolejnych latach 2010 – 2018 powinna mieścić się w granicach ok. 4500 – 4800 Mg rocznie. W związku z czym zakłada się, iż infrastruktura techniczna powinna zapewniać odpowiednie moce przerobowe, aby przetworzyć wytworzone odpady. Obecnie na terenie województwa podlaskiego funkcjonują dwie instalacje przetwarzające tego rodzaju odpady, których łączna moc jest niewystarczająca. Wobec powyższego planowana jest budowa kolejnej instalacji w gminie Sokoły.

Odpady zawierające azbest

- dokładna inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie województwa,
- opracowanie programu usuwania azbestu na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, oraz wdrażanie tego programu,
- budowa ok. 2 ha (m. Wyszonki Błonie, gmina Klukowo) i ok. 5 ha (m. Hieronimowo, gmina Michałowo) składowiska odpadów azbestowych oraz kwater o powierzchni ok. 0,4 ha w ZZO Czartoria i pow. ok. 0,73 ha w ZZO Czerwony Bór oraz kwatery o pow. 1 ha w m. Korytki Borowe, gmina Jedwabne.

VI.3.3. Odpady pozostałe

Dla osiągnięcia założonych celów w zakresie gospodarki odpadami pozostałymi zakłada się, iż na terenie województwa podlaskiego realizowane będą następujące kierunki działań w poszczególnych grupach odpadów:

Zużyte opony

- kontrola właściwego postępowania ze zużytymi oponami, w szczególności podmiotów zajmujących się naprawą i wymianą opon,

- rozbudowa systemu zbierania zużytych opon.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

- rozbudowa selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów,
- zwiększenie przetwarzania oraz odzysku tych odpadów,
- kontrola właściwego postępowania z tymi odpadami.

Komunalne osady ściekowe

- uwzględnienie zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków,
- zmniejszenie ilości osadów ściekowych składowanych poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- kontrola jakości komunalnych osadów ściekowych stosowanych w rolnictwie,

Odpady opakowaniowe

- rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i ich odzysku,
- monitorowanie osiąganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

VI.4. Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Do grupy odpadów ulegających biodegradacji, zgodnie z złożeniami Kpgo 2010 zaliczono: papier i tekturę, odpady zielone, odpady z targowisk, jak również odpady ze zmieszanych odpadów komunalnych, czyli odpady kuchenne ulegające biodegradacji, odpady zielone, papier, tektura, drewno.

Zgodnie z art. 16 a ustawy o odpadach poziomy redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania powinny wynosić:

- **w 2010 r. - 75%** (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.,
- **w 2013 r. - 50%** (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.,

- w 2020 r. - 35% (wagowo) całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 r.,

W związku z powyższym przyjmując, że w roku bazowym 1995 wytworzono 132 446,43 Mg odpadów ulegających biodegradacji, szacuje się, iż dopuszczalne poziomy składowania tych odpadów w kolejnych latach wyniosą:

- 2010 r. – 99334,82 Mg,
- 2013 r. – 66223,22 Mg,
- 2020 r. – 46356,25 Mg.

Przeprowadzona analiza, przedstawiona w tabeli Nr 27 wskazuje na fakt, iż ilość odpadów ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania będzie wykazywała tendencję spadkową, z jednoczesnym wzrostem ilości odpadów przekształcanych biologicznie lub termicznie.

Na obecnym etapie założono w ramach przyszłych ZZO budowę kilku kompostowni odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz Zakładu Przetwarzania Termicznego Odpadów, co przyczyni się do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

W tabeli poniżej przedstawiono prognozę wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji w latach 2007 – 2018.

Tabela Nr 27. Prognozowane ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w latach 2007 – 2018 na terenie województwa podlaskiego

	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Papier i tektura zbierane selektywnie	3788,57	5705,21	7685,88	9686,13	10831,74	11849,37	12859,29	13948,06	15056,02	16060,59	17006,21	18062,78
Odpady zielone z ogrodów i parków	8722,51	8817,14	8926,98	9037,37	8859,61	8654,04	8480,11	8365,93	8161,34	7958,86	7730,10	7517,94
Odpady z targowisk	2143,92	2178,35	2213,05	2263,11	2241,05	2218,98	2196,92	2174,85	2115,90	2057,58	1971,53	1900,60
Odpady ze zmieszanych odpadów komunalnych	132188,66	131486,49	130704,81	129887,66	127470,85	125209,84	122924,89	120501,34	118605,74	116810,80	115128,81	113304,15
Łącznie	146843,66	148187,19	149530,73	150874,27	149403,25	147932,23	146461,21	144990,18	143939,00	142887,83	141836,65	140785,47
Dopuszczalny poziom składowania odpadów biodegrad.	-	-	-	99334,82	88341,77	77348,72	66223,22	63388,86	60554,51	57720,15	54885,80	52051,45
Ilość odpadów do przekształcenia biologicznego lub termicznego	-	-	-	51539,45	61061,48	70583,51	80237,99	81601,32	83384,49	85167,68	86950,85	88734,02

Źródło: Obliczenia własne

VI.5. Plan zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, niespełniających wymagań ochrony środowiska

Zgodnie z założeniami Kpgo 2010, do końca 2009 roku przewiduje się zamknięcie wszystkich obiektów (składowisk odpadów) niespełniających minimalnych wymagań formalnych, będących na etapie eksploatacji. Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje obecnie 44 takie obiekty. Szczegółowy wykaz składowisk planowanych do zamknięcia przedstawiono w Tabeli Nr 16.

VI.6. Plan unieszkodliwiania PCB, azbestu oraz dekontaminacji i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB

Zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski wyroby zawierające azbest muszą być usunięte do końca 2032 r. Krajowy program usuwania azbestu nałożył na zarządy gmin i powiatów obowiązek opracowania do końca 2006 roku gminnych/powiatowych oraz wojewódzkich planów usuwania azbestu. Z uwagi na fakt, iż nie wszystkie samorządy opracowały takie dokumenty, w harmonogramie „Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010” okres sporządzania „Planów azbestowych” przedłużono do końca 2008 roku. W celu rzetelnego opracowania w/w dokumentów należy przeprowadzić szczegółową inwentaryzację azbestu i wyrobów azbestowych zlokalizowanych na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie założono, iż do 2032 roku należy realizować zapisy zawarte w „Planach azbestowy” oraz prowadzić monitoring realizacji zadań. Obecnie jedyną stosowaną na terenie Polski metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie, wobec czego zakłada się na obszarze województwa podlaskiego budowę dwóch składowisk odpadów azbestowych: składowiska o pow. ok. 2 ha na terenie Gminy Klukowo i składowiska o powierzchni ok. 5 ha na terenie Gminy Michałowo oraz kwatery - ok.0,73 ha w ZZO Czerwony Bór, kwatery o pow. ok. 0,4 ha w ZZO Czartoria i kwatery o pow. 1 ha w m. Korytki Borowe, gmina Jedwabne.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i o zmianie niektórych ustaw posiadacze odpadów zawierających PCB zobowiązani są do usunięcia z nich oraz unieszkodliwienia PCB albo, jeśli usunięcie jest niemożliwe, do unieszkodliwienia tych odpadów, w terminie nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

W związku z powyższym w tabelach Nr 28, 29 przedstawiono sposób postępowania z urządzeniami zawierającymi PCB, które są zlokalizowane na obszarze województwa podlaskiego.

Tabela Nr 28. Planowane oczyszczenie lub unieszkodliwienie PCB z urządzeń

Liczba urządzeń planowanych do oczyszczenia z PCB				
Rodzaj urządzenia	2007 - 2008		2009 - 2010	
	oczyszczone	unieszkodliwione	oczyszczone	unieszkodliwione
Kondensator	47	320	7	591
Transformator	1	7	17	185
Wyłącznik	83	1	3	37
Rozrusznik	-	-	4	1
Łącznie	131	328	31	814

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

Tabela Nr 29. Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach

Rodzaj urządzenia	2007 – 2008				2009 - 2010			
	Usunięta		Zastąpiona		Usunięta		Zastąpiona	
	Objętość [m3]	Masa [Mg]	Objętość [m3]	Masa [Mg]	Objętość [m3]	Masa [Mg]	Objętość [m3]	Masa [Mg]
Kondensator	-	5,100	-	-	0,240	20,970	0,220	29,600
Transformator	0,250	0,800	-	0,310	6,200	1,200	-	17,350
Wyłącznik	-	-	1,210	-	-	-	-	0,056
Rozrusznik	-	-	-	-	-	-	-	2,805
Łącznie	0,250	5,900	1,210	0,310	6,440	22,170	0,220	49,810

Źródło: Podlaski Urząd Wojewódzki

VI.7. Plan zbierania i unieszkodliwiania odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową

Substancje zubożające warstwę ozonową stosowane są w sektorze chłodnictwa, klimatyzacji, pompach ciepłych, urządzeniach zawierających rozpuszczalniki oraz systemach przeciwpożarowych i gaśnicach zaliczane są do substancji, które w sposób negatywny oddziałują na środowisko.

W związku z powyższym urządzenia posiadające tego rodzaju substancje powinny być zbierane selektywnie, a następnie przekazywane specjalistycznym firmom w celu ich przetworzenia. Dodatkowo należy prowadzić akcje edukacyjną.

VI.8. Planowane regiony zagospodarowania odpadów komunalnych oraz zakłady zagospodarowania odpadów komunalnych

Zgodnie z założeniami Kpgo 2010, z perspektywą na lata 2011 – 2018, podstawę zagospodarowania odpadów stanowią Zakłady Zagospodarowania Odpadów (ZZO), spełniające następujące warunki:

- powinny korzystać z najlepszych dostępnych technik,
- powinny stanowić obiekty regionalne posiadające moce przerobowe wystarczające do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez 150 tys. mieszkańców,
- powinny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
 - kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji,
 - mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie odpadów reszkowych i pozostałości z sortowni,
 - demontaż odpadów wielkogabarytowych,
 - składowanie przetworzonych odpadów reszkowych,
 - gromadzenie odpadów niebezpiecznych, które następnie kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia.

Plan gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 - 2010 zakłada utworzenie 7 Regionów Zagospodarowania Odpadów (RZO), w których

będą funkcjonować Zakłady Zagospodarowania Odpadów wraz z instalacjami pomocniczymi. Ze względu na specyfikę województwa podlaskiego, małą gęstość zaludnienia oraz znaczący udział obszarów chronionych (około 32 % terytorium województwa podlaskiego stanowią obszary chronione) i długość dróg transportu zaszła potrzeba wyznaczenia dwóch RZO obejmujących mniejszą populację niż 150 tys. mieszkańców. Podział taki wynika z wewnętrznych uzgodnień z jednostkami samorządu terytorialnego, odległości do przyszłych Zakładów Zagospodarowania Odpadów oraz ilości mieszkańców obsługiwanych przez dany ZZO. Linie graniczne regionów są jedynie schematycznymi zaznaczonymi propozycjami, które mogą podlegać aktualizacji w zależności od uzgodnień międzygminnych.

Tabela 30. Podział województwa podlaskiego na regiony obsługiwane przez Zakłady Zagospodarowania Odpadów

ZZO Suwałki (we wsi Zielone Kamedulskie)	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Gmina Bakałarzewo	3 123	123	25
2. Gmina Filipów	4 524	151	30
3. Gmina Jeleniewo	3 107	131	24
4. Gmina Przerośl	3 108	124	25
5. Gmina Raczek	6 179	142	44
6. Gmina Rutka-Tartak	2 330	92	25
7. Gmina Suwałki	6 571	265	25
8. Gmina Szypliszki	4 094	156	26
9. Gmina Wiżajny	2 761	123	22
10. Miasto Suwałki	69 343	66	1051
11. Miasto Sejny	5 871	4	1468
12. Gmina Giby	3 023	323	9
13. Gmina Krasnopol	3 924	172	23
14. Gmina Puńsk	4 464	139	32
15. Gmina Sejny	4 168	217	19
RAZEM	126 590	2 228	57
ZZO Augustów	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Miasto Augustów	30 236	81	373
2. Gmina Augustów	6 728	267	25
3. Gmina Nowinka	2 798	204	14
4. Gmina Płaska	2 609	372	7
5. Gmina Bargłów Kościelny	5 811	188	31
6. Miasto i Gmina Lipsk	5 775	184	31
7. Gmina Sztabin	5 537	363	15
8. Gmina Grajewo	6 179	308	20
9. Miasto i Gmina Rajgród	5 715	207	28
10. Miasto Grajewo	22 693	18	1260
11. Miasto i Gmina Mońki	15 663	162	97

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

12. Miasto i Gmina Goniądz	5 236	377	14
13. Gmina Jaświły	5 531	175	32
14. Gmina Trzcianne	4 761	332	14
15. Miasto i Gmina Dąbrowa Białostocka	12 788	264	48
16. Gmina Janów	4 460	208	21
17. Gmina Korycin	3 565	117	30
18. Gmina Nowy Dwór	2 997	121	25
19. Miasto i Gmina Suchowola	7 383	256	29
RAZEM	156 465	4 204	37
ZZO Sokółka (we wsi Karcze)	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Gmina Krypno	4 170	112	37
2. Miasto i Gmina Knyszyn	4 955	127	39
3. Gmina Jasionówka	3 018	97	31
4. Miasto i Gmina Czarna Białostocka	11 712	206	57
5. Gmina Krynki	3 478	166	21
6. Gmina Kuźnica	4 353	133	33
7. Gmina Szudziałowo	3 487	302	12
8. Miasto i Gmina Sokółka	26 505	314	84
9. Gmina Sidra	3 970	174	23
10. Gmina Dobrzyniewo Duże	7 993	161	50
11. Miasto i Gmina Wasilków	12 922	127	102
12. Miasto i Gmina Supraśl	12 644	189	67
13. Gmina Gródek	5 769	429	13
14. Miasto i Gmina Zabłudów	8 441	339	25
RAZEM	113 417	2 876	39
ZZO Czartoria	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Gmina Przytuły	2 272	71	32
2. Miasto i Gmina Jedwabne	5 640	159	35
3. Miasto Łomża	62 909	33	1906
4. Gmina Miastkowo	4 371	115	38
5. Miasto Kolno	10 897	25	436
6. Miasto i Gminy Stawiski	6 713	166	40
7. Gmina Kolno	8 982	281	32
8. Gmina Grabowo	3 738	129	29
9. Gmina Wizna	4 387	133	33
10. Miasto i Gmina Nowogród	4 017	101	40
11. Gmina Łomża	9 947	207	48
12. Gmina Piątnica	10 475	220	48
13. Gmina Śniadowo	5 742	163	35
14. Gmina Zbójna	4 406	186	24
15. Gmina Turośl	4 996	199	25
16. Miasto i Gmina Szczuczyn	6 698	116	58
17. Gmina Mały Płock	5 100	140	36
18. Gmina Wąsosz	4 060	118	34
19. Gmina Radziłów	5 290	200	26
RAZEM	170 640	2 762	62
ZZO Czerwony Bór	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Miasto Zambrów	22 810	19	1201
2. Gmina Kołaki Kościelne	2 461	74	33
3. Gmina Rutki	6 185	200	31
4. Gmina Szumowo	4 911	141	35

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

5. Gmina Zambrów	8 742	299	29
6. Miasto Wysokie Mazowieckie	9 294	15	620
7. Miasto i Gmina Ciechanowiec	9 398	202	47
8. Gmina Czyżew Osada	6 660	130	51
9. Gmina Klukowo	4 772	124	38
10. Gmina Kobylin Borzymy	3 686	119	31
11. Gmina Kulesze Kościelne	3 399	115	30
12. Gmina Nowe Piekuty	4 072	110	37
13. Gmina Sokoły	5 904	156	38
14. Gmina Szepietowo	7 522	152	49
15. Gmina Wysokie Mazowieckie	5 328	166	32
16. Miasto i Gmina Tykocin	6 483	207	31
17. Gmina Zawady	3 078	112	27
18. Gmina Poświętne	3 816	115	33
19. Miasto i Gmina Łapy	22 993	128	180
20. Gmina Turośl Kościelna	5 435	140	39
21. Miasto i Gmina Suraż	2 056	77	27
22. Gmina Andrzejewo, woj. mazowieckie	4 504	119	38
23. Gmina Zareby Kościelne, woj. mazowieckie	3 892	89	44
24. Gmina Szulborze Wielkie, woj. mazowieckie	1 805	47	38
25. Gmina Nur, woj. mazowieckie	3 169	96	33
26. Gmina Boguty Pianki, woj. mazowieckie	2 911	89	33
RAZEM	165 286	3 241	51
ZZO Dubiażyn	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Miasto Hajnówka	22 189	21	1057
2. Gmina Białowieża	2 380	203	12
3. Gmina Czeremcha	3 723	97	38
4. Gmina Czyże	2 554	135	19
5. Gmina Dubicze Cerkiewna	1 873	151	12
6. Gmina Hajnówka	4 340	293	14
7. Miasto i Gmina Kleszczele	2 947	143	20
8. Gmina Narew	4 181	242	51
9. Gmina Narewka	4 034	339	17
10. Miasto Bielsk Podlaski	26 697	27	988
11. Gmina Bielsk Podlaski	7 436	431	17
12. Gmina Boćki	4 989	232	21
13. Miasto Brańsk	3 846	32	120
14. Gmina Brańsk	6 557	227	28
15. Gmina Orla	3 367	160	21
16. Gmina Rudka	2 106	70	30
17. Gmina Wyszki	5 041	206	24
18. Miasto Siemiatycze	15 373	36	427
19. Miasto i Gmina Drohiczyn	6 807	208	32
20. Gmina Dziadkowice	3 119	116	27
21. Gmina Grodzisk	4 671	203	23
22. Gmina Mielnik	2 719	196	14
23. Gmina Milejczyce	2 254	151	15

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

24. Gmina Nurzec Stacja	4 616	215	22
25. Gmina Perlejewo	3 187	107	30
26. Gmina Siemiatycze	6 420	227	28
RAZEM	157 426	4 468	35
ZZO Hryniewicze	Ludność 31.12.2006r.	Powierzchnia [km ²]	Gęst. zaludnienia [Mk/km ²]
1. Miasto Białystok	291 882	102	2862
2. Miasto i Gmina Choroszcz	12 952	164	79
3. Gmina Juchnowiec Kościelny	13 445	172	78
4. Gmina Michałowo	7 141	409	17
RAZEM	325 420	847	384

Źródło: Obliczenia własne wg GUS

Tabela Nr 31. Prognozy wytwarzania i zagospodarowywania odpadów w planowanych RZO

ZZO Suwałki (we wsi Zielone Kamedulskie)	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	34175,25	35583,31	36931,58
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	16048,70	15546,35	15201,04
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	10262,56	6548,88	5377,58
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	5786,14	8997,47	9823,46
Zakładany odzysk surowców wtórnych	1812,66	3005,54	4346,10
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	26576,45	23580,30	22762,02
ZZO Augustów	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	41535,86	42872,47	44263,47
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	19505,24	18730,98	18218,84
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	12036,15	7680,67	6306,94
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	7469,09	11050,31	11911,90
Zakładany odzysk surowców wtórnych	2203,06	3621,22	5208,93

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	31863,71	28200,94	27142,64
ZZO Sokółka (we wsi Karcze)	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	30964,72	32048,77	33235,91
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	14541,03	14002,11	13679,90
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	8048,94	5136,30	4217,64
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	6492,09	8865,81	9462,26
Zakładany odzysk surowców wtórnych	1642,37	2707,00	3911,20
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	22830,26	20475,96	19862,45
ZZO Czartoria	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	45634,63	47194,78	48742,87
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	21430,02	20619,40	20062,57
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	13210,57	8430,10	6922,34
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	8219,45	12189,30	13140,23
Zakładany odzysk surowców wtórnych	2420,46	3986,31	5736,06
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	34994,72	31019,17	29866,58
ZZO Czerwony Bór	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	48830,05	50694,34	52611,57
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	22930,59	22148,36	21654,92
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	10942,82	6982,98	5734,04

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	11987,77	15165,38	15920,88
Zakładany odzysk surowców wtórnych	2589,95	4281,90	6191,33
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	34252,33	31247,06	30499,36
ZZO Dubiażyn	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	40814,55	41280,02	41786,37
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	19166,51	18035,24	17199,27
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	12278,93	7835,60	6434,16
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	6887,58	10199,64	10765,11
Zakładany odzysk surowców wtórnych	2164,80	3486,72	4917,42
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	31762,17	27593,66	26103,84
ZZO Hryniewicze	2010 r.	2014 r.	2018 r.
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów [Mg/rok]	88667,81	91975,79	94624,00
Prognozowana ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji [Mg/rok]	41638,40	40184,22	38947,24
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji dopuszczona do składowania [Mg/rok]	33397,66	21312,16	17500,37
Zakładana ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawana procesom odzysku [Mg/rok]	8240,74	18872,06	21446,87
Zakładany odzysk surowców wtórnych	4702,94	7768,74	11135,35
Łączna ilość odpadów przewidziana do składowania [Mg/rok]	75724,13	65334,99	62041,78

Źródło: Obliczenia własne

Zakłada się, że planowane instalacje w ramach Zakładów Zagospodarowania Odpadów muszą zapewnić moce przerobowe niezbędne do zagospodarowania prognozowanych ilości wytwarzanych odpadów.

Charakterystyka Zakładów Zagospodarowania Odpadów na terenie województwa podlaskiego

1. ZZO Suwałki we wsi Zielone Kamedulskie

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Zielonym Kamedulskim obsługiwać będzie powiat suwalski i sejneński.

Planowany Zakład Zagospodarowania Odpadów powstanie na bazie obecnie funkcjonującego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Zielonym Kamedulskim. Utworzenie przyszłego ZZO wiązać się będzie z rozbudową i modernizacją istniejącego Zakładu. Planowana technologia przyszłego ZZO ma pokrywać się z technologią aktualnie wykorzystywaną. Zakład wykorzystuje kompleksowe rozwiązania problemu unieszkodliwiania stałych odpadów komunalnych w oparciu o technologię systemu DANO oraz zestaw urządzeń produkcji PZBM MAKRUM S.A. Bydgoszcz. Rozbudowa przyszłego ZZO przewiduje powiększenie zakładu o kolejny stabilizator DANO.

W ramach budowy ZZO we wsi Zielone Kamedulskie planowane jest funkcjonowanie składowiska o powierzchni 3 ha wraz z rezerwą o podobnej wielkości terenu pod następną nieckę, co zapewni możliwość deponowania odpadów przez kolejne 15 lat dla mieszkańców powiatu suwalskiego i sejneńskiego.

2. ZZO w Augustowie

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Augustowie stanowić będzie część technologiczną Biebrzańskiego Systemu Gospodarki Odpadami (BSGO). Zgodnie z koncepcją gospodarki odpadami Związku Komunalnego Biebrza, ZZO zlokalizowany zostanie na terenie zamkniętego składowiska odpadów w Augustowie.

W ramach przyszłego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Augustowie funkcjonować będzie: sortownia i kompostownia odpadów komunalnych, składowisko odpadów, kwatery do magazynowania selektywnie gromadzonych odpadów niebezpiecznych.

ZZO Augustów wspierany będzie funkcjonowaniem instalacji pomocniczych, pełniących również rolę punktów przeładunkowych tj.: Zakładem Recyklingu w Dolistowie Starym, Zakładem Fermentacji Odpadów Organicznych i Produkcji Paliw w Mońkach oraz Zakładem Recyklingu w Koszarówce, w skład którego wchodzić będzie :

- linia technologiczna do segregacji odpadów,
- boksy na odpady opakowaniowe,
- boksy do czasowego składowania odpadów niebezpiecznych,
- plac kompostowania odpadów.

Podstawowym celem systemu gospodarki odpadami na terenie omawianego regionu będzie maksymalny odzysk odpadów możliwych do gospodarczego wykorzystania oraz zredukowanie masy i objętości składowanych odpadów. Współpraca ZZO Augustów i instalacji pomocniczych, umożliwi sprawną realizację założeń wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, efektem którego będzie skuteczna ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem odpadów poprzez zmniejszenie masy składowanych odpadów oraz ilości składowisk.

3. ZZO w Hryniewiczach

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Hryniewiczach powstanie na bazie funkcjonującego od 2001 roku Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach. Planowana jest modernizacja i rozbudowa Zakładu:

- budowa segmentu do rozdrabniania materiałów budowlanych typu gruz, beton itp. oraz odpadów wielkogabarytowych (przewidziana na lata 2009 - 2010),
- modernizacja i rozbudowa instalacji do kompostowania zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji (przewidziana na lata 2009 - 2013),
- budowa nowych pól składowych (przewidziana na lata 2008 - 2013),
- budowa Zakładu Przetwarzania Termicznego Odpadów na terenie miasta Białystok (przewidziana na lata 2010 – 2013),
- organizacja punktu (miejsca) czasowego gromadzenia (magazynowania) odpadów poakcyjnych.

4. ZZO w Czartorii

Przyszły Zakład Zagospodarowania Odpadów w Czartorii powstanie na bazie aktualnie funkcjonującego składowiska odpadów dla Miasta Łomży i Gminy Miastkowo. W ramach przyszłego ZZO Czartoria, funkcjonować będzie :

- składowisko odpadów, o łącznej pojemności składowania 300 000 m³,
- plac kompostowania przyzmoowego,
- sortownia odpadów komunalnych,

- plac przetwarzania odpadów budowlanych,
- sektor przyjęcia i demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- sektor przyjęcia i demontażu sprzętu AGD/RTV,
- wiata czasowego gromadzenia odpadów niebezpiecznych wraz z magazynem na odpady niebezpieczne.

Dodatkowo przewiduje się zagospodarowanie terenu na jedną mniejszą kwaterę z przeznaczeniem na odpady poremontowe i z rozbiórek zawierających azbest oraz budowę instalacji pomocniczej z punktem przeładunkowym na terenie Gminy Stawiski.

5. ZZO w Czerwonym Borze

ZZO w Czerwonym Borze powstać ma na terenie funkcjonującego obecnie składowiska odpadów. Zakładany termin realizacji inwestycji planowany jest na lata 2008 – 2012. Przyszły Zakład Zagospodarowania Odpadów w Czerwonym Borze ma zajmować powierzchnię 10 ha.

Zambrowski Związek Gmin opracował projekt budowlany przyszłego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Czerwonym Borze, który obejmuje:

- sortownię odpadów komunalnych (budowa założona na lata 2008-2009),
- stację demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- kompostownię odpadów organicznych o łącznej powierzchni 4 725m², (budowa założona na lata 2010 - 2012),
- kwatery pod składowanie odpadów innych niż niebezpieczne o powierzchni 16 830 m² (budowa założona na lata 2010 - 2012),
- kwatery pod składowanie odpadów budowlanych zawierających azbest o powierzchni 7 280 m² (budowa założona na lata 2008 - 2009),
- kwatery do składowania odpadów poakcyjnych o powierzchni 400 m² (budowa założona na lata 2008 - 2009),
- budowę magazynu odpadów niebezpiecznych.

Zakładana, docelowa ilość odpadów poddanych procesom przetwarzania i unieszkodliwiania w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Czerwonym Borze, wynosić ma 100 706 Mg/rok.

Dodatkowo zakłada się, iż na terenie ZZO Czerwony Bór funkcjonować będzie instalacja pomocnicza - Międzygminny Punkt Zagospodarowania Odpadów dla Gmin Kulesze Kościelne, Kobylin Borzymy, Sokoły, Piekuty Nowe, przy

zastosowaniu kompostownika KOMPOSTER typ 16 zlokalizowany na terenie gminy Sokoły. Odpady zebrane w sposób selektywny w pierwszej kolejności sortowane będą w sortowni ambonowej o wydajności 800 Mg/miesiąc. Wyszortowane bioodpady będą kompostowane w bioreaktorze – KOMPOSTER typ 16 o wydajności 80 Mg/miesiąc. Kolejnym elementem będzie wdrożenie technologii odzysku gruzu i odpadów budowlanych, przy zastosowaniu młota hydraulicznego i kruszarki wyposażonej w magnez do usuwania metalowych elementów z kruszywa o wydajności od 25 do 60 Mg/h.

6. ZZO w Dubiażynie

W ramach integralnego systemu gospodarki odpadami na terenie Związku Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej i Dorzecza Bugu zakładana jest budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dubiażynie wraz ze składowiskiem odpadów.

ZZO w Dubiażynie wspierany będzie funkcjonowaniem instalacji pomocniczych w Hajnówce i Siemiatyczach. Odpady docelowo wywożone będą do ZZO w Dubiażynie.

7. ZZO Sokółka we wsi Karcze

Planowany Zakład Zagospodarowanie Odpadów we wsi Karcze obsługiwać będzie wstępnie 14 gmin. Rada Miejska w Sokółce w dniu 29.11.2005 r. podjęła Uchwałę Nr XXXIX/297/05 w sprawie zagospodarowania przestrzennego części terenów wsi Karcze, Kraśniany i miasta Sokółka z przeznaczeniem pod przyszły Zakład Zagospodarowania Odpadów. Aktualnie na terenie wsi Karcze funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych.

Na obecnym etapie brak jest informacji dotyczących mocy przerobowych planowanych Zakładów Zagospodarowania Odpadów. W tabeli Nr 31 przedstawiono szacunkowe obliczenia dotyczące ilości wytwarzanych odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych przez mieszkańców wchodzących w skład poszczególnych ZZO oraz szacunkowe ilości odpadów przeznaczonych do składowania i odzysku. W związku z tym podczas ustalania mocy przerobowych instalacji budowanych w ramach planowanych ZZO pod uwagę brane będą powyższe wyliczenia.

Załącznik Nr 10 obrazuje proponowany podział województwa na Regiony Zagospodarowania Odpadów Komunalnych.

VII. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

Zadania przewidziane do realizacji w ramach *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007-2010*, z perspektywą do 2018 roku wyznaczono w oparciu o identyfikację problemów i prognozę zmian oraz w oparciu o wyznaczone cele i kierunki działań. Zadania te, wraz z określeniem wykonawcy i terminu realizacji zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 32. Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami

Lp.	Rok	Zakres	Wykonawca
1.	2007	Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami	Zarząd Województwa Podlaskiego
2.	2007 - 2008	Aktualizacja powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami	Starostowie, burmistrzowie, wójtowie, prezydenci miast
3.	2007 – 2008	Przeprowadzenie cyklu szkoleń dla administracji samorządowej dotyczących stosowania prawa w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności wydawania decyzji administracyjnych	Minister Środowiska, Wojewoda Podlaski, od 1 stycznia 2008 r. Marszałek Województwa Podlaskiego
4.	2007 – 2008	Identyfikacja miejsc zanieczyszczonych odpadami, nie posiadających statusu składowiska odpadów i wydanie decyzji zobowiązującej podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego (art. 241 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	Starostowie
5	2007 - 2010	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
6.	2007 – 2008	Nałożenie na podmioty korzystające ze środowiska obowiązku przywrócenia środowiska do stanu właściwego, z terminem wykonania obowiązku do końca 2009 r.	Wojewoda Podlaski i Starostowie, od 1 stycznia 2008 r. Marszałek Województwa Podlaskiego
7	2007 – 2009	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
8	2008	Przygotowanie programu kontroli i przeprowadzenie kontroli składowisk odpadów w zakresie prawidłowości wydania decyzji administracyjnych, przestrzegania warunków decyzji oraz dostosowania obiektów do wymagań prawnych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

9	2007 – 2009	Wydawanie decyzji o zamykaniu składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych (z terminem zakończenia przyjmowania odpadów do składowania nie później niż 31 grudnia 2009 r.)	Wojewoda Podlaski, od 1 stycznia 2008 r. Marszałek Województwa Podlaskiego
10	2008 – 2009	Tworzenie i udział gmin w strukturach ponadgminnych do realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów	Rady Gmin
11	2007 – 2013	Tworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujące: - działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, - selektywne zbieranie odpadów komunalnych, - przetwarzanie odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych, - budowa regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów, - rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów znajdujących się w obszarze oddziaływania zakładów zagospodarowania odpadów	Zarządy związków międzygminnych, gminy wchodzące w skład związków
12	2007 – 2010	Umieszczanie na listach przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW zadań związanych z dekontaminacją i unieszkodliwianiem urządzeń zawierających PCB	Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
13	Zadanie ciągłe	Kontrola stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie odpadów komunalnych	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
14	Zadanie ciągłe	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnych w szkołach, przedsiębiorstwach, urzędach dotyczących prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności z odpadami niebezpiecznymi	Zarząd województwa, starostowie, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
15	Zadanie ciągłe	Inwentaryzacja budynków i urządzeń zawierających azbest	Właściciele nieruchomości, Przedsiębiorcy, Samorząd powiatowy i gminny
16	Zadanie ciągłe	Kontrole prac związanych z usuwaniem azbestu oraz kontrole budynków, w których zlokalizowany jest azbest	Służby powiatowe, Służby nadzoru budowlanego

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

17	Zadanie ciągłe	Przeprowadzanie akcji informacyjno – edukacyjnych dotyczących możliwych źródeł finansowania prac związanych z usuwaniem azbestu	Samorządy terytorialne przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
18	2007 - 2008	Opracowanie wojewódzkiego oraz powiatowych i gminnych Planów ochrony przed szkodliwością azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz program usuwania wyrobów zawierających azbest	Samorząd województwa, powiaty, gminy
19	2007 - 2032	Realizacja usuwania wyrobów zawierających azbest	Właściciele obiektów
20	2007 - 2032	Monitoring realizacji Programu usuwania azbestu	Wojewoda, samorząd terytorialny
21	2007 - 2008	Aktualizacja rejestru urządzeń zawierających PCB	Urząd Wojewódzki, a od 1 stycznia 2008 r. Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, przedsiębiorcy
22	2007 - 2010	Całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB	Przedsiębiorcy, właściciele urządzeń
23	2007 - 2009	Monitoring zamykania składowisk odpadów niespełniających wymogi	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
24	2007 - 2010	Objęcie 100 % mieszkańców województwa podlaskiego zorganizowanym systemem zbierania odpadów	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
25	2007 - 2010	Objęcie 100 % mieszkańców województwa podlaskiego systemem selektywnego zbierania odpadów	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
26	2007 - 2018	Promowanie i wspieranie tworzenia lokalnych kompostowni wykorzystujących odpady ulegające biodegradacji	Starostowie, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, przedsiębiorcy

Tabela Nr 33. Harmonogram rzeczowo – finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami

Lp.	Planowane przedsięwzięcie	Okres realizacji	Szacunkowy koszt [mln zł]	Potencjalne źródło finansowania
<i>Zadania inwestycyjne w ramach planowanych Regionów Zagospodarowania Odpadów</i>				
1	ZZO Augustów wraz z instalacjami pomocniczymi	2007 – 2014	80,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko i Środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

2	ZZO Suwałki	2007 - 2014	43,055	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
3	ZZO Sokółka	2007 - 2014	12,000	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
4	ZZO Hryniewicze	2007 – 2014	220,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
5	ZZO Czartoria	2007 – 2014	47,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
6	ZZO Czerwony Bór	2007 – 2014	39,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
7	ZZO Dubiażyn	2007 – 2014	125,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
<i>Zadania pozostałe</i>				
8	Rekultywacja zamykanych składowisk	2007 - 2018	37,500	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW
9	Budowa 5 ha składowiska odpadów azbestowych w m. Hieronimowo, gm. Michałowo	2008 - 2013	8,500	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW
10	Budowa 2 ha składowiska odpadów azbestowych w m. Wyszonki Błonie, gm. Klukowo	2008 - 2013	3,400	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW
11	Budowa kwatery o pow. 1 ha na odpady azbestowe w m. Korytki Borowe w gm. Jedwabne	2008 - 2013	2,025	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

12	Kompleksowa modernizacja istniejącej spalarni odpadów medycznych przy Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach	2008 - 2009	8,300	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
13	Modernizacja spalarni odpadów medycznych przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. K. Dłuskiego w Białymstoku	2008 - 2009	1,500	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
14	Bodowa Zakładu Lekkich Kruszy Budowlanych z popiołów lotnych w Sowlanach (moc przerobowa 50 tys. Mg/rok)	2008 - 2009	10,000	środki własne, RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW
15	Budowa Instalacji do recyklingu odpadów tworzyw sztucznych – katalityczne przekształcanie odpadów – Czarna Białostocka (moc przerobowa 4 tys. Mg/rok)	2008 - 2010	12,800	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
16	Zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w gminie Sokoły	2008 - 2010	2,000	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
17	Zakup urządzeń, tj. samochodów do wywozu odpadów, zgniatarek, pras (Urząd Miasta Sejny)	2007 - 2015	0,400	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW, GFOŚ i GW
18	Doposażenie Gminnego Centrum Odzysku Surowców Wtórnych (Urząd Gminy Kleszczele)	2007 - 2010	0,05	RPOWP na lata 2007 – 2013, WFOŚ i GW, Budżet gminy
19	Doposażenie Gminnego Centrum Odzysku Surowców Wtórnych (Urząd Gminy Michałowo)	2008 - 2010	0,175	RPOWP na lata 2007 – 2013, WFOŚ i GW, Budżet gminy
20	Stworzenie na terenie gminy Kleszczele systemu zbierania odpadów z produkcji rolniczej i przetwórstwa żywności obejmującej przede wszystkim gospodarstwa i małe przedsiębiorstwa	2007 - 2018	0,080	RPOWP na lata 2007 – 2013, Budżet powiatu, Budżet gminy
21	Zakup prasy do belowania PET, makulatury (Urząd Miejski w Sokółce /jednostka odpowiedzialna – MPO Sokółka)	2008	0,020	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne NFOŚiGW, WFOŚiGW GFOŚ i GW
22	Zakup wagi samochodowej (Urząd Gminy Krynki /jednostka odpowiedzialna – ZGK i M w Krynkach)	2007 - 2010	0,06	RPOWP na lata 2007 – 2013, NFOŚiGW, WFOŚiGW GFOŚ i GW

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

23	Doposażenie gminnego składowiska odpadów w Korytkach Borowych w: - tablicę informacyjną, - brodzik dezynfekcyjny, - ogrodzenie składowiska, - wagę samochodową, - instalację odgazowującą,	2007 - 2009	0,125	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne NFOŚiGW, WFOŚiGW GFOŚ i GW
24	Budowa instalacji do stabilizacji osadów ściekowych /jednostka odpowiedzialna – gmina miejska Hajnówka	2008 - 2010	6,500	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
25	Modernizacja składowiska w Narwi	2007 - 2010	0,100	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne, WFOŚ i GW
26	Rozbudowa i budowa składowiska odpadów komunalnych na terenie gminy Michałowo w ramach ZZO Hryniewicze	2008 - 2010	1,000	Środki własne, RPOWP na lata 2007 – 2013, WFOŚ i GW
27	Modernizacja składowiska odpadów na obszarze administracyjnym Miasta Wysokie Mazowieckie – doposażenie w sprzęt	2007 - 2015	5,000	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
28	Rozbudowa składowiska odpadów w Koszarówce wraz ze wszystkimi instalacjami Zakładu Recyklingu	2007 - 2010	6,500	Środki własne, Fundusze pomocowe
29	Międzygminny Punkt Zagospodarowania Odpadów dla gmin: Kulesze Kościelne, Kobylim Borzemy, Sokoły, Piekuty Nowe, z wykorzystaniem odpadów ulegających biodegradacji, poprzez zastosowanie kompostownika Komposter, zlokalizowany na terenie gminy Sokoły	2008 - 2010	2,000	RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
30	Uruchomienie mobilnej stacji realizującej praktyczne wdrażanie produkcji paliw formowanych z wyselekcjonowanych frakcji odpadów komunalnych, w których składzie dominuje papier w miksach z biomasą (stowarzyszenie GREEN WAY)	2008	0,200	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne NFOŚ i GW WFOŚ i GW

31	Uruchomienie mobilnego stanowiska badawczego w celu prowadzenia monitoringu emisji w ramach którego będą badane próbne partie paliwa w celu określenia zgodności ze standardami emisyjnymi oraz jednoznacznego określenia w jakich paleniskach może być określony miks spalany	2008	0,240	RPOWP na lata 2007 – 2013, Środki własne NFOŚ i GW WFOŚ i GW
32	Zakład Gospodarki Odpadami – Segregacja Mechaniczna (Czyścioch sp. z o. o.)	2009 - 2010	34,000	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, RPOWP na lata 2007 – 2013, środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW
33	Budowa Zakładu Selekcji Segregacji i produkcji paliw z odpadów na terenie gminy Klukowo	8 miesięcy od momentu uzyskania wszystkich niezbędnych zezwoleń	b.d.	Środki własne, przedsiębiorcy
34	Organizacja „Centrum Edukacji Ekologicznej w Czarnej Białostockiej”	2008 - 2011	0,25	Środki własne, RPOWP na lata 2007 – 2013,

SPOSOBY FINANSOWANIA, W TYM INSTRUMENTY FINANSOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW W GOSPODARCE ODPADAMI

Polska jako pełnoprawny członek Wspólnoty musi dostosować się do ustaw i rozporządzeń bezpośrednio dotyczących postępowania z wytwarzanymi odpadami. Jednak dostosowanie polskiego prawa w zakresie gospodarowania odpadami do wymogów krajowych i unijnych wymaga poniesienia określonych kosztów. Nie wszystkie jednak jednostki, w tym JST mają środki na takie inwestycje.

Ogólnie koszty na realizację inwestycji z zakresu gospodarki odpadami można podzielić na dwie zasadnicze grupy, tj. koszty inwestycyjne oraz koszty eksploatacyjne. Przy czym koszty inwestycyjne mogą być finansowane z takich źródeł jak:

- środki własne – budżet centralny, budżet województwa, budżety powiatowe, gminne, środki własne jednostek realizujących dane inwestycje,
- dotacje krajowe i fundusze unijne, programy pomocowe,

- fundusze ochrony środowiska (w tym: Narodowy, Wojewódzki, Powiatowe i Gminne Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej),
- pożyczki i dotacje z funduszy celowych (np. z EkoFunduszu),
- kredyty preferencyjne (np. z Banku Ochrony Środowiska, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju).

Źródłem przychodów kosztów eksploatacyjnych są:

- opłaty wnoszone przez mieszkańców, za świadczone usługi z zakresu gospodarki odpadami,
- sprzedaż: surowców zbieranych w sposób selektywny, surowców wtórnych, kompostu, energii ze spalania odpadów, ujmowanego na składowisku biogazu,
- opłaty produktowe – opłaty nakładane na produkty obciążające środowisko np. opakowania, baterie, świetlówki,
- depozyty ekologiczne – obciążenia nakładane na produkty, podlegające zwrotowi w momencie przekazania tego produktu do recyklingu lub unieszkodliwienia.

Obecnie jednym z podstawowych źródeł finansowania inwestycji środowiskowych w Polsce są fundusze unijne. W ramach nowego okresu programowania, obejmującego lata 2007 – 2013 realizowane będą duże inwestycje wpisane na listę indykatywną, a także inwestycje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, które dotyczą instalacji i systemów obsługujących minimum 150 tys. mieszkańców oraz inwestycje z zakresu rekultywacji terenów (na cele przyrodnicze) o wartości minimum 5 mln euro. Wsparcie otrzyma również przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym dokumentacja techniczna dla projektów). Przy czym im bardziej dany projekt przyczyni się do zmniejszenia ilości wytwarzania odpadów i większego stopnia zagospodarowania odpadów, tym ma większe szanse na wsparcie ze źródeł zewnętrznych.

Poniżej przedstawiono potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć i inwestycji z zakresu gospodarki odpadami, które mogą być również potencjalnymi źródłami finansowania działań związanych z likwidacją azbestu:

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)

Na realizację działań z zakresu gospodarki odpadami beneficjenci będą mogli ubiegać się o dofinansowanie w ramach II osi priorytetowej – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi. Głównym celem Osi priorytetowej II jest zwiększenie korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie udziału odpadów komunalnych składowanych i rekultywację terenów zdegradowanych oraz ochronę brzegów morskich. Jednym z celów szczegółowych Osi priorytetowej jest redukcja ilości składowisk odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkim planem gospodarki odpadami. Jednym ze środków prowadzących do realizacji tego celu będzie wdrożenie Dyrektywy Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych.

W ramach priorytetu realizowane będą duże inwestycje według listy indykatywnej, inwestycje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dotyczące instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców, inwestycje z zakresu rekultywacji terenów (na cele przyrodnicze) o wartości min. 5 mln euro.

Priorytet ma przyczynić się do wdrożenia nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w tym termicznego przekształcania odpadów oraz intensyfikacji odzysku, a także recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwiania w procesach innych niż składowanie. Tym samym przyczyni się do realizacji zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki odpadowej.

Beneficjentami Osi priorytetowej II mogą być: jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, wojsko, wojewodowie, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne (w zakresie rekultywacji), urzędy morskie, podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej.

Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w latach 2007 – 2013 zostanie przeznaczonych ponad 36 mld euro (około 28 mld euro będzie pochodziło ze środków Unii Europejskiej).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007 –

2013 (programu został przyjęty przez Zarząd Województwa Podlaskiego 9 listopada 2007 r. w drodze Uchwały Nr 46/599/07). Wszelkie inwestycje z zakresu gospodarki odpadami będą mogły być realizowane w ramach Osi priorytetowej V – Rozwój infrastruktury ochrony środowiska, której głównym celem jest zachowanie dziedzictwa środowiska naturalnego poprzez inwestycje infrastrukturalne zmniejszające negatywne skutki cywilizacji. W ramach V osi priorytetowej wspierane będą zarówno projekty o zasięgu ponadlokalnym (wykraczające swym oddziaływaniem poza obszar jednej gminy), jak i projekty o zasięgu lokalnym (nie wykraczające poza obszar jednej gminy oraz o niewielkiej wartości nieprzekraczającej 1 mln euro). Priorytetowo traktowane będą między innymi inwestycje dotyczące kompleksowego zagospodarowania odpadów wraz z instalacjami do termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem energii (w tym, np. międzygminne sortownie, kompostownie, obiekty do końcowego unieszkodliwiania odpadów, tj. zakłady mechaniczno – biologiczne, spalarnie, składowiska odpadów, kampanie edukacyjne), przewidziane w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, obsługujące maksymalnie 150 tysięcy mieszkańców. Budżet RPOWP przekracza 636 mln euro. Dodatkowo w ramach programu przewidziana jest pomoc dla przedsięwzięć zmierzających do likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci. Beneficjentami Osi priorytetowej mogą być: jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, administracja rządowa, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, parki narodowe i krajobrazowe, jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, spółki wodne, przedsiębiorcy.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

NFOŚiGW jest największą w Polsce instytucją finansującą przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska. Zakres działania Funduszu obejmuje finansowe wspieranie przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu ogólnokrajowym oraz ponadregionalnym.

Podstawowymi formami finansowania zadań proekologicznych przez NFOŚiGW są preferencyjne pożyczki i dotacje, które dodatkowo uzupełniane są przez inne formy finansowania, np. dopłaty do preferencyjnych kredytów bankowych,

uruchamianie ze swych środków linii kredytowych w bankach czy zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego. NFOŚiGW administruje również środkami zagranicznymi przeznaczonymi na ochronę środowiska w Polsce, pochodzącymi z pomocy zagranicznej. Pożyczki udzielane są maksymalnie na 15 lat i wynoszą do 80% kosztów inwestycyjnych. Dodatkowo gminy mogą liczyć także na bezzwrotne dotacje w wysokości do 20% kosztów inwestycyjnych, na realizację projektów rekultywacji składowisk odpadów komunalnych.

W ramach NFOŚiGW możliwe jest uzyskanie dofinansowania na działania związane z gospodarką odpadami takie jak: kompleksowe systemy gospodarki odpadami komunalnymi (od projektu do realizacji, uwzględniające m. in. selektywne zbieranie odpadów, budowę instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów), dostosowanie istniejących składowisk do obowiązujących przepisów, przygotowanie dokumentacji (studium wykonalności, dokumentacja techniczna i przetargowa), wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych, zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych, zbieranie, demontaż i zagospodarowanie odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Beneficjentami ubiegającymi się o środki finansowe z Narodowego Funduszu mogą być: jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, instytucje i urzędy, szkoły wyższe i uczelnie, jednostki organizacyjne ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), administracja państwowa, osoby fizyczne.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pełni podobną funkcję jak NFOŚiGW. WFOŚiGW przygotowuje własną listę zadań priorytetowych będących przedmiotem dofinansowania. W obszarze działalności WFOŚiGW znajdują się inwestycje podejmowane w skali województwa lub mniejsze.

Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (PFOŚiGW)

W ramach PFOŚiGW finansowane są przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką wodną, które ustalane są przez radę powiatu. Ze względu na ograniczone środki funduszy powiatowych często

jednostki samorządowe w celu realizacji zadań inwestycyjnych podejmują wspólne działania w ramach porozumień międzygminnych z udziałem powiatu i WFOŚiGW.

Gminne Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚiGW)

Celem działania gminnych funduszy jest udzielanie dotacji na inwestycje mające charakter lokalny, które to realizowane są na terenie własnej gminy, a szczegóły przyznawania środków ustalane są indywidualnie przez zarząd gminy. Środki z gminnych funduszy są przeznaczane m. in. na działania z zakresu edukacji ekologicznej, wsparcie przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami, inne działania służące ochronie środowiska, ustalone przez radę gminy.

Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć w ochronie środowiska (tzw. ekokonwersja długu). Dotychczas decyzję o ekokonwersji polskiego długu podjęły Stany Zjednoczone, Francja, Szwajcaria, Włochy, Szwecja (do końca 2003r.) i Norwegia. Zadaniem Fundacji jest finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, które mają nie tylko istotne znaczenie w skali regionu czy kraju, ale także wpływają na osiągnięcie celów ekologicznych w skali europejskiej, a nawet światowej uznanych za priorytetowe przez społeczność międzynarodową.

W statucie EkoFunduszu wśród pięciu sektorów jako jedną z dziedzin priorytetowych uznano *racjonalizację gospodarki odpadami i rekultywację gleb zanieczyszczonych (gospodarka odpadami)* – sektor V.

Sektor V – gospodarka odpadami przewiduje:

- organizację kompleksowych systemów zbierania, recyklingu i zagospodarowania odpadów komunalnych obsługujących 50 – 250 tys. mieszkańców,
- unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
- budowę instalacji do recyklingu odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- modernizację technologii przemysłowych prowadzące do eliminacji powstawania odpadów niebezpiecznych (tzw. „czyste technologie”).

W ramach EkoFunduszu wyróżnia się następujące formy pomocy:

- dotacje, w tym konkursy,
- dopłaty do projektów o charakterze powtarzalnym,

- dopłaty do tworzonych plantacji roślin energetycznych.

Wszystkie wnioski o dofinansowanie oceniane są według obowiązujących procedur EkoFunduszu na podstawie kryteriów: ekologicznego, technologicznego, ekonomicznego i organizacyjnego. Aby otrzymać dotację wszystkie te oceny muszą być pozytywne, a wnioskodawca musi wykazać się wiarygodnością finansową, a także zapewnieniem pełnego finansowania projektu w części nie objętej dotacją EkoFunduszu.

EkoFundusz może wspierać finansowo zarówno projekty dopiero rozpoczynane, jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich zaawansowanie finansowe nie przekracza 60% w dniu złożenia wniosku do EkoFunduszu. Odstępstwo od tej zasady jest traktowane jako wyjątkowe i wymaga odrębnego uzasadnienia.

Ze względu na ponoszone koszty administracyjne dotacja EkoFunduszu dla pojedynczego projektu nie może być niższa niż 50 tys. zł.

Beneficjentami EkoFunduszu mogą być:

- przedsiębiorcy,
- małe i średnie przedsiębiorstwa,
- pozostałe przedsiębiorstwa,
- samorządy,
- inne podmioty.

Banki

Banki są dodatkowym źródłem finansowania inwestycji ekologicznych. Wśród banków mogących wspierać przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami są m.in.: Bank Ochrony Środowiska, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Bank Ochrony Środowiska S.A.

Bank Ochrony Środowiska S.A. usług proekologicznych udziela kredytów na zakup lub montaż wyrobów służących ochronie środowiska.

Beneficjentami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt są:

- osoby prawne oraz osoby fizyczne, w tym podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Warunki kredytowania:

- max kwota kredytu - do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu, przy czym koszty montażu mogą być kredytowane w jednym z poniższych przypadków:

- gdy Sprzedawca, z którym Bank podpisał porozumienie jest jednocześnie Wykonawcą,
- gdy Wykonawca jest jednostką autoryzowaną przez Sprzedawcę, z którym Bank podpisał porozumienia,
- gdy Bank podpisał z Wykonawcą porozumienie dotyczące montażu urządzeń i wyrobów zakupionych wyłącznie na zasadach obowiązujących dla niniejszego produktu,
- okres kredytowania - do 5 lat
- oprocentowanie - zmienne ustalone na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A., w przypadku zawarcia umowy pomiędzy Bankiem a sprzedawcą bądź producentem urządzeń kredyty udzielone na zakupy tych urządzeń mogą być oprocentowane od 1% w skali roku (szczegółowe informacje w Oddziałach Banku).

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju poprzez autoryzowane banki krajów Europy Środkowej finansuje projekty z zakresu ochrony środowiska poprzez kredyty dla gmin, przedsiębiorstw komunalnych oraz władz lokalnych czy związków gminnych. EBOiR specjalizuje się również w Partnerstwie Publiczno – Prywatnym, prowadzi Program Finansowania Inwestycji Infrastrukturalnych przeznaczony dla miast poniżej 100 tys. mieszkańców, jak również współpracuje z bankami partnerskimi.

Priorytetowymi są projekty mające na celu poprawienie zdolności kredytowej często angażujące innowacyjne rozwiązania, gdzie EBOiR może wykorzystać swoje międzynarodowe doświadczenie, jak również możliwość współfinansowania projektów realizowanych w ramach funduszy unijnych ISPA, funduszy strukturalnych i spójności.

Formy finansowania: kredyty, udział kapitałowy, gwarancje.

Przedmiot kredytowania: wodociągi, kanalizacja, *odpady stałe*, transport miejski, rewitalizacja.

Kredyty EBOR mogą być przekazane zarówno rządowi, jak i podmiotom prywatnym. Wysokość udzielanego kredytu - powyżej 5 milionów euro. Oprocentowanie: LIBOR lub WIBOR + marża. Okres udzielenia kredytu do negocjacji; zazwyczaj 10-15 lat.

Maksymalna karencja spłaty rat 4 lata. Warunkiem udzielenia pomocy jest rozwój demokracji i poszanowanie praw człowieka w danym państwie.

Do przewidywanych efektów realizacji projektów (przy wykorzystaniu krajowych i unijnych programów pomocowych) zalicza się m. in.:

- wdrożenie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz intensyfikacja odzysku, jak również recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwianie w procesach innych niż składowanie,
- zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia oraz poprawa jakości życia ludności poprzez likwidację zagrożeń wynikających ze składowania odpadów,
- kompleksowe rozwiązanie problemu unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

VIII. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Na terenie województwa podlaskiego podstawowym źródłem informacji o gospodarce odpadami jest wojewódzka baza danych dotycząca wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzona przez Marszałka Województwa, wraz z rejestrem udzielanych zezwoleń w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, a także informacje zebrane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, publikacje Głównego Urzędu Statystycznego.

W celu oceny założeń planu gospodarki odpadami ustawa o odpadach nakłada na organy wykonawcze województw, powiatów i gmin obowiązek sporządzania co 2 lata sprawozdania z realizacji planów gospodarki odpadami, które stosownie przedkłada się: sejmikowi województwa, radzie powiatu i radzie gminy. Sprawozdania przygotowywane są hierarchicznie tj. sprawozdanie z realizacji planu wyższego szczebla obejmuje ocenę planu niższego szczebla. Jednocześnie plany gospodarki odpadami wszystkich szczebli, podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Zgodnie z ustawą o odpadach projekty planów podlegają zaopiniowaniu:

- projekt planu wojewódzkiego - przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz organy wykonawcze powiatów i gmin z terenu województwa,
- projekt planu powiatowego - przez zarząd województwa oraz przez organy wykonawcze gmin z terenu powiatu,
- projekt planu gminnego - przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Zgodnie z Kpgo 2010 przyjęto, iż w celu oceny realizacji zapisów ujętych w niniejszej aktualizacji WPGO, w sprawozdaniu z jej realizacji zawarte zostaną następujące informacje:

- wykazy wszystkich instalacji służących zagospodarowaniu odpadów, położone na terenie województwa podlaskiego, wraz z podaniem: rodzaju instalacji, nazwy, adresu, zdolności przerobowych, a dla składowisk odpadów dodatkowo określone zostaną: niewypełnione pojemności poszczególnych składowisk, przewidywana masa odpadów do przyjęcia do czasu zamknięcia składowiska,

- ocena spełniania przez instalacje wymagań prawnych i technicznych, a w przypadku niespełnienia wymagań, zostaną wskazane wymagania, które nie zostały spełnione wraz ze wskazaniem sposobu poprawy sytuacji,
- wykazy mogilników z określeniem ich lokalizacji i szacowaną ilością nagromadzonych tam przeterminowanych środków ochrony roślin, a także informacje dotyczące zlikwidowanych mogilników w okresie sprawozdawczym.

W celu określenia czy województwo podlaskie jest samowystarczalne w zakresie gospodarki odpadami, zakłada się, iż w sprawozdaniu zostanie przeprowadzona ogólna ocena stanu gospodarki odpadami prowadzona na terenie województwa, a także analiza zdolności przerobowych instalacji, z jednoczesnym określeniem rodzajów odpadów, dla których występują zarówno nadwyżki, jak i niedobory mocy przerobowych.

Ocena realizacji założonych w WPGO kierunków i celów w gospodarce odpadami na terenie województwa podlaskiego prowadzona będzie w oparciu o:

- porównanie wyznaczonych wskaźników odpowiadających założonym w planie celom,
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych parametrów,
- ocenę stopnia realizacji zapisanych w planie zadań, wynikającą z realizacji powiatowych i gminnych PGO, informacje z instytucji i urzędów.

W poniższej tabeli przyjęto wskaźniki, dzięki którym możliwe będzie określenie stopnia realizacji założonych w WPGO celów i zadań.

Tabela Nr 34. Wykaz proponowanych wskaźników efektywności realizacji Planu gospodarki odpadami

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
1.	Masa odpadów wytworzonych ogółem	Mg
2.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
4.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%
5.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%
6.	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%
7.	Odsetek zaktualizowanych powiatowych planów gospodarki odpadami	%
8.	Odsetek zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	%

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Odpady komunalne		
9.	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
10.	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
11.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
12.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
13.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
14.	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	Mg
15.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne - ogółem	Szt.
16.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne - ogółem	Mg
17.	Liczba instalacji do biologiczno – mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
Odpady niebezpieczne		
18.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
19.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
20.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
21.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
23.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
24.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	Mg
25.	Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	Mg
26.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Mg
27.	Liczba stacji demontażu	szt.
28.	Liczba punktów zbierania pojazdów	szt.
29.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji	Mg
30.	Poziom odzysku odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji	%
31.	Poziom recyklingu odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji	%
Komunalne osady ściekowe		
32.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg s.m.
33.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%
34.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%
35.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
36.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	%
37.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowiskach odpadów	%

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
NA LATA 2007 – 2010

Odpady opakowaniowe		
38	Masa opakowań wprowadzonych na rynek wraz z produktami	Mg
39	Masa opakowań ze szkła wprowadzonych na rynek z produktami	Mg
40	Masa opakowań z tworzyw sztucznych wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
41	Masa opakowań z papieru i tektury wprowadzonych z produktami na rynek	Mg
42	Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych - ogółem	%
43	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych - ogółem	%
44	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
45	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
46	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%

Źródło: Kpgo 2010

IX. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 40, ust.1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska wymagane jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Głównym celem sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania planu jest określenie skutków jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010*.

Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z art. 41, ust.2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

1. Informacje o zawartości, głównych celach *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 - 2010* oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Plan gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2018 sporządzony został dla osiągnięcia celów założonych w Polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad dotyczących (art. 14, ust. 1 ustawy odpadach):

- zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczeniu ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewnienia zgodnie z zasadami ochrony środowiska odzysku, jeżeli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów,
- zapewnienia zgodnie z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienia odpadów, których powstawaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi (art. 5 ustawy o odpadach),

a także stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach ochrony środowiska (art. 14, ust. 1 ustawy odpadach).

Zakres wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami oraz z art. 14, ust.2 ustawy o odpadach.

W celu dokładnej analizy gospodarki odpadami prowadzonej na terenie województwa podlaskiego odpady podzielono na trzy główne grupy:

- odpady komunalne,
- odpady niebezpieczne,
- pozostałe odpady, w tym odpady powstające w przemyśle, osady ściekowe, przy czym szczegółowo odniesiono się do tych rodzajów odpadów, dla których zidentyfikowano znaczące problemy.

Odpady komunalne

W tabeli poniżej przedstawiono bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku.

Tabela Nr 35. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku

L.p.	Nazwa	Ilość wytworzonych odpadów [Mg/rok]	
		Obszar miejski	Obszar wiejski
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	8643,38	2015,62
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	6342,42	1479,03
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym	202666,16	47260,72
3.1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	66879,84	8506,92
3.2	<i>Odpady zielone</i>	4053,32	1890,43
3.3	<i>Papier i tektura</i>	40533,23	5671,29
3.4	<i>Odpady wielomateriałowe</i>	8106,65	1417,82
3.5	<i>Tworzywa sztuczne</i>	28373,26	5671,29
3.6	<i>Szkło</i>	16213,29	3780,86
3.7	<i>Metal</i>	10133,31	2363,04
3.8	<i>Odzież, tekstylia</i>	2026,66	472,61

3.9	<i>Drewno</i>	4053,32	945,21
3.10	<i>Odpady niebezpieczne</i>	2026,66	472,61
3.11	<i>Odpady mineralne</i>	20266,62	16068,64
4	Odpady z targowisk	2217,9	517,21
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	4883,28	1138,76
6	Odpady wielkogabarytowe	8774,33	2046,14
Łącznie		233 527,47	54 457,48
		287 984,95	

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników d'Obryn, Szalińska 2005 r. i Kpgo 2010

Wytworzone odpady komunalne zbierane były jako zmieszane oraz selekcyonowane. Poniżej przedstawiono łączną ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu województwa podlaskiego w 2005 r.

Tabela Nr 36. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.

	Ilość odpadów
Odpady zebrane selektywnie	4785,00
Odpady komunalne zmieszane	263 205,00
Łącznie	267 991,00

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Ochrona Środowiska i Leśnictwo w Województwie Podlaskim w 2006 r.,

Od 2003 roku w województwie podlaskim obserwuje się sukcesywny spadek wytwarzanych oraz zbieranych odpadów komunalnych. W 2005 roku wytworzono 287 984,95 Mg odpadów, z czego zebrano i przekazano do zagospodarowania około 93 % ogólnej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Dominującym sposobem postępowania z odpadami było unieszkodliwianie za pomocą składowania. W 2005 roku na składowiskach zdeponowano około 80,53 % wszystkich odpadów zebranych z terenu województwa podlaskiego.

Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest przede wszystkim działalność przemysłowa i usługowa. Nie mniej jednak odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia,

szkolnictwie. W latach 2003 – 2006 na terenie województwa podlaskiego wytworzono następujące ilości odpadów niebezpiecznych:

- 2003 r. 2259,535 Mg,
- 2004 r. 5703,121 Mg,
- 2005 r. 4095,265 Mg,
- 2006 r. 4417,846 Mg.

Odpady niebezpieczne wytwarzane na terenie województwa podlaskiego najliczniej powstają w następujących grupach:

- grupa 13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19),
- grupa 16 – odpady nieujęte w innych grupach,
- grupa 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),
- grupa 18 – odpady medyczne i weterynaryjne.

Odpady zawierające PCB

Na terenie województwa podlaskiego w urządzeniach występuje łącznie 45,83 m³ i 72,13 Mg PCB

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska powinno następować sukcesywne oczyszczanie i eliminowanie instalacji lub urządzeń, w których wykorzystywane jest PCB. Substancję tą wykorzystywać można jedynie nie dłużej niż do 30 czerwca 2010 r.

Odpady zawierające azbest

Zgodnie z „Krajowym programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” szacuje się, iż na terenie województwa podlaskiego łącznie występuje 1 103 270 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego 1 083 170 Mg stanowią płyty azbestowo – cementowe, a 20 100 Mg rury azbestowo – cementowe. Informacje te dotyczą stanu na 2000 rok.

Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa wyroby te muszą zostać usunięte do końca 2032 roku.

Oleje odpadowe

Na terenie województwa podlaskiego ilość wytwarzanych olejów odpadowych sukcesywnie wzrasta: w roku 2003 wytworzono 829,288 Mg tych odpadów, w 2004 r. – 999,826 Mg, w 2005 r. - 1128,239 Mg, natomiast w 2006 r. - 1233,763 Mg.

Zużyte oleje wytwarzane na terenie województwa podlaskiego poprzez liczne firmy pośrednicze funkcjonujące na terenie województwa trafiają do organizacji odzysku.

Zużyte baterie i akumulatory

W województwie podlaskim od roku 2004 zauważono wzrost wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów, przy czym najliczniej powstającym rodzajem odpadów są baterie i akumulatory ołowiowe o kodzie 16 06 01*, stanowiące około 93% wytworzonych w ciągu roku odpadów z tej grupy.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne i weterynaryjne to specyficzna grupa odpadów, powstająca zarówno w placówkach medycznych, jak i weterynaryjnych, a także w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w trakcie prowadzenia badań i doświadczeń naukowych. Na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006 powstawały następujące ilości odpadów z leczenia i profilaktyki medycznej i weterynaryjnej:

- 2003 r. 674,139 Mg,
- 2004 r. 836,719 Mg,
- 2005 r. 697,764 Mg,
- 2006 r. 752,460 Mg.

Szacuje się, iż odpady niebezpieczne, powstające w grupie odpadów z leczenia i profilaktyki medycznej i weterynaryjnej stanowią ok. 17% wszystkich odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie województwa. Dominującym sposobem postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi są głównie procesy spalania.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Na terenie województwa podlaskiego w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w 2005 r. powstało 10648,425 Mg, przy czym najliczniejszą grupą powstających odpadów były metale żelazne (kod 16 01 17), szkło (kod 16 01 20), tworzywa sztuczne (kod 16 01 19), a także zużyte opony (kod 16 01 03) i zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy niezawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów (kod 16 01 06). Oszacowano, że w 2005 r. w wyniku demontażu pojazdów powstało 114,425 Mg odpadów niebezpiecznych. Dominującym sposobem gospodarowania tymi odpadami są procesy odzysku oznaczone symbolami R11, R12, R13 i R14. W największym stopniu odzyskowi poddawane są zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy, w dalszej kolejności tworzywa sztuczne.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W 2005 r. na terenie województwa wytworzono łącznie 341,168 Mg odpadów pochodzących z zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (w tym 26,368 Mg stanowiły odpady niebezpieczne).

Przeterminowane środki ochrony roślin

Zgodnie z posiadanymi informacjami na terenie województwa podlaskiego występują trzy mogilniki, które zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem powinny zostać zlikwidowane do 2010 r.

Pozostałe odpady

Zużyte opony

W latach 2003 i 2004 na terenie województwa podlaskiego ilość zużytych opon utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie - w granicach 207 – 213 Mg. W roku 2005 zauważono znaczny wzrost ilości wytworzonych opon, do poziomu równego 329,05 Mg, w roku 2006 – spadek do wartości równej 239,9 Mg.

Dominującym sposobem gospodarowania tymi odpadami są procesy odzysku – głównie R11, R12, R13 i R14. Oprócz procesów odzysku zużyte opony w latach 2003 – 2006 poddawane były procesom unieszkodliwiania: D1, D3, D5, D7, D12.

Przy czym ilość unieszkodliwianych odpadów była niewielka, na co zapewne ma wpływ brak dokładnej sprawozdawczości w tym zakresie.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Ilość wytwarzanych w województwie podlaskim odpadów budowlanych wykazywała tendencję wzrostową od roku 2003, w którym wytworzono 11547,14 Mg odpadów, do 2005 r., w którym powstało 17761,37 Mg odpadów, po czym w 2006 r. odnotowano niewielki spadek do wartości 15587,56 Mg. Wśród odpadów budowlanych najliczniejszą grupę odpadów stanowią odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, żelazo i stal oraz mieszaniny metali. Odpady budowlane były poddawane zarówno procesom odzysku, jak i procesom unieszkodliwiania, w 2005 r. odzyskano 21,9% wytworzonych odpadów budowlanych, unieszkodliwiono – ok. 18,5% odpadów.

Komunalne osady ściekowe

W związku ze wzrastającą ilością oczyszczalni ścieków na terenie województwa zaobserwowano stopniowy wzrost powstających osadów ściekowych – od ok. 13000 Mg s.m. w latach 2003 i 2004 do 15846 Mg w roku 2005. Głównym sposobem postępowania z osadami jest ich składowanie (9293 Mg s.m. w 2005 r.), wykorzystanie w rolnictwie (2000 Mg s.m. w roku 2005) oraz wykorzystanie do rekultywacji terenów w tym na cele rolne (100 Mg s.m. w 2005 r.).

Odpady z wypadków i powstałe w wyniku awarii przemysłowej lub poważnej awarii przemysłowej

Źródłem powstawania odpadów powstałych w wyniku awarii przemysłowej lub poważnej awarii przemysłowej są przede wszystkim akcje ratownicze lub gaśnicze prowadzone na terenach zakładów przemysłowych, a także dalekosiężny transport ciekłych i gazowych paliw energetycznych oraz transport materiałów niebezpiecznych. Na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006 miały miejsca 1603 zdarzenia, w trakcie których wykorzystano łącznie 25260 kg sorbentów i neutralizatorów oraz 165 dm³ neutralizatorów.

Na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje sieć instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania i odzysku odpadów:

- 25 stacji demontażu pojazdów,
- 6 punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- 11 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady opakowaniowe i tworzywa sztuczne;
- 2 Zakłady Utylizacji Odpadów Komunalnych (ZUOK w Hryniewiczach w skład którego wchodzi: sortownia i kompostownia KNEER, ZUOK w Suwałkach składający się z: sortowni i biostabilizatora DANO);
- sortownia w Zakładzie Recyklingu w Dolistowie;
- 3 instalacje kompostujące osady z oczyszczalni (Zambrowskie Ciepłownictwo Wodociągów; Miejskie przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno – Ściekowej Sp. z o.o w Kolnie),
- 5 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady pochodzenia zwierzęcego i roślinnego w przetwórstwie produktów spożywczych;
- 7 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady z procesów termicznych;
- 6 instalacji i urządzeń przetwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej;
- 7 instalacji i urządzeń do odzysku odpadów z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury;
- 1 linia technologiczna służąca do przetwarzania odpadów wielomateriałowych;
- 4 instalacje unieszkodliwiające termicznie odpady medyczne i weterynaryjne;
- 2 zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 1 zakład prowadzący produkcję i odzysk węgla aktywnego.

Zestawienie instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów przedstawiono w załączniku Nr 7.

Aktualnie na terenie województwa funkcjonuje 88 składowisk, w tym 85 przyjmujących odpady komunalne.

Zgodnie z Kpgo 2010, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 233 Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2006 r., przewiduje się do końca 2009 roku zamknięcie obiektów niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych.

Zgodnie z powyższym, przewidzianych jest do zamknięcia do końca 2009 roku 44 obiektów niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych oraz 8 składowisk spełniających wymagania formalne i techniczne dla których wydana została decyzja o zamknięciu składowiska lub są przewidziane do zamknięcia.

Mapa nr 1 umieszczona w załączniku Nr 6 przedstawia funkcjonujące składowiska na terenie województwa podlaskiego.

2. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2018*

Analiza aktualnego stanu stopnia obciążenia środowiska odpadami zawiera informacje o ilości i wielkości składowisk oraz określa stopień zagrożenia środowiska wynikający ze składowania odpadów.

Na terenie województwa podlaskiego dominującym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi jest ich deponowanie na składowiskach odpadów. Szacuje się, iż w roku 2005 zdeponowano na składowiskach ponad 80% zebranych odpadów komunalnych.

Powstające na terenie województwa odpady inne niż komunalne również poddawane były procesom składowania. Nie mniej jednak analizując gospodarkę odpadami w sektorze gospodarczym zauważono, iż w wyniku braku dokładnej i rzetelnej sprawozdawczości w większości przypadków oszacowanie ilości odpadów unieszkodliwianych za pomocą składowania jest trudne, a podane dane zaniżone.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w 2005 r. składowaniu poddano: ok. 0,2% opadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ok. 18,5% odpadów z budowy, 0,3 % zużytych opon, ok. 59% komunalnych osadów ściekowych, w 2006 r. składowano ok. 1,6% zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Poprzez składowanie unieszkodliwiane są również powstające na terenie województwa podlaskiego odpady azbestowe. Obecnie w województwie znajduje się jedna kwatera na odpady azbestowe, zlokalizowana na składowisku odpadów w miejscowości Miastkowo.

Na terenie województwa podlaskiego obecnie eksploatowanych jest 88 składowisk odpadów komunalnych oraz odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne. Z podanej ilości, aż 44 obiektów (składowisk) będących w trakcie eksploatacji, nie spełnia minimalnych wymagań technicznych formalnych. Dodatkowo na obszarze województwa zlokalizowanych jest wiele „dzikich” wysypisk śmieci. Deponowanie odpadów na składowiskach niespełniających wymogów prawa, a także nielegalnych wysypiskach stwarza poważne zagrożenie dla środowiska.

Poważny problem stanowią również odpady ulegające biodegradacji, które przede wszystkim unieszkodliwiane są za pomocą składowania. W celu redukcji ilości tego rodzaju odpadów kierowanych na składowiska należy podjąć działania zmierzające do intensyfikacji budowy obiektów do termicznego i biologicznego przekształcania odpadów ulegających biodegradacji.

Po wnikliwej analizie zaobserwowano tendencję spadkową zarówno w odniesieniu do ilości odpadów wytworzonych, jak i zebranych. Zaobserwowano również, iż do odzysku i unieszkodliwiania przekazano 93 % łącznej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Zakłada się, iż spowodowane to jest między innymi niezawieraniem umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz brakiem kontroli ze strony gmin spełniania wymogów zezwoleń w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli, przez co odpady komunalne wywożone były na dzikie wysypiska śmieci. Przeprowadzona ankietyzacja Urzędów Gmin wskazuje, iż na obszarze województwa jest 140 dzikich wysypisk śmieci. Często również na obszarach wiejskich odpady wytwarzane są zagospodarowywane we własnych gospodarstwach. Dodatkowo zakłada się, iż w badanym okresie istniała niezgodność ze stanem faktycznym rejestracji ilości odpadów komunalnych trafiających do odzysku i unieszkodliwiania. Jednym z powodów takiego stanu był brak wag na wielu składowiskach odpadów.

Podane powyżej problemy związane z gospodarką odpadami na terenie województwa podlaskiego dowodzą, że w przypadku braku realizacji projektowanego WPGO sytuacja związana z gospodarowaniem odpadami nie ulegnie polepszeniu, co wpłynie negatywnie na środowisko.

3. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym, znaczącym oddziaływaniem

W aktualizowanym obecnie *Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego* zaproponowano utworzenie 7 zakładów zagospodarowania odpadów. Przed przystąpieniem do realizacji zaplanowanych inwestycji nastąpi ocena oddziaływania na środowisko w odniesieniu do ustalonego otoczenia i rozpoznanego środowiska narażonego na potencjalne oddziaływanie. Podczas ustalania lokalizacji ZZO w szczególności uwzględniono wymagania ministerialne, jak również istniejącą lokalną infrastrukturę i zawarte już porozumienia międzygminne w zakresie wspólnej gospodarki odpadami.

W odniesieniu do odpadów komunalnych, w przypadku braku utworzenia ZZO i obowiązku zamknięcia do 2009 r. obiektów (składowisk) niespełniających wymagań zwiększy się ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany.

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko odpadów niebezpiecznych, jak i pozostałych odpadów należy dążyć do edukacji mającej na celu promowanie odpowiednich działań w zakresie odpowiedniego zbierania i gospodarowania tego rodzaju odpadami. Dzięki temu nastąpi ograniczenie wpływu odpadów na środowisko, w przeciwnym razie odpady te mogłyby wywołać znaczące szkody we wszystkich jego strefach.

4. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010*, w szczególności dotyczących obszarów chronionych

Na etapie projektowania *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 - 2010* zidentyfikowano następujące, główne problemy związane z gospodarką odpadami:

- niewielki postęp w zakresie zmniejszania ilości odpadów deponowanych na obiektach, które w większości przypadków nie spełniają minimalnych wymagań technicznych i formalnych, w związku z czym będą musiały być zamknięte do 2009 r.,

- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- duża ilość nielegalnych wysypisk śmieci na terenie województwa,
- duża ilość obiektów (składowisk) niespełniających minimalnych wymagań formalnych i technicznych, które muszą być zamknięte do końca 2009 r.,
- brak instrumentów dyscyplinowania jednostek samorządu terytorialnego w przypadku niewypełnienia przez nie obowiązków ustawowych, około 30 % mieszkańców nie jest objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów, 50 % mieszkańców objęta jest selektywnym systemem zbierania odpadów,
- brak wiarygodnych wskaźników wytwarzania odpadów, wynikający z braku badań składu morfologicznego odpadów powstających zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich,
- niska aktywność niektórych gmin w działaniach związanych z tworzeniem ponadgminnych jednostek organizacyjnych,
- brak skutecznych metod wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- duża ilość powstających głównie na obszarach wiejskich odpadów z tworzyw sztucznych z produkcji rolnej, w tym folii po sianokiszonkach, sznurków, worków,
- brak dokładnej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie województwa podlaskiego oraz wiarygodnych informacji dotyczących ilości PCB,
- duże rozproszenie odpadów z sektora gospodarczego, w tym odpadów niebezpiecznych, z jednoczesnym niekiedy słabo rozwiniętym systemem zbierania, gromadzenia i transportu tych odpadów,
- brak wiarygodnych i rzetelnych danych o ilości i sposobach gospodarowania odpadami zwłaszcza z sektora gospodarczego, wynikający z niskiej sprawozdawczości składanej przez wytwórców odpadów do Urzędu Marszałkowskiego.

W odniesieniu do potencjalnego zagrożenia obszarów chronionych występujących na obszarze województwa podlaskiego, w tym obszarów Natura 2000 najistotniejszy wpływ będą miały projektowane zakłady ZZO.

5. Określenie, analiza i ocena celi ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Zgodnie z Kpgo 2010 wojewódzki plan gospodarki odpadami zakłada, jako cel dalekosiężny dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, szczególnie zasada postępowania z odpadami zgodnie z następującą hierarchią:

- zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczania ich właściwości niebezpiecznych,
- wykorzystanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów.

W przypadku, gdy niemożliwy jest odzysk odpadów należy je unieszkodliwiać, przy czym składowanie traktuje się jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami.

Dodatkowo zgodnie z „Polityką ekologiczną państwa” przyjęto:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska, a zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowisko odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013 roku nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50 % masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich składowisk, na terenie których składowane są odpady, nie spełniających standardów Unii Europejskiej,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 roku,
- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania,

- zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofywanych z eksploatacji,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami.

Za nadrzędne cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa podlaskiego przyjęto:

- objęcie zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców województwa do 2010 r.,
- objęcie wszystkich mieszkańców województwa systemem selektywnego zbierania odpadów do 2010 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów, tak aby nie było składowanych więcej niż:
 - 75% masy tych odpadów w 2010 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
 - 50% masy tych odpadów w 2013 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
 - 35% masy tych odpadów, w 2020 r., w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych maksymalnie do 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r..

W stosunku do odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne (ujętych w niniejszym *Planie* jako pozostałe odpady) założono następujące cele:

- wyeliminowanie i zniszczenie PCB do końca 2010 r.,
- sukcesywna eliminacja wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa do 2032 r.
- wprowadzenie selektywnego zbierania poszczególnych grup odpadów,
- osiągnięcie założonych poziomów odzysku i recyklingu,
- ograniczenie składowania osadów ściekowych, natomiast zwiększenie ilości osadów wykorzystywanych rolniczo, przy dotrzymaniu wymogów jakościowych oraz zwiększenie ilości osadów unieszkodliwianych metodami termicznymi,

- podnoszenie świadomości ekologicznej ludności i prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Powyższe cele będą realizowane poprzez działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, jak również działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, a także poprzez realizację planu redukcji odpadów ulegających biodegradacji, planu zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, jak również planu unieszkodliwiania PCB, azbestu oraz dekontaminacji i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB.

6. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe

Głównym celem projektowanego WPGO jest poprawa istniejącego stanu środowiska w zakresie gospodarki odpadami. Nie mniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko, w szczególności na jakość powietrza, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, przyrodę, krajobraz oraz zabytki, jak również mogą wykazywać oddziaływanie akustyczne.

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego będą planowane instalacje związane z termicznym przekształcaniem odpadów oraz kompostownie. W trakcie funkcjonowania tych zakładów do powietrza emitowane będą głównie tlenki azotu, dwutlenki siarki, chlorowodór, fluorowodór, tlenek węgla, frakcje pyłów oraz substancje odorowe.

Na wody powierzchniowe i podziemne negatywnie mogą oddziaływać składowiska odpadów, zwłaszcza te, które nie spełniają odpowiednich wymogów, nie posiadają uszczelnienia dna oraz składowiska, na których po zamknięciu i zrehabilitowaniu nie ujmuje się i nie unieszkodliwia odcieków.

Zakłada się, iż największy wpływ na jakość gleb będą wywierały składowiska odpadów, których eksploatacja może przyczynić się między innymi do zmiany składu morfologicznego gleb oraz wpłynąć niekorzystnie na procesy glebotwórcze.

W celu uniknięcia negatywnego wpływu na przyrodę i krajobraz planowane instalacje zlokalizowane będą na terenach poza obszarami chronionymi i będą właściwie wkomponowane w otaczającą architekturę.

Planowane inwestycje z zakresu gospodarki odpadami zobligowane będą do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, w związku z czym zakłada się, iż nie będą one negatywnie wpływały na zabytki.

System gospodarki odpadami wpływa również na emisję hałasu. Jest to związane z transportem odpadów, a także niektórymi działaniami technologicznymi. Jednakże oddziaływania te są niewielkie.

Tabela Nr 37. Wyniki analizy przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko projektowanego WPGO

<i>Oddziaływanie</i>	<i>Hałas</i>	<i>Powietrze</i>	<i>Powierzchnia ziemi</i>	<i>Wody powierzchniowe i podziemne</i>
<i>Bezpośrednie</i>	-	+	+	+
<i>Pośrednie</i>	+	-	-	-
<i>Wtórne</i>	-	-	-	+
<i>Skumulowane</i>	-	-	+	-
<i>Krótkoterminowe</i>	+	-	-	-
<i>Średnioterminowe</i>	-	-	-	-
<i>Długoterminowe</i>	-	-	+	+
<i>Stałe</i>	-	+	-	-
<i>Chwilowe</i>	+	-	-	-

7. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego WPGO

Zarówno zaproponowane, jak i istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów mogą być źródłem negatywnych oddziaływań na środowisko, które może być zminimalizowane poprzez:

- oczyszczanie spalin z instalacji do termicznego przekształcania odpadów,
- oczyszczanie ścieków,
- właściwe postępowanie z odpadami przeznaczonymi do odzysku i unieszkodliwiania,
- stosowanie biofiltrów i płuczek w kompostowniach w celu ograniczenia emisji substancji odorowych,
- ujmowanie biogazu i odcieków, a także budowa rowów opaskowych na składowiskach odpadów.

8. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem jego wyboru oraz opis metod dokonania oceny przeprowadzonej do tego wyboru, w tym także wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z uwagi na fakt, iż na terenie województwa podlaskiego ok. 50% mieszkańców nie jest objętych selektywnym zbieraniem odpadów, jako rozwiązanie alternatywne proponuje się wdrażanie następujących metod selektywnego zbierania odpadów:

- selektywne zbieranie „u źródła” – w oparciu o indywidualne zbieranie odpadów na każdej posesji, która może odbywać się w następujących systemach:
 - system dwupojemnikowym – w jednym pojemniku gromadzi się suche surowce wtórne, w drugim odpady organiczne i mineralne (w tym mokre i zabrudzone),
 - system trójpojemnikowy – dodatkowo w tym systemie wydzielane są bioodpady,

- system wielopojemnikowy – gromadzenie odpadów w niewielkich pojemnikach lub workach foliowych, a następnie przekazywanie ich do zbiorczych punktów gromadzenia i segregacji odpadów lub zbieranie oddzielnie,
- kontenery „ustawiane w sąsiedztwie” – w wybranych punktach miasta ustawiane są specjalne, odpowiednio oznakowane zbiorniki, obsługujące od 500 do 1000 mieszkańców, w zasięgu 200m,
- zbiorcze punkty gromadzenia odpadów – ogrodzone, strzeżone i miejsca wyposażone w kontenery i pojemniki, obsługujące od 10 000 do 25 000 gospodarstw domowych, do których mieszkańcy mogą dowozić przeważnie bezpłatnie różnego rodzaju odpady.

Zakłada się, iż na etapie realizacji planowanych w WPGO inwestycji z zakresu gospodarki odpadami pojawiać się będą następujące trudności:

- zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości strumienia odpadów,
- dostępność terenów spełniających odpowiednie warunki geologiczne, hydrogeologiczne i przyrodnicze,
- duży udział obszarów chronionych na terenie województwa,
- odpowiednie zabezpieczenie finansowe, które umożliwi realizację inwestycji,
- akceptacja społeczna.

9. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko stanowi integralną część projektu *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010*. W trakcie sporządzania prognozy posłużono się zarówno posiadaną wiedzą w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko, jak i informacjami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku, a także danymi pozyskanymi z ankiet wypełnionych przez samorządy gminne, powiatowe, zarządców składowisk.

Ze względu na fakt, iż projektowany *Plan gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego* podlegał będzie opiniowaniu, ostateczna wersja zarówno projektowanego dokumentu, jak i niniejszej prognozy, po uwzględnieniu uwag i wniosków wniesionych w trakcie opiniowania może ulec zmianom.

10. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza realizacji postanowień projektowanego planu gospodarki odpadami będzie zgodna z ustawą o odpadach, która nakłada obowiązek zarówno aktualizowania planów gospodarki odpadami (nie rzadziej niż co 4 lata), jak i sporządzania co 2 lata sprawozdania z realizacji PGO. Dodatkowo, w celu monitorowania stanu gospodarki odpadami na terenie województwa podlaskiego, w projektowanym dokumencie zaproponowano wskaźniki realizacji *Planu*. Przy czym źródłem informacji dla założonych wskaźników będą mogły być dane pozyskane z wojewódzkiej bazy danych dotyczącej gospodarowania odpadami, publikacje GUS, ankietyzacja urzędów gmin, zarządców składowisk. Wskaźniki monitoringu pozwolą zarówno na ilościową, jak i jakościową ocenę i weryfikację zaproponowanego systemu gospodarki odpadami.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko. Jedyne możliwe takie oddziaływanie jest w przypadku transgranicznego przemieszczania się odpadów w szczególności odpadów niebezpiecznych. Na każdy międzynarodowy obrót odpadami niezbędne jest uzyskanie zezwolenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz spełnienie szeregu innych wymagań prawnych.

Po wejściu Polski do strefy Schengen służby graniczne nie będą miały możliwości objęcia nadzorem wszystkich przewożonych towarów, w tym transgranicznego przemieszczania odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych na granicy z Litwą.

Z uwagi na fakt, iż na terenie województwa podlaskiego nie ma parkingów spełniających stosowane wymagania, na które w przypadku stwierdzenia przez odpowiednie służby nieprawidłowości mogłyby być kierowane pojazdy przewożące materiały niebezpieczne, istnieje konieczność wyznaczenia takich miejsc, bądź modernizacji już istniejących parkingów, które nie spełniają wymagań.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym prognozy oddziaływania planu

Niniejsza prognoza jest częścią *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010 z perspektywą na lata 2011 – 2018*. Głównym celem sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania planu jest określenie skutków jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji niniejszego *Planu*. Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z art. 41, ust.2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W dokumencie tym przedstawiono skrótowo WPGO z omówieniem poszczególnych grup odpadów. Zwrócono również uwagę na potencjalne zagrożenia związane z realizacją zadań zaplanowanych w WPGO oraz przedstawiono ryzyko związane z niewypełnieniem zaplanowanych w Planie działań.

Zakłada się, że realizacja założonych działań przyczyni się do ograniczania ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Poprzez budowę ZZO zmniejszy się ilość odpadów unieszkodliwianych za pomocą składowania, natomiast zwiększy się ilość odzyskiwanych surowców wtórnych.

W prognozie określono również źródła negatywnych oddziaływań, które mogą być powodowane poprzez istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Jednakże oddziaływania te mogą być minimalizowane poprzez:

- oczyszczanie spalin z instalacji do termicznego przekształcania odpadów,
- oczyszczanie ścieków,
- właściwe postępowanie z odpadami przeznaczonymi do odzysku i unieszkodliwiania,
- stosowanie biofiltrów i płuczek w kompostowniach w celu ograniczenia emisji substancji odorowych,
- ujmowanie biogazu i odcieków, a także budowa rowów opaskowych na składowiskach odpadów.

Podsumowując stwierdza się, iż wdrożenie *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 - 2010* przyczyni się do polepszenia sytuacji związanej z gospodarką odpadami.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument powstał na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, która w art. 14 pkt 14 mówi o obowiązku sporządzania co 4 lata aktualizacji planów gospodarki odpadami. Przedmiotowe opracowanie stanowi aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego, który został przyjęty 27 czerwca 2003 roku Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr IX/81/03.

Zakres wojewódzkiego planu gospodarki odpadami na lata 2007 – 2010 jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

Aktualizacja *Planu gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2007 – 2010* składa się z dziesięciu rozdziałów, w których przedstawiono charakterystykę województwa, opis aktualnego stanu gospodarki odpadami na terenie województwa podlaskiego, identyfikację problemów w zakresie gospodarki odpadami, zakładane cele i kierunki działań usprawniające system gospodarowania odpadami oraz podział województwa na regiony zagospodarowania odpadów, przewidywane koszty, potencjalne źródła finansowania, prognozę oddziaływania planu na środowisko oraz streszczenie.

Powstające na terenie województwa podlaskiego odpady, w niniejszym opracowaniu podzielono na trzy podstawowe grupy – odpady komunalne, niebezpieczne oraz pozostałe rodzaje odpadów.

Źródłami powstawania odpadów komunalnych są zarówno gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury. W 2005 roku mieszkańcy województwa podlaskiego wytworzyli 287 984,95 Mg odpadów komunalnych, z czego 144 156,58 Mg stanowiły odpady ulegające biodegradacji. Szacuje się, iż około 93 % wytworzonych odpadów poddano procesom unieszkodliwiania i odzysku.

Wśród odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie województwa podlaskiego najliczniejszą grupę powstających odpadów stanowią oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw, a także odpady z grupy odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oraz odpady medyczne i weterynaryjne. Głównym sposobem postępowania z tymi odpadami są procesy odzysku (R11, R12, R13, R14).

Do grupy odpadów pozostałych zaliczono zużyte opony, odpady budowlane, komunalne osady ściekowe, odpady poakcyjne i powypadkowe oraz inne odpady z wyłączeniem odpadów komunalnych, przy czym najliczniejszą grupę stanowiły odpady z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz obiektów infrastruktury drogowej.

Prognozy wytwarzania odpadów na terenie województwa podlaskiego wskazują na fakt, iż ilość powstających odpadów komunalnych, niebezpiecznych oraz pozostałych w kolejnych latach odznaczać się będzie tendencją wzrostową.

Przeprowadzona analiza wyżej wymienionych grup odpadów pozwoliła na zidentyfikowanie następujących głównych problemów związanych z gospodarką odpadami:

1. w grupie odpadów komunalnych:

- około 30 % mieszkańców nie jest objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów, a około 50 % mieszkańców nie jest objęta systemem selektywnego zbierania,
- brak skutecznych metod wydzielania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- duża ilość obiektów niespełniających minimalnych wymagań technicznych i formalnych, które powinny/muszą być zamknięte do 2009 roku oraz znaczna ilość nielegalnych wysypisk śmieci na terenie województwa,
- brak systematycznych badań morfologii odpadów powstających na terenach miejskich, jak i wiejskich,
- niewielki postęp w zakresie zmniejszania ilości odpadów deponowanych na składowiskach, na korzyść metod odzysku odpadów,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,

2. w grupie odpadów niebezpiecznych:

- brak pełnej sprawozdawczości składanej przez właścicieli i zarządców obiektów zawierających wyroby azbestowe oraz PCB na terenie województwa, w tym informacji na temat ilości i miejsc ich występowania i ich stanu,
- duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów niebezpiecznych, zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz słabo rozwinięty system zbierania tych odpadów,

- brak pełnej sprawozdawczości dot. ilości i sposobów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, składanej przez przedsiębiorców do Urzędu Marszałkowskiego,
 - masowy import pojazdów z zagranicy, wśród których znajdują się także pojazdy już wyeksploatowane oraz prowadzenie demontażu pojazdów poza stacjami demontażu,
 - ograniczone środki finansowe na sukcesywną likwidację azbestu, PCB oraz mogilników,
 - brak miejsc składowania odpadów niebezpiecznych na terenie województwa podlaskiego
- 3.** w grupie odpadów pozostałych:
- nielegalne spalanie części zużytych opon,
 - niski udział selektywnego zbierania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, zwłaszcza wśród gospodarstw domowych,
 - duży udział osadów ściekowych magazynowanych na terenie oczyszczalni ścieków,
 - duży udział osadów ściekowych unieszkodliwianych poprzez składowanie, w porównaniu z osadami ściekowymi wykorzystanymi, np. rolniczo.

Uwzględniając zidentyfikowane problemy oraz prognozowane zmiany w ilości powstających odpadów wyznaczono następujące nadrzędne cele w zakresie gospodarki odpadami:

- 1.** w grupie odpadów komunalnych:
- objęcie zorganizowanym oraz selektywnym systemem zbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców województwa do 2010 r.
 - zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów, tak aby nie było składowanych więcej niż:
 - 75% masy tych odpadów w 2010 r.,
 - 50% masy tych odpadów w 2013 r.,
 - 35% masy tych odpadów w 2020 r.,w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych maksymalnie do 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.
- 2. w grupie odpadów niebezpiecznych:
 - całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska w terminie do końca 2010 r.
 - wprowadzenie selektywnego zbierania olejów odpadowych, a także uzyskanie co najmniej 50 % poziomu odzysku i co najmniej 35 % poziomu recyklingu w okresie obejmującym lata 2008 – 2011,
 - rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów zbierania wynikających z dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającą dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. UE L 266, z 26.09.2006), w latach 2007 – 2009 osiągnięcie poziomów recyklingu i odzysku zgodnych z ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej, w latach 2008 – 2009 poziomów wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych,
 - w okresie od 2007 do 2018 roku głównym celem w zakresie odpadów medycznych i weterynaryjnych będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania tych odpadów oraz przeprowadzanie modernizacji spalarni tych odpadów,
 - zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, jak również odzysku odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji, wraz z osiągnięciem następujących poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku:
 - od 01.01.2006 r. odpowiednio 75% i 70% dla pojazdów wyprodukowanych przed 01.01.1980 r. oraz 85% i 80% dla pozostałych pojazdów,

- od 01.01.2015 r. odpowiednio 95% i 85% niezależnie od daty produkcji pojazdu.
 - rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz uzyskanie zakładanych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym poziomów odzysku i recyklingu,
 - inwentaryzacja oraz sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest i zapewnienie bezpiecznego unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów na terenie województwa podlaskiego.
 - likwidacja istniejących na terenie województwa podlaskiego mogilników zawierających przeterminowane chemikalia, środki ochrony roślin i opakowania po tych środkach w terminie do końca 2010 r. oraz prowadzenie prac poszukiwawczych ewentualnie niezidentyfikowanych mogilników,
- 3. w pozostałej grupie odpadów:**
- rozbudowa selektywnego zbierania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w celu osiągnięcia w 2010 roku poziomu odzysku równego 50 %, a w roku 2018 – 80 %.
 - ograniczenie składowania osadów ściekowych, natomiast zwiększenie ilości osadów wykorzystywanych rolniczo, przy dotrzymaniu wymogów jakościowych oraz zwiększenie ilości osadów unieszkodliwianych metodami termicznymi,
 - zwiększenie poziomu zbierania zużytych opon oraz rozbudowa systemu zagospodarowywania tego rodzaju odpadów, jak również osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu,
 - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zgodnych z określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych.

Powyższe cele będą realizowane poprzez podjęcie odpowiednich kierunków działań zmierzających do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów na terenie województwa podlaskiego oraz ograniczania ich negatywnego oddziaływania na

środowisko, jak również poprzez działania wspomagające prawidłowe postępowania z odpadami.

Zgodnie z założeniami Krajowego planu gospodarki odpadami 2010, podstawę zagospodarowania odpadów stanowić będą Zakłady Zagospodarowania Odpadów (ZZO), które spełniać powinny następujące warunki:

- korzystać z najlepszych dostępnych technik,
- stanowić obiekty regionalne posiadające moce przerobowe wystarczające do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez 150 tys. mieszkańców,
- zapewniać co najmniej: sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji, mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie odpadów resztkowych i pozostałości z sortowni, demontaż odpadów wielkogabarytowych, składowanie przetworzonych odpadów resztkowych, gromadzenie odpadów niebezpiecznych, które następnie kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia.

Biorąc pod uwagę powyższe Województwo Podlaskie wstępnie podzielono na siedem Regionów Zagospodarowania Odpadów, w ramach których funkcjonować będą Zakłady Zagospodarowania Odpadów wraz z instalacjami pomocniczymi tj.:

- ZZO Suwałki w Zielonym Kamedulskim – obsługujący obszar zamieszkały przez 126 590 mieszkańców,
- ZZO Augustów - obsługujący obszar zamieszkiwany przez 156 465 mieszkańców,
- ZZO Hryniewicze - obsługujący obszar zamieszkiwany przez 325 420 mieszkańców,
- ZZO Czartoria - obsługujący obszar zamieszkiwany przez 170 640 mieszkańców,
- ZZO Czerwony Bór - obsługujący obszar zamieszkiwany przez 165 286 mieszkańców,
- ZZO Dubiażyn - obsługujący obszar zamieszkiwany przez 157 426 mieszkańców,
- ZZO Sokółka we wsi Karcze – obsługujący obszar zamieszkiwany przez 113 417 mieszkańców.

Podziału dokonano w uzgodnieniu z samorządami powiatowymi i gminnymi, biorąc pod uwagę istniejącą infrastrukturę oraz podpisane już porozumienia międzygminne i listy intencyjne. Zakłada się, że planowane Zakłady Zagospodarowania Odpadów i instalacje pomocnicze muszą zapewnić moce przerobowe niezbędne do zagospodarowania prognozowanych ilości wytwarzanych odpadów.

Realizacja zapisów *Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami* przyczyni się do polepszenia sytuacji związanej z gospodarką odpadami na terenie województwa podlaskiego.

SPIS TABEL

- Tabela Nr 1. Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku
- Tabela Nr 2. Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku
- Tabela Nr 3. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w 2005 roku
- Tabela Nr 4. Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2005 roku w województwie podlaskim
- Tabela Nr 5. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w 2005 roku na terenie województwa podlaskiego
- Tabela Nr 6. Odpady zebrane selektywnie z terenu województwa podlaskiego w 2005 roku
- Tabela Nr 7. Łączna ilość odpadów z selektywnego zbierania oraz wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych
- Tabela Nr 8. Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.
- Tabela Nr 9. Sposób postępowania z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie województwa podlaskiego w 2005 r.
- Tabela Nr 10. Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych w 2005 r. w województwie podlaskim
- Tabela Nr 11. Ilość odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez sektor gospodarczy na terenie województwa podlaskiego w podziale na grupy odpadów, stan na 2005 r.
- Tabela Nr 12. Ilość PCB w wyrobach zlokalizowanych w województwie podlaskim, stan na koniec 2006 roku
- Tabela Nr 13. Stan urządzeń zawierających PCB; stan na koniec 2006 r.
- Tabela Nr 14. Ilość wyrobów azbestowych (własność przedsiębiorców)
- Tabela Nr 15. Liczba zdarzeń oraz zużytych neutralizatorów i sorbentów podczas usuwania zagrożeń przez Państwową Straż Pożarną na terenie województwa podlaskiego w latach 2003 – 2006

Tabela Nr 16.	Obiekty nie spełniające wymagań formalnych i technicznych przewidziane do zamknięcia do końca 2009 roku
Tabela Nr 17.	Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do zamknięcia do końca 2009 roku
Tabela Nr 18	Składowiska spełniające wymagania formalne i techniczne przewidziane do eksploatacji po 2009 roku
Tabela Nr 19.	Prognoza zmian demograficznych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
Tabela Nr 20.	Prognozy wytwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
Tabela Nr 21.	Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2010, 2014, 2018 przez mieszkańców województwa podlaskiego
Tabela Nr 22.	Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji w latach 2010, 2014, 2018 na terenie województwa podlaskiego
Tabela Nr 23.	Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach
Tabela Nr 24.	Prognozowane ilości wytworzonych olejów odpadowych na terenie województw podlaskiego
Tabela Nr 25.	Prognozowane zmiany ilości zużytych opon w województwie podlaskim w latach 2010, 2014, 2018
Tabela Nr 26.	Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach
Tabela Nr 27.	Prognozowane ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji w latach 2007 – 2018 na terenie województwa podlaskiego
Tabela Nr 28.	Planowane oczyszczenie lub unieszkodliwienie PCB z urządzeń
Tabela Nr 29.	Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach
Tabela Nr 30.	Podział województwa podlaskiego na regiony obsługiwane przez Zakłady Zagospodarowania Odpadów
Tabela Nr 31.	Prognozy wytwarzania i zagospodarowywania odpadów w planowanych RZO

Tabela Nr 32.	Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami
Tabela Nr 33.	Harmonogram rzeczowo – finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami
Tabela Nr 34.	Wykaz proponowanych wskaźników efektywności realizacji Planu gospodarki odpadami
Tabela Nr 35.	Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie województwa podlaskiego w 2005 roku
Tabela Nr 36.	Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.
Tabela Nr 37.	Wyniki analizy przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko projektowanego WPGO

SPIS WYKRESÓW

Wykres Nr 1.	Bilans powstających odpadów na terenie województwa podlaskiego (stan na koniec 2005 r.)
Wykres Nr 2.	Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych w województwie podlaskim w 2005 roku
Wykres Nr 3.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w powiatach województwa podlaskiego w 2005 roku
Wykres Nr 4.	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych z obszaru województwa podlaskiego w 2005 r.
Wykres Nr 5.	Odpady zebrane selektywnie z terenu województwa podlaskiego w 2005 roku
Wykres Nr 6.	Łączna ilość odpadów z selektywnego zbierania oraz wysegregowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych
Wykres Nr 7.	Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych w województwie podlaskim w 2005 r.
Wykres Nr 8.	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi w 2005 roku
Wykres Nr 9.	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych wytworzonych przez sektor gospodarczy w województwie podlaskim w 2005 r.

- Wykres Nr 10. Ilość PCB w urządzeniach na obszarze województwa podlaskiego
- Wykres Nr 11. Stan urządzeń zawierających PCB; stan na koniec 2006 r.
- Wykres Nr 12. Ilość wyrobów zawierających azbest (własność przedsiębiorców)
- Wykres Nr 13. Struktura gospodarowania odpadami niebezpiecznymi na terenie województwa podlaskiego w 2005 r.
- Wykres Nr 14. Prognoza zmian liczby mieszkańców w województwie podlaskim w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 15. Prognoza zmian liczby ludności w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 16. Prognozowane zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 17. Prognoza wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 18. Ilość PCB planowana do usunięcia lub zastąpienia inną substancją w urządzeniach
- Wykres Nr 19. Ilość wytwarzanych olejów odpadowych na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 20. Ilość zużytych opon na terenie województwa podlaskiego w latach 2010, 2014, 2018
- Wykres Nr 21. Prognozy wytwarzania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik Nr 1 Wykaz składowisk azbestowych zlokalizowanych na terenie Polski
- Załącznik Nr 2 Wykaz stacji demontażu i punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Załącznik Nr 3. Opis systemów i świadczonych usług w zakresie gospodarki odpadami na terenie gmin

- Załącznik Nr 4. Przebieg procesu uchwalania nowych regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach na terenie województwa podlaskiego
- Załącznik Nr 5. Lokalizacja istniejących składowisk odpadów na terenie województwa podlaskiego (mapa Nr 1)
- Załącznik Nr 6. Lokalizacja na terenie województwa podlaskiego składowisk, które będą eksploatowane po 2009 roku
- Załącznik Nr 7. Instalacje i urządzenia prowadzące unieszkodliwianie i odzysk odpadów na terenie województwa podlaskiego
- Załącznik Nr 8. Rozmieszczenie instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów innego niż składowanie na terenie województwa podlaskiego (mapa Nr 3)
- Załącznik Nr 9. Podmioty prowadzące działalność w zakresie odbioru, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
- Załącznik Nr 10. Planowane Regiony Zagospodarowania Odpadów Komunalnych (mapa Nr 4)

SPIS SKRÓTÓW

ZSO	Zintegrowany System Odpadowy,
GZWP	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
Kpgo 2010	Krajowy plan gospodarki odpadami 2010,
GUS	Główny Urząd Statystyczny,
PCB	polichlorowane bifenyle,
PBB	polibromowane bifenyle,
KP PSP	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
KM PSP	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej,
ZUOK	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych,
PKB	Produkt Krajowy Brutto,
RP	Rzeczpospolita Polska,
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów,
RZO	Regiony Zagospodarowania Odpadów,

WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
RPOWP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013,
MPO	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania,
ZGKiM	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego,
PO IiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
PGL	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe,
PFOŚiGW	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
GFOŚiGW	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
BOŚ	Bank Ochrony Środowiska,
EBOiR	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
LIBOR	Stopa procentowa kredytów udzielanych na rynku międzybankowym w Londynie,
WIBOR	Wysokość oprocentowania pożyczek na polskim rynku międzybankowym,
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami,
PGO	Plan Gospodarki Odpadami.